

GIẢI PHÂN
MÙA XUÂN

Ngũ Quên Trại

1966

PL4385

S457

1966 +

Nội dung

● ban hướng dẫn

g. s. nguyên quang minh

g. s. cao thanh tùng

● chủ trương biên tập

vũ ngọc hà

phụ tá: đình tiên luyện

● tranh vẽ

luenq

hà xuân giang

UYÊN CHI	trong tuần
PHẠM ĐẮC LẬP	quà cho con
DU NĂNG	nói chuyện
NGUYỄN MẠNH HÙNG	huyền thoại một đêm mưa
ĐỖ THỌ	mùa xuân thương nhớ
SONG MAI	nhớ mẹ
NGUYỄN NAM SƠN	trong đêm
NGỌC HÀ	sắp chết
NGỌC NGÂN TRANG	tiếng nổ
THỂ NHỊ	mạch sâu
ĐÌNH TIẾN LUYỆN	con đường trước mặt
VŨ NGỌC DOANH	bước chân lạc
HOÀI PHONG	đơn côi
LAM BÌNH	thao thức
U THẦN	người và chim sẻ
VŨ VĂN DU	bế tắc
CẬN THỊ	văn nghệ nguyên tử

thơ

giọng sông quê mẹ chân linh trang mười lăm
nođ nỗi buồn 16 thương ngọc xuân của
tôi phạm oăn thành giãc ngủ mùa xuân
xuân bướm trang thủy trầm nguyên xuân
thương buy đang nói chuyện với em nghiêm bà
đông bài thơ không tên hoàng chí cường
oui xuân minh duy tình buồn bàn giang.

Handwritten: 11/1/66
A large handwritten checkmark or stylized '7' is drawn over the date.

GIẢI
PHẨM

NGUYỄN TRÃI

MÙA XUÂN
MỘT CHÍN SÁU SÁU

LAMBÌNH ★ HOÀNGCHÍCƯỜNG ★ UYÊNCHI ★ MẠNH
CHÂU ★ VŨVĂNDU ★ HUYĐĂNG ★ VŨNGOCDOANH ★
NGHIÊMHAĐÔNG ★ ĐỨCGIANG ★ HANGIANG ★ HÀXUÂN
GIANG ★ NGỌCHÀ ★ NGUYỄNMẠNH HÙNG ★ BÙIVĂN
KHOA ★ PHẠMĐACLẬP ★ ĐYNHTIẾNLUYỆN ★ SONG
MAI ★ THUYTRÀMNGUYỄN ★ DUNANG ★ THẾNHỊ ★
THƯƠNGNGỌC ★ HOÀIPHONG ★ NGỌCHGÂNTRANG ★
LÊTRẦN ★ NGUYỄNNAMSON...

Giai phẩm
Xuân
Nguyễn Trãi
xin
chân thành
cảm tạ
Ban Giám đốc
Quý vị Giáo sư

CHÚC CÁC BẠN MỘT NĂM MỚI
ĐẦY VUI TƯƠI HẠNH PHÚC

✱ ban đại diện học sinh
Nguyễn Trãi 65-66

VỚI TAY

Bên cạnh những bánh xe không lỗ — những bộ quần áo đen nồng mỡ hời — đông đảo — chen chúc lẫn mình giữa ánh bụi mờ mịt hồng đỏ — ngọt ngạt trong màn khói đen của những chiếc tàu lăm li ngoài sông.

Nguyễn Trãi — với hăng hái tuổi trẻ — với lòng kiên nhẫn bền cả — với niềm tin của con chiên và Thượng Đế — của tín đồ với giáo chủ.

Nguyễn Trãi hiện diện tất cả sự muộn màng — chậm trễ. Ngàn ba trăm cánh tay — vươn lên — với hăng — mang ý nghĩ điên cuồng như giữ thời gian gần Tết.

Không mang cao vọng xa vời — không dám nhận làm được tiếng vang rộng lớn — Nguyễn Trãi chỉ xin được làm những cánh hoa nhỏ — rất nhỏ — xinh càng hay — góp mặt và tô điểm trong vườn hoa VĂN NGHỆ HỌC SINH.

Tường.

Bây giờ trường tôi đã cách xa Saigon một con sông, qua một con cầu. Hơi xa đó Tường nhì; Ngôi trường nằm theo con lộ hẹp đi ngang qua kho hàng mang số 5. Phần lớn học trò ở bên này nên phải tới trước giờ vào học thật sớm, vì thế nhà trường đã ấn định giờ học muộn hơn các trường khác.

Chúng tôi tới trường bằng một con đường độc nhất, đó là đoạn đường phải kể từ con sông, bắt đầu từ cây cầu thấp, bạn bè luôn luôn gặp nhau và chung đường ở đây, những lần tới trường buổi sáng hay buổi chiều.

Buổi sáng khi qua cầu thì nắng đã rõ, mặt nước sông dâng cao và những con thuyền ở đây thức dậy rất muộn, bóng chúng còn ngái ngủ soi dưới dòng nước lặng yên của ban mai. Có hôm trời Saigon đồ lạnh và chúng tôi qua cầu chợt thấy sương mù, thật là hiếm những tầng khói mỏng manh hơi nước tỏa trên mặt sông; mờ mờ bên kia là cây cầu sắt hơi vòng vèo, những con tàu, nhà cửa và cây cối. Nhìn lại cũng thấy những building của thành phố u ám trong sương và tòa nhà ngân-hàng nặng nề ngấm mình trong nước buổi sáng — Khi tan học qua cầu thì mặt trời đã lên đến đỉnh đầu và dòng sông nước đã rút xuống sâu, có những con thuyền đậu sát bờ nằm trên cạn và những chiếc canoe nằm thành hàng cắm lạng dưới nắng chói chang của thành phố.

Con cầu chả dài chả đẹp, giòng sông thì đục lại nhỏ bé. Nhưng chúng tôi ngày nào cũng được nhìn thấy trước mắt mẹ khi tới trường và chúng tôi có một khung trời rộng lớn hơn khung trời thành phố. Con đường bắt đầu từ cây cầu ấy không phải là dễ được cho những học trò tới trường — Nó hẹp và lại xấu không có lấy một cây cối, bóng râm. Có thật đông xe đã đi suốt mọi giờ trên con đường này, con đường chật chội lại chật chội hơn vào giờ học, tan học — Chúng tôi đã đi chung với cả trăm chiếc xe chở hàng, những chiếc xe mười tám bánh, hai mươi hai bánh, những chiếc camion nặng nhọc, những chiếc truck to lớn, và những đoàn GMC dài cả con đường — Chúng nổ bằng đủ mọi tiếng máy và nhả những khói đen dầu cặn ghê gớm; Chúng ịch lạch bụi tung mịt mù và rẽ ngang đỏ. Những chiếc xe bé nhỏ của bọn học trò thì dĩ nhiên luôn luôn bị bắt nạt và phải nhường đường. Rủi ro bữa nào có một tai nạn trên đường thì lại cả là điều phiền phức, xe hai bên đổ lại kẹt cứng dọc suốt con đường tới trường — Học trò vào học thường chậm vì điều đó.

Chúng tôi đến trường thì có khi mệt nhoài bởi quãng đường vừa xa lại vừa khó khăn. Ngôi trường hình hộp, ba tầng cao nằm riêng biệt phải qua một khoảng đất rộng; với một màu nhạt của đá những khung cửa sổ rộng nhìn ra con đường — Chúng tôi thường thích ngồi ở thành cửa sổ này vào những giờ chơi để nhìn ra kho 5, những chiếc xe ra vào, những dãy nhà dài và những cột tàu nhỏ lên — những con tàu mang đủ màu cờ đã luân chuyển đậu ở đây.

khôn mặt

Những ống khói lớn mà chúng tôi nhìn thấy vượt trên những nóc kho; chúng sơn một màu đen, màu bleu-marine và vẽ hình những con cá mang hình ngựa biển, những con gấu nâu, ngôi sao trắng hoặc một chữ «L». Những đầu cột tàu thì bao giờ cũng sơn vóng một khoanh màu đen mang những sợi dây cáp và những ròng rọc—Khi con tàu di chuyển thì chúng tôi chỉ thấy chúng, ống khói, những cột tàu, di động trên bầu trời một cách thú vị. Có khi đang giờ học thì tiếng của những con tàu rúc lên và những quãng khói đen chậm chạp nhả từng cuộn bay lên đều bắt bọn học trò nhìn ra. Những cửa sổ rộng lớn đã đón gió từ bờ sông vào mát rượi và những chiếc quạt trong lớp đều thừa thãi — Có những buổi sáng gió đưa tới mạnh như gió đêm ở miền biển mang theo hơi nước, lạnh thật là lạnh, lạnh đến run lên và những cửa sổ ấy phải đóng lại gần suốt cả buổi học.

Nhưng có điều phiền phức nhất là dù khi những cánh cửa có đóng kín thì những bụi cũng phủ kín một lượt trên mặt bàn, mặt ghế. chúng tôi cũng phải mất ít phút trước khi học để lau chùi chỗ ngồi của mình.— Những bụi than của khói tàu đưa từ kho 5 đưa vào có khi rất dày, như những hạt thủy - ngân li ti bám cả trên những vai áo sách vở —Nghỉ Chúa nhật hoặc ngày lễ thì lớp bụi đóng dày lên như trường học nghỉ cả tuần, cả tháng vậy.

Phía lưng trường quay ra mặt đường và chung quanh là những mái nhà chen chúc của những dân lao động nơi đây—Ở trên hành lang lầu ba thì chúng tôi có thể nhìn được nhiều hơn. Mặt trước là những

nhà thấp nằm sát ngang chặt chội, xa hơn là ngôi tháp của một giáo đường cổ xưa vươn cao trong những lùm cây xanh um; xa hơn nữa nhà cửa hầu như đan kín....

Đầu năm học trò chúng tôi còn cùng đi chung ngõ vào trường với những người dân nơi đây—Họ là những người trông ai trông cũng đã già. Nhiều khi nghĩ ngợi chúng tôi tưởng rằng đó là hình ảnh của dân-tộc mình. Những người đàn ông vận quần áo đen, vai vác chiếc khăn kẻ sọc, mặt mũi xạm nắng và luôn đi chân đất, lưng còng đi và đầu luôn cúi xuống, mắt tối tăm đau khổ—Họ là những phu khuân vác ở bến tàu này—Học trò vẫn nhìn thấy họ mỗi ngày khi vào học và tan học

Tường

Một buổi sáng tôi dậy, nắng sớm đã vào đầy khung cửa sự trở dậy mệt nhọc và tôi đã tưởng vội vã phải tới trường, nhưng chợt nhận ra cái mệt nhọc của đây bấy ngày trong tuần và là ngày chúa-nhật nghỉ học—Rồi một lúc sau không nghĩ để làm gì và tôi định tới trường với không sách vở hàng ngày.

Sớm Chúa nhật đường phố còn thừa, qua con cầu và hết con đường không cây cối của thường ngày, tôi tới trường mau hơn mọi lần—Nhìn ngôi trường ập ập giữa vùng cỏ cháy tôi đi vào, những khung cửa rộng khép kín, nín thinh, đã không có một ai ở nơi đây—Tôi đã xin với người gác đàn để lên tầng trên, tôi đi dọc hết những hành lang trên dưới rồi trở vào lớp và lại khung cửa sổ hàng ngày, tôi mở rộng hai cánh cửa và phui những lớp bụi bám trên thánh cửa. Tôi ngồi ở đó, yên lặng ở đó, và nhìn ra ngoài kho 5. gió mát từ bờ sông đưa vào ve vãn làm tôi dễ chịu lạ—lưng Bầu trời quang hơn, nắng sáng đẹp hơn cả, những con chim vẫn chao lượn trên cao và thanh—thản trong cái yên lặng của buổi sáng chúa - nhật ở trường, làm tôi nhớ tới bạn bè, những học trò mà phần lớn tuổi nhỏ dễ gần liền thương yêu nơi mái trường, mỗi ngày lui tới đã mang bao kỷ-niệm thơ ấu ở đó.—Tôi nghĩ đến rồi mai lớn lên, tôi sẽ tuần tự giả biệt ngây thơ, bỏ lại những năm học trước—tự nhiên tôi cảm thấy luyện nhớ các ngôi trường cũ vô cùng, những ngôi trường từ ngày mới đi học, từ ngày mới biết đánh vần; tuổi còn khóc, còn giận hờn; tuổi bướng bỉnh và lì-lợm; rồi tuổi biết nghỉ ngơi và tập... toan tính tương lai...

Tường,

Giá có lần bạn sang thăm trường tôi!

luyện

(IB₁)

Thơ

Chân
Linh
Trang

● DI BÚT TUỔI THƠ

Mẹ ơi !

Tại sao con được sinh ra ?
Trong quê hương còn chất chõng xác chết
Đã rồi

Khi lớn lên với tuổi 15

Còn nhìn đời bằng tất cả máu xương

Của anh con, của ba con

Và của bao nhiêu người

Vừa đứng lên

Hay vừa ngã gục

Trên đồng bằng hay tận chốn rừng sâu

Con biết gì ? Việc gì

Trên tay giấy mùi thơm thành thị

Mẹ ở lại hãy nói với anh con

Với chị con và những thằng bạn ước hẹn

Rằng con đi và chỉ hứa trở về

Khi thống nhất màu cờ Nam-Bắc

Con đi rồi,

Mẹ yêu ơi, cười lên hãnh diện

Học đường ơi, đừng buồn vì mất một nụ hoa

Khi thằng con của mẹ

Thằng em của anh

Đi khắp nẻo đường Việt-Nam

Đề xây đắp những hàng giậu bình yên

Tình yêu quê mẹ

Đêm đã sáng, mặt trời đã lên

Mẹ hãy ngủ để con bước trên đường vạn dặm

Anh hãy về đề hương dẫn lũ con thơ

Và sau này chúng lớn

Anh hãy bảo

Rằng chúng có một người ông, một người cha

Chết hùng hơn ba nó.

chân linh trang

(Tứ 3)

● GIÒNG SÔNG QUÊ MẸ

Đã lâu rồi

Anh có về chốn ấy nữa không

Đề nhìn lại tuổi thơ trong hình ảnh

Giòng nước đục ngầu

Chảy xiết dưới chiếc cầu xe hỏa.

Những cánh hoa mười giờ

Màu hơi tím tím

Nằm phơi mình trên bãi cỏ xanh đen

Và bờ đê

Gồm có những cánh diều

Của em bé bay trong chiều lộng gió

Tất cả đều êm đẹp như cầu nguyện
thần tiên

Nếu không có máy bay, đạn lửa

Quê mẹ mình phơi mình trong tiếng
súng

Nhuộm đồng bằng với máu của
thanh niên

Những con người đi tìm mùa xuân
mới

Cho giòng sông

Cho bờ đê và những đóa mười giờ

Và nối lại chiếc cầu xe hỏa

Đã sập rồi bởi những trái bom bay.

Anh có về nơi ấy nữa không

Đề nhìn thử

Giòng sông còn mùi máu

Hạt thóc còn thấm nhuần hơi bom đạn,

MÙA XUÂN

THƯƠNG NHỚ

Tôi biết anh đã đền xong nợ nước. Anh đã đi vào lịch sử, đi không bao giờ trở lại nữa. Đêm hôm ấy là đêm Xuân vắng vẻ, tận miền chiến tuyến xa xôi. Anh ra đi không lời giả biệt tạ từ với người quen thuộc. Anh chỉ biết nhiệm vụ cao cả là giữ mảnh đất thân yêu này. Nếu tôi hỏi anh rằng : đâu là nhà của anh. Thì anh trả lời : Đâu cũng là nhà cả. Hoặc hỏi anh : đường nào dẫn đến nhà anh. Anh lại trả lời : mọi nẻo đường đất nước đều dẫn đến nhà anh. Có những buổi chiều mùa đông giá rét, tôi nhìn thấy bóng anh bước dồn trên những ngọn đồi cao, hay băng rừng lội suối để tìm đến vị trí. Anh không hề than thở một điều gì mà còn cho đó là sự

ngiệp của đời anh, khiến anh phải làm. Đêm nay tôi thầm khóc vì nhớ đến anh, người trai kiêu dũng của đất Việt. Kiếp sống của anh là kiếp sống hào hùng. Các anh chỉ biết chiến đấu cho tổ quốc cho đồng bào. Giờ đây anh có biết chăng ? Trong lúc mọi người đang vui vẻ đón thêm một mùa Xuân mới. Các anh vẫn còn đi xông pha ngoài lửa đạn để lo bảo vệ cho mọi người được sống vui vẻ, nhìn ngắm mùa đẹp đẽ như ngày hôm nay. Tôi lại khóc anh nhiều hơn, để nhớ thương người trai Việt oai hùng. Khóc anh, tôi lại cảm thù bọn giặc Cộng đã man, rước voi về giày má tổ. Phải chăng chúng đã nói gót theo Lê Chiêu Thống. Rước ngoại xâm đặt để giày lên mảnh đất

yêu quý này. Tôi khóc cho những người dân miền Bắc, để ngày hôm nay mùa Xuân dân tộc đã trở lại và biết bao mùa mai nở, từ ngày đất nước chia đôi đến giờ. Người dân Bắc đang sống trong cảnh tù đen tối. Hướng mắt nhìn về phương Nam, kêu lên lời rên thống thiết, chờ ngày quân Nam về giải thoát. Mùa Xuân năm nay trong khi mọi người bên này chung hưởng mùa Xuân êm đẹp. Thì bên kia bờ giới tuyến, mọi người dân miền Bắc đang rên xiết, quần quai dưới làn roi khát máu. Tôi hôn sông Bến Hải cầu Hiền Lương và hôn tất cả. Hôn tạo hóa đã nhấm tẩm gây nên tan tóc cho đất Việt nhỏ bé này. Không còn tìm đâu thấy những anh hùng lịch sử như Quang Trung Gia Long sống lại để về giải phóng đất nước., cho dân tộc đoàn tụ. Để giòng sông Bến Hải không còn ngăn cách, chia ly nữa, Xuân ơi. Xuân hãy về với đất Việt thân yêu, về với lòng người Việt đang đau khổ. Xin mùa Xuân hãy tô điểm lại cho đất nước hàn gắn lại những vết thương lòng do binh đao khơi lửa gây ra.

Anh chiến sỹ của nước Việt Nam ơi ! Anh có biết chăng hiểu cho lòng tôi đối với anh cũng như muôn ngàn lòng dân Việt. Có những chiều ẩm áp như hôm nay, được ngồi cạnh nồi bánh chưng thơm ngát, nghe tiếng pháo nổ rền ngoài kia, tôi cứ ngỡ rằng đó là tiếng súng và những xác pháo đỏ thẫm đó là máu của anh đã chảy. Tôi ngồi đây một mình, liên tưởng đến giờ phút cuối cùng của đời anh. Nhưng anh vẫn còn tiếp tục chiến đấu. Tôi thấy anh ngất đi trên thảm cỏ xanh hoen máu, cạnh anh là những bạn đồng đội, gan dạ như anh cũng đang say máu giặc.

Một lúc sau anh tỉnh dậy đưa tay quờ quạng để tìm khẩu súng. Nhưng anh đã kiệt lực rồi, cánh tay yếu ớt buông xuống rồi anh ngược cặp mắt đầy tự tin nhìn lên bầu trời trong sáng. Những giờ phút cuối của đời anh, anh nhớ đến mảnh đất quê hương. Anh nhớ đã sinh ra ở đó và giờ đây, chốc nữa anh phải nằm sâu dưới lòng đất lạnh. Anh mở to mắt ra rồi nở nụ cười vui sướng. Phải chăng anh đã vui sướng khi thấy nước nhà tươi đẹp, được thềm qua bầu trời trong sáng. Không được đắm mình đen nao che khuất. Rồi miệng anh thốt lên — Mình đã chiến thắng ! Vĩnh biệt Quê Mẹ.

Cặp mắt anh từ từ khép lại đời đời yên nghỉ dưới lòng đất sâu. Máu anh vẫn chan hòa trên mặt đất. Tiếng súng vẫn nổ rền vang, như tiễn đưa linh hồn anh về lòng đất Mẹ.

Anh đã ra đi như muôn vạn người khác. Anh đã đi vào trang sử. Tôi thường nghe người đời nói: chết là hết, nhưng chết cũng khó. Phải chọn lấy cái chết vinh dự, vẻ vang như chính cái chết của anh, nó sẽ được chói lóa trong lịch sử dân tộc, để đời đời được mọi người nhắc nhở mãi...

Hôm nay khi ngồi viết những giòng chữ này, tôi khóc thương anh rất nhiều. Tôi tưởng rằng anh vẫn còn sống, vẫn còn chiến đấu mãi mãi cho nước Việt Nam này. Đó chính là lý tưởng và mai kia nó cũng sẽ là của tôi. Anh không còn nữa nhưng sẽ còn muôn ngàn người trai thế hệ khác, nối tiếp chí hướng anh đến ngày vinh quang, thống nhất được đất nước...

Ngoài kia, tiếng pháo nổ rền báo hiệu giao thừa đã đến...

của Y.M.H — đồ thợ
(Đệ Ngũ B3)

thơ UYÊN CHI

Khi tiếng đàn harmonium ngấm bản thánh-ca-mùa-đông anh chợt tìm thấy — Đôi mắt thơ ngây tiếng hát thơ ngây.

Thức dậy cơ hồ giấc ngủ con trẻ — anh đưa bé vào thềm thoai, bé run rẩy như chiếc áo choàng ngược nhìn trời cao và trời cao thăm thẳm Rồi từ đó anh chối bỏ bạn bè — Biển động đây cùng đôi cánh tay làm dáng — Bé có bao năm làm tuổi thơ anh có bao năm đã mong chờ — Hoa lá chim muông đã đổ về cùng dự hội vườn kinh-thánh — Tương lai tầm tay khước từ ngôn ngữ — Ôi đôi mắt thơ ngây hằng hát thơ ngây.

Trang sức bằng màu-đỏ-rượu-Bordeaux chiếc khăn quàng này, và mùa xuân, thêm một mùa nhiều gió — bé nghĩ gì, bé mơ ước gì — cánh hoa trắng

trong tập vở mới, sợi tóc mềm còn vương lại với nét mực còn ướt hôm qua — Tuổi thơ này với những niềm vô tư ấy.

Anh đã đưa bé đi xem trời trùng dương và vẽ chân dung trong lòng biển cả, đề rồi mỗi sớm xem tóc xỏa bay mà đi bằng những ngón chân trên miền sương đọng — Còn ước mơ và không ước mơ gì nữa.

Cái xuống hôn tuổi thơ với tất cả vụng về, bé biết buồn khi ta còn khùng trời màu xám ngắt, bé còn vui khi bài vở vừa xong — Một lời kinh mỗi ngọi ngáo trên môi trẻ — Bao giờ biết hơn giận vu vơ.

Che đêm về bỏ hết những đơn sơ cũ, anh rảy lâu-đất-tuổi-thơ trên đám bọt biển hồng, rồi gục xuống cảm thấy một cay — mà mơ thấy mình làm Hoàng-Tử chối bỏ chiến tranh chối bỏ uy-quyền — chỉ xin làm một con chim xanh mang nhánh lộc mùa xuân đến chờ — còn ước mơ và không ước mơ gì nữa.

Anh còn kéo hồng, anh còn cò-tịch nhưng bé ơi anh không còn thơ ngây. Và tiếng chuông chiều hôm chợt dồn ã, bản thánh-thi nào đã ca tụng tình yêu — Bé đã không còn ã — Bé đã không còn ã — Thoát chốc trong vòng tay và thoát chốc ngoài vòng tay. Anh đem bé vào thềm-thoai-thiên-thần để ngược nhìn trời cao và trời cao thăm thẳm.

Nha Trang ngày...

Bé con của ba,

Ba muốn gọi con như thế, gọi mãi tên con, kể cả lúc ba đứng trên boong tàu để nhìn những giòng nước xanh cuốn những đợt sóng bạc đầu chung quanh con tàu bé nhỏ.

Bây giờ ở nhà con đang làm gì? con đang ôn bài học hay đang ngồi trước mặt chông tem ngoại quốc hoặc con đang phi diễn tài nghệ trên sân banh. Tất cả lúc nào con làm việc gì con hãy nhớ đến ba một người thủy thủ giàu tình cảm — Con nói rằng con lấy làm khó nhọc về việc học. Nhưng con hãy cố gắng lên.

Bé con của ba,

Ngày xưa ba cũng đi học, ngày nay con cũng đi học nhưng xưa và nay khác nhau

những con nhĩ. Ba đã kể cho con nghe những nỗi khó nhọc của ba ngày xưa. Con của ba, con hãy cố gắng lên vui với sự học sự tìm tòi ích lợi của mình. Có khi nào con lặn tận đáy giòng sông để cắt từng đợt rêu xanh về dán trong vở vẽ như ba ngày xưa chẳng? Con của ba, đừng nản chí, lúc nào ba cũng nhớ đến con, những đêm con tàu lênh đênh giữa biển cả ba vẫn xin má con phù hộ cho con như ý.

Bây giờ là mùa Xuân rồi nhĩ, bé con của ba ơi, chắc bây giờ những cụm hoa ngập via hè Nguyễn Huệ, bé con của ba có đi qua đấy không, có ngắm từng màu hoa tươi thắm của mùa Xuân không? Hỡi má con còn sống, những mùa Xuân của gia đình hầu như đầy xác hoa, xác pháo nhưng bây giờ nhanh quá con ơi... 8 năm trời đằng đằng

con ở ngoài ấy, ba ở trong này, còn má con, bà đã nằm im trong lòng đất bên cạnh rừng cây âm u và những cánh đồng phủ đầy màu xanh lá mạ.

Nhiều khi ba muốn nói với con nhiều điều, nhưng nói gì bây giờ, con yêu. Nói thương con ư? bao giờ ba cũng thương con vì con là một trong những nguồn sống của ba. Con tàu, biển cả và con là những báu vật mà thượng đế đã ban cho ba, sau má con...

Lâu lắm ba mới trở về đất liền những ngày nghỉ phép, nếu nhiều hơn, ba sẽ bay về nhà thăm con của ba xem tân măt những bắp thit, những sợi gân trong mình con. Những buổi chiều ở đây buồn và vắng. Thỉnh thoảng có những đứa học trò với những chiếc xe đạp cũ kỹ đạp cộc cạch trên con đường lát đá vuông. Ba lại nghĩ tới con tới ba, những ngày còn đi học, ba hướng kính khùng, ba không thích thầy giáo gọi tên dù phạt hay thưởng. Nhưng con bây giờ con phải hiểu hơn ba đang nuôi nhiều mặc cảm. Con phải tắt cả bằng màu xanh hy vọng, màu hồng hạnh phúc và màu vàng thơ ngây.

A. Bé con của ba, bây giờ còn đau chân không nhỉ con hãy uống đều thuốc ba mua, đừng bỏ nửa chừng con nhé. Hôm ấy ba muốn ở lại với con, nhưng vì hoàn cảnh con A, đất nước và cuộc sống đã bắt như vậy nhiều khi ba hơi tủi hổ vì nếu ngày xưa ba học cao hơn thì bây giờ cuộc sống của hai cha con ta cũng cao hơn phải không con? con đừng buồn đừng giận ba con nhé.

Những ngày tháng chạy dài khắp hình cong đất nước, tiếc rằng ba không được đi

đến tận cùng của chữ S, đi khắp khu bờ nước mênh mông, di sản của những dòng máu những vị anh hùng ngày xưa hy sinh cho khu bờ này.

Bé con của ba,

Tháng trước ba ở Huế, trên đường Nguyễn Hoàng bên giồng Hương Giang. Ba ngồi đấy như ngày nào ngồi trên bến Bạch Đằng nhìn đất liền con tàu, cùng nước mát của quê hương. Ba có gửi cho con một món đồ chơi kỳ lạ. Có lẽ con chẳng bao giờ ngờ ba gửi cho con vật ấy. Con đừng nghĩ đó là quyền tư điền, không phải quả địa cầu, cũng chẳng phải tem nước ngoài. Vì những vật ấy ba có thể tạo được bằng đồng tiền, ba không tuch, ba chỉ yêu những vật gì do chính ba tặng con. Người ba thủy thủ chỉ yêu những gì của giồng sông. Con đừng gửi thư cho ba vội vì ba sắp rời khỏi nơi đây. Con cũng đừng mở chếc hộp này vội. Hãy nghĩ kỹ đi xem vật ấy là gì, con thương mến của ba.

Bé con của ba,

Hôm chường vừa rồi trên phòng trực, ba phải lên sàn. Lát nữa đây con tàu sẽ đi vào giồng nước. Giồng nước của quê hương, giồng nước của đất mẹ. Con hãy sống với niềm vui của mùa Xuân đất mẹ. Đừng bỏ đi con nhé, con sẽ chết lẫn mồn trong tâm tư khi đi khỏi tuổi thơ. Con của ba hãy vui lên như ba đang vui vì sắp đi một lần trong quê mẹ.

Thương con nhiều.

Ba của con

oOo

Bây giờ là mấy giờ, mà tự nhiên ngoài đường im lặng, ngọn đèn đường phôi trên mặt đường đem từng luồng ánh sáng bệnh hoạn. Gió nhẹ thổi, trời lạnh buồn Linh vẫn ngồi bên cửa sổ chăm chú nhìn con ốc biển. Như những lần khác, Linh coi những con ốc như vậy là những hình thù kệch cỡm và xấu xa nhất đời. Nhưng bây giờ con ốc bề hình như là một vật linh thiêng. Qua con ốc bề hình như Linh nhìn thấy ba của chàng. Linh tưởng tượng đến những cuộc lặn sâu dưới lòng bể để bắt những con ốc này. Ba của Linh vẫn quan niệm rằng những gì ở gần bờ đều không được thoát tục, những vật vương vãi phạm tục. Còn ở ngoài khơi những vật ấy đều là thần thánh.

Con ốc màu nâu đậm, sọc trắng sữa còn vương ít nhiều sợi rong chung quanh như giấy leo Thiên Lý. Nằm giữa chiếc hộp phủ đầy rơm nhỏ Những gợn trắng như hoa sóng bao quanh lòng ốc chứa đầy cát trắng. Linh chợt thấy chớm buồn : con ốc nhỏ, mùa xuân, Ba chàng và chàng mỗi người mỗi cảnh đều phủ một màu, một tình cảm khác nhau.

Đối với con ốc những đợt sóng đã chôn vùi nó tận lòng bể, cuộc sống trầm lặng đã thoát khỏi, làm cho con ốc chết lẩn mòn trong chiếc vỏ thô sơ.

Vội mùa, đi lại đến một người chỉ mang đến niềm vui cho cuộc đời, cho con người. Nhưng giữa ngàn hoa, con người lại càng tủi nhục với cuộc sống, với quê hương khi nhìn lại đoạn đường đã qua và ngó lên khung trời tương lai sắp đến.

Ba của Linh, một học sinh tim tòi, một thanh niên tráng kiện, một người cha hy sinh và một người thủy thủ yêu bề gió đại dương, Vẫn ưu tư lo nghĩ đến cuộc sống tạm bợ này.

Còn Linh, một đứa trẻ cô đơn, đón xuân im lìm trong cô độc. Chờ thư và quà của người cha thủy thủ. Có những lần đứng bên cửa sổ lớp học nhìn sang bên kia những con tàu có những ống khói vươn cao trên nền trời. Từng hồi còi rú lên kêu gọi và buồn bã. Hồi trước, khi ở bên cạnh đường xe lửa, Linh mê tiếng rú của chiếc đầu máy xe lửa. Bây giờ cũng thế, mỗi lần nhìn con tàu chạy trên giòng sông Linh lại nghĩ tới ba chàng.

Lúc này không biết con tàu của ba Linh đi đến đâu? dừng chân ở bến nào và bao giờ trở lại. Những mùa Xuân đi hội đi qua trên cuộc đời nồng nàn mùi bể khơi. Không còn nữa hơi hướm của đồng cỏ hoa nhà. Không còn nữa, Linh cảm thấy nông cạn. Tiếng nhạc buồn bã ở đâu văng lại... Linh nhìn con ốc bề nổi buồn dầy nghẹn, gió thổi là không rơi. Linh tưởng chừng như đó là gió bề và mưa đại dương Thương thân cô độc, nhớ người phương xa... Nâng con ốc ngang mày Linh cố nhìn trong lòng ốc, đen tối và nông cạn.

Tiếng chuông giáo đường ngân vang Glao thừa đến rồi. Tiếng pháo nổ. Tiếng cười vang lên khắp con đường cô độc Linh nhìn con ốc bề, nhìn lên trời và nhìn chung quanh.....

phạm đốc lập
(đệ tứ 3)

Đón đọc :

**ĐẶC SAN NGUYỄN-
TRÀI. HÈ 66**

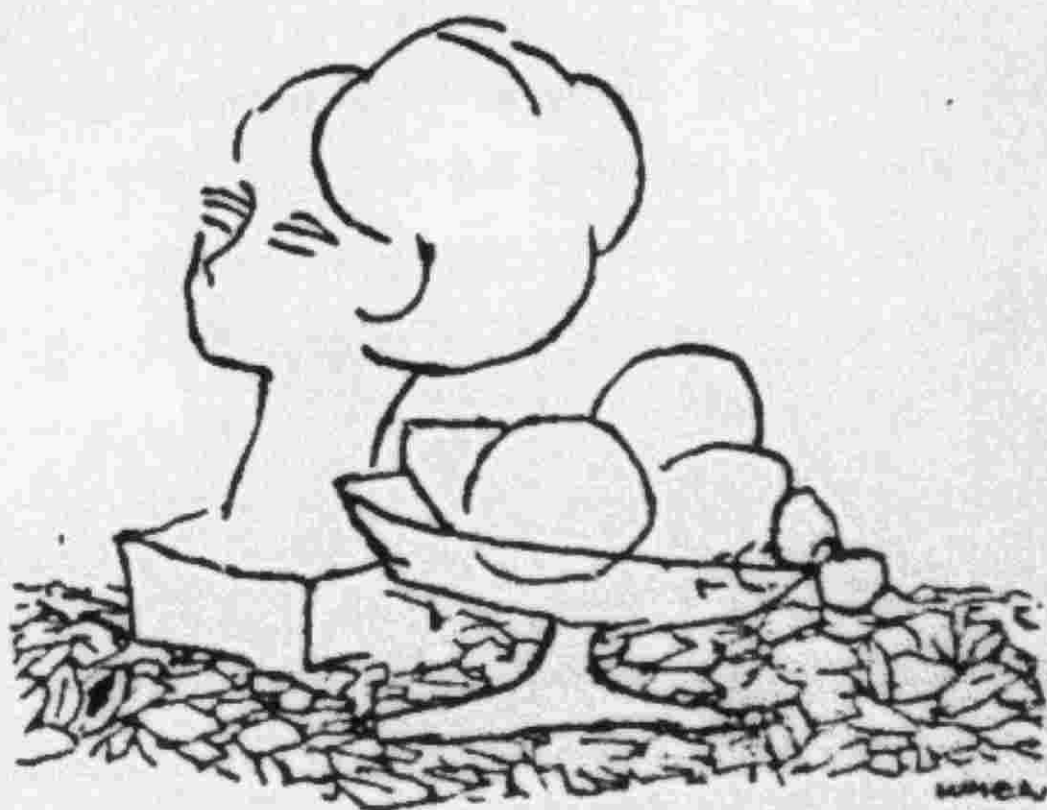
do NGỌC HÀ chủ trương

với : Đ.T LUYỆN. — H. X. GIANG —
Đ.C. GIANG — TẠ KIM — DU NĂNG biên tập.

mười lăm

chiều không nắng khao khát niềm nhung nhớ
 đẹp làm sao màu áo thuở mười lăm
 không yêu ai mà cũng chẳng âm thầm
 theo đuổi những bóng hình trong áo trắng
 trong trắng quá dòng đời không định hướng
 đẹp mùa Xuân màu áo đầy mùi hương
 đầu hoang mang chưa mộng tìm canh trường
 bên nấp áo trinh nguyên màu thanh bạch
 dịu dịu với mười lăm chiều hoa tóc
 bay là đà theo ngọn gió hoàng hôn
 mà tâm tư trong trắng mãi không mờ
 lòng phôi phôi bên mảnh hồn nguyên thủy
 mười lăm tuổi cuộc đời chưa vụn vỡ
 tuổi thơ ngây chưa cặp bến đời duyên
 đẹp làm sao làn môi thắm dịu hiền
 mười lăm năm tuổi thu vào đời một mộng.

quy
 thi

nội buồn 16

chiều thừ bầy công viên buồn trầm lặng
 màu cỏ hoa ngáy ngất dịu mùi hương
 anh đến đây sao không thấy em thương
 để cô độc tuổi con trai mười sáu
 lòng anh buồn như mùa thu tháng tám
 thăm thẳm sâu như cạn đáy trùng dương
 vắng bóng em thêm lạnh buổi đêm trường
 hơi thở ấm xa rồi căn gác trọ
 rồi những buổi đi hành trên phố nhỏ
 mưa chiều buồn làm ướt cả vai non
 nhớ đến em, anh cảm thấy tim mòn
 và cô quạnh, phố gầy rơi lệ đỏ.

thương ngọc

A. Con mưa vẫn tầm tã dữ dội. giọt mưa rơi tèn tẹt mái ngói lộp độp lúc nhẹ lúc dồn dập theo cơn gió. Hấn đứng tỳ tay trên khung cửa sổ nhìn ra ngoài trời. Những giọt nước gió nhanh liên tục xuống vũng nước đọng dưới đất làm thành những khoang tròn đồng tâm rộng dần, phá bể những chiếc bong bóng nhỏ mới xuất hiện. Rồi cửa sổ, hấn vào ngồi im lìm trên chiếc ghế bành bọc nhựa đã rách nhiều chỗ để lòi rơm và gỗ bên trong, bức hình một nữ ca sĩ đặt dưới tấm gương vỡ, cười lộ hàm răng trắng đều. Hấn vươn vai và ngáp dài, sự bực bội và chán nản từ đêm qua hình như còn bám víu trong trí óc hấn...— Con định nghỉ học má à! — Mày nói sao? Nghỉ học à? Bộ điên sao, mày đang học hành dở dang.— Con học hết vào rồi! Má biết đó, phải học lại lớp cũ một năm chán lắm, cái gì cũng quen thuộc thành ra nhàm chán quá.— Mà mày định nghỉ học để làm gì? Sau này làm nghề gì mà ăn?— Con định xin vào quân đội.— Thôi con à! Cứ ráng học cho hết năm này rồi hẵng hay, đừng nghe bạn bè xúi xièm, đời lính rất khổ cực vả lại nhà mình túng bấn gì cho cam mà mày phải đi lính! Hấn không nhớ rõ sau đó hấn nói những gì mà má hấn đã to tiếng và dứt khoát.— Tao già bảy nhiều tuổi đầu hai thừ tóc mà mày đòi dậy khôn hả? Chưa đi đâu hết, chừng nào họ kêu đến mình đi, còn giờ cứ học cho xong đã, còn muốn tự do thì cứ việc bước ra khỏi nhà này đừng thấy mặt tao nữa.

b. Hấn muốn nói thêm nhưng cảm thấy vô ích. — Má à! Những lý do nhàm chán

chỉ là những yếu tố gán ép con nói với má thôi, chứ má đâu biết con nghĩ khác. Nếu con có nói rõ những ý nghĩ thầm kín ấy với má hay với Oanh nữa cũng chẳng ai chịu hiểu rõ niềm khát khao của con— Má chả thường kể cho con má có mang con lúc chiến tranh ác liệt nhất, Nhật cướp chính quyền. Rồi từ đó cho đến lúc mười hai tuổi, con đã từng theo gia đình chạy giặc, sống cuộc đời lầy

TRONG ĐÊM

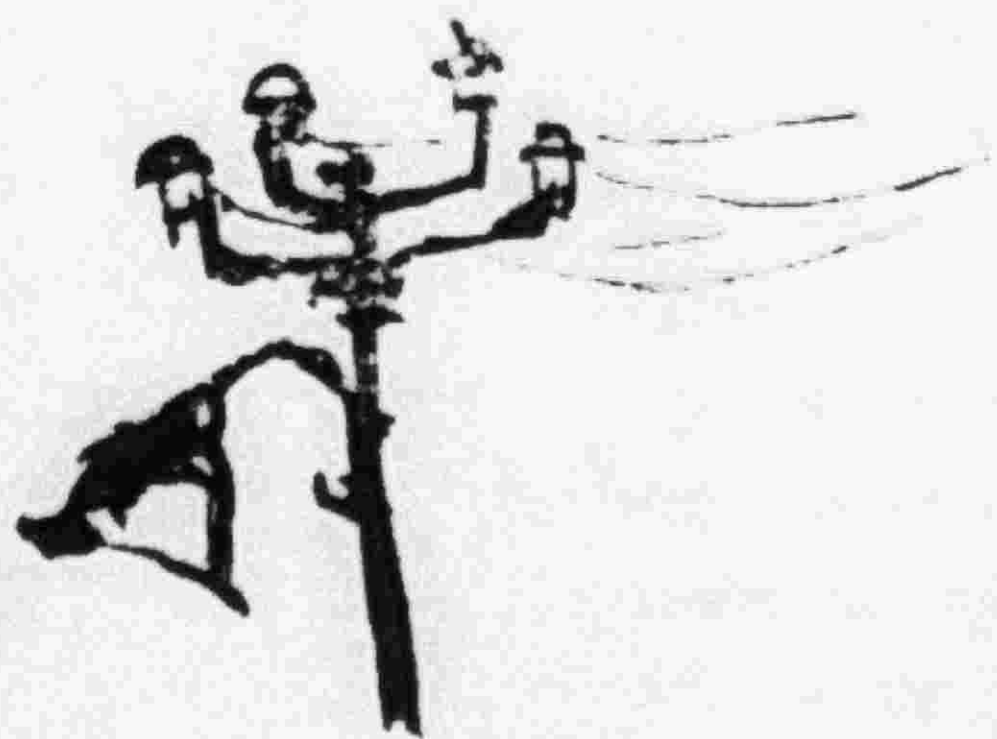
nguyễnnamson

lắt tằng thiếu- chiến tranh tạo cho con một sự hiểu biết quá sớm, với lứa tuổi ấy, con cũng hiểu được thế nào là giặc giã loạn lạc. Hiểu thế nào là sự đau buốt khi mất bỏ một kẻ thân yêu xa lìa mãi mãi. Con ngồi đây mà vẫn nghe tiếng súng từ xa vọng lại- Sinh ra lớn lên trong khung cảnh loạn lạc mà sao hôm nay con cảm thấy mình xa vời với chiến tranh quá. Phải chăng cuộc sống đều đặn bình thân đã làm con quên mất mình sống bên cạnh một cuộc chiến triền miên.

C. Khi nhỏ con tiếp nhận chiến tranh chỉ với tư cách một người chạy trốn, tìm sự sống qua may rủi và đặt niềm tin vào những anh hùng không tên tuổi, lợi nắng dầm mưa, trăm mình trong chốn ma thiêng nước độc cận kề bên cái chết, lúc nào cũng lo âu, Những anh đó hôm qua-

ngày nay và tương lai lúc nào cũng là những kẻ đáng kính trọng — Họ chắc cũng chỉ bằng tuổi con thôi mà à! mà có nhận thấy sự phi lý oái oăm ấy không má? Phải chăng sự phi lý của cuộc chiến đã tạo ra những cảnh phi nhân mà những kẻ cùng thể hệ con đã gánh chịu.

Họ hết đi để làm gì? đâu phải họ xả thân trăm mình trong gió lạnh bùn dơ để bảo vệ mảnh đất quê hương này không thôi, mà trên đó chôn vùi tổ tiên họ cùng ghi chép lịch sử ông

cha họ đời đời nối tiếp. Nhưng con nghĩ rằng họ mong giữ gìn đất nước cho những người trẻ tuổi như con vươn lên hầu cải thiện những bất công, những khổ đau — Thế mà con của má đã làm được như ý nguyện của họ chưa? Con không sức để học tiếp, bằng cơ qua kỳ thi vừa rồi. Má ơi! Con cần phải theo họ, tiếp nối cho họ để được lên mình vào chiến trận. Lần này con tìm vào chiến tranh, con đi vào không phải với sự căm thù tàn diệt mà với một hoài bão kiến tạo những cái gì đã mất: đó là sự an lạc của toàn dân, trong đó có má, Oanh và các em không còn thấp thỏm lo âu tương lai đen tối.

d. Hôm nay con không được sát cánh cùng những chiến sĩ đó, những người ấy trong tương lai con tin chắc sẽ là những người bạn thiết cốt của con, đó là con phải nghe theo lời má bảo. — Má à! Con không phải nói vậy để dám có ý nghĩ cho rằng má là người vị kỷ, con lúc nào cũng tin tưởng trên đời này không ai thương con bằng má kể cả luôn Oanh-Con nghĩ rằng vì tình thương bao la đó mà má luyện tiếc sự ra đi của con, Má lo má sẽ mất con vĩnh viễn. — Má biết không? Điều con ước mong thời gian má sẽ hiểu niềm khắc khoải của con, lúc ấy, má sẽ là người đầu tiên khích lệ — Con hãy vui vẻ đi cùng những kẻ trước con, cùng lừa với con hướng ý chí mình vào một ước vọng quê hương — Con hãy đập tan bất cứ ý thức hệ nào mà dân tộc ta không dung nạp — Đập tan những kẻ có dã tâm tạo ra cuộc chiến phi nhân này: Má à! con tin ngày ấy sẽ đến vào một ngày mưa cũng to như hôm nay, cũng có những hạt nước nắng hạt dữ dội và xoay ốc để con nhìn qua màn mưa dày đặc, tìm thấy hình ảnh mình, hình ảnh của những khuôn mặt trẻ nằm phục sau những thân cây già, giọt mưa gió đều theo viên mũi sắt, những cái rừng mình vì lạnh không làm họ thay đổi nét mặt. Mắt vẫn đắm đắm nhìn mãi ra xa nơi đó họ thấy pháo nổ vang phủ đầy mặt đất, những nông dân miệng hút thuốc vại vại cây từng đám — từng đám ra đồng dân đầy tiếng hò theo gió thoảng dần trong hư vô tịch mịch.

nguyễn nam sơn

Tình buồn

Tình buồn anh lặng lẽ
đếm từng bước lang thang
nghe lòng mình thồn thừ
những âm thanh còn vang
Một tình yêu chưa đến
đã hai lần dở dang
khóc em vì tình hận
vì duyên kiếp bể bàng
Anh vào lòng đại lộ
khỏi thuốc vạt vờ bay
chân anh đi bệnh hạn
rồi gục ngã nơi đây
Những lá thu rơi xuống
liếm xác tấm thân này
đàn hạc chiều vô cánh
tiễn hồn anh lên mây

hàn giang

Bài thơ không tên

Một người em gái nhỏ
đôi mắt sâu như mơ
tuổi đời trắng tròn lẽ
dịu dàng nét ngày thơ
Lần đầu tiên gặp gỡ
ngỡ ngàng như trong mơ
tâm hồn chưa cởi mở
đề buồn vương tuổi thơ
Thẹn thàng nhìn không nói
sóng mắt chuyển thay lời
bao tâm hồn chưa ngỏ
chỉ nhìn thế rồi thôi
Ước nguyện một ngày mai
dàng trọn tâm hồn trai
cho tình yêu đôi lứa
đẹp mãi trong tương lai.

hoàng chí cường

trong tuần

• uyên chi

THỨ HAI

Đan vừa nói vừa khóc, giọng nghẹn nước mắt :

— Em chả hiểu gì cả

Đan ít khóc nhưng khi khóc thì cô bé trông rất thương hại, hai tay bưng lấy mặt mà cứ nấc lên. Sách vở đi học về bễ bộn giữa giường và cô bé cứ ngồi lì ở đó — Hình như, chị Hà nói, hình như hôm nay Đan về học muộn — tại em đi bộ về nhà, xe bus đông và chen chúc, với lại có Thủy đi chung nên cũng đi cho vui — Giọng chị Hà lạnh, dạo này lại chịu khó chơi với Thủy ghê, gớm thảo nào đâu có cần ai chỉ bài nữa, cứ sang chơi nhà Thủy là có « người ta » chỉ cho đâu vào đấy. Hà nhìn thẳng thẳng làm Đan khóc lớn hơn.

— Em chả hiểu gì cả.

Tiếng mẹ ở trong nhà gọi cả Hà và Đan vào ăn cơm. Đan hất mái tóc cô nhúng sùi còn dính ở mặt và theo chị Hà vào, cô bé cứ giữ như không có gì cả — nhìn vào bàn ăn sao mà ngao ngán thế, cô bé chợt nhớ tới điều gì làm cô bé lại khóc, khi cầm chén cơm lên mà nước mắt lại ứa ra — Chị Hà bở ngỡ.

— Ơ hay chị nói vậy chứ...

Trong nhà, Đan là người nhỏ nhất. Mẹ nói giọng mắng yêu thương : « Cô làm sao thì làm, còn có mình con tôi đấy » — Hà phá lên cười, cái cười của chị làm Đan lại nấc lên. Chị Hà nói :

— Có gì đâu mẹ, con của mẹ dạo này... lớn rồi.

Đan nhìn nhanh vào mặt chị Hà : « Em chả hiểu gì cả »

— Mẹ khỏi lo, Đan biết tiết kiệm cho mẹ đó
ăn cơm khỏi cần chan canh mà chan nước mắt cũng
đủ mặn rồi.

Bây giờ Đan òa lên, cô bé đặt chén cơm xuống bàn
rồi bỏ chạy lên gác, Đan úp mặt vào gối nức nở :
Em chả hiểu gì hết, chị Hà ơi, sao chị ác thế, có
gì đâu nào em chơi với Thủy, anh Trung vẫn
thường chỉ bài cho hai đứa, vậy điều gì lạ đâu —
Em chả hiểu gì hết, — Đan tưởng như nghe tiếng
khóc của mình xa lạ, của cô học trò chớm biết làm
đáng — và những giọt nước mắt đầu tiên của tuổi
lớn lên — Cánh phòng của Đan trở thành mảnh
mông như một vùng biển cả.

THỨ BA

Ở ngõ nhà Đan tháng trước có một đám cưới
— chú rể là một phi công, cô dâu là một nữ sinh
đệ nhị cấp — Người con trai thích tung hoành
với chiếc Skyraider và người con gái còn thích bế một
mimi nho nhỏ. Hôm đám cưới thật là đẹp, chàng
ta khỏe mạnh với dáng dấp của người trai tuấn
trước còn vẫy vùng trên không trung như một cánh
chim qua rừng núi biển khơi.

Người nữ sinh bỏ cả sách vở nép bên chàng.
Nàng vẫn còn bé bỏng lắm, mái tóc ngắn cao của nàng
trông vẫn ngây thơ như một cô bé tiểu học. Sau tuần
rê ấy thì chim lại trở về trời, người con gái vẫn nhận
được hẹn một lần nào đó ra phi trường đón chồng.
Hôm các bạn bè của chồng đến thăm thì nàng vô cùng
mừng rỡ, nàng tưởng sẽ cùng với họ ra phi trường đón
chồng, suốt quãng đường, nàng hơn hớn nhưng rồi nàng
phải trở về, nàng bế con mèo nhỏ và đứng cổng, nơi
đấy, các bạn của chồng đã báo cho nàng biết người yêu
của mình vừa mất tích trong một phi vụ rừng núi. Nàng
bỏ rơi con mèo ở trên tay và ngồi xuống đất ôm mặt
khóc thảm hại, con mèo nhỏ chạy vụt vào trong nhà và
không biết làm sao nó bị một vật nặng rơi đè trúng nó,
máu chan hoà và chết ngay lúc đó. Nàng lại khóc . . .
Khóc suốt chiều tối hôm ấy..

Câu chuyện thương tâm mọi người trong xóm kể

nhiều lần. Mỗi đêm khi đã khuya, người con gái ấy
nàng ra đầu ngõ chờ đợi, gọi tên chồng và lại khóc,
lên đau khổ lắm. Thời gian ngắn ngủi của hơn một
tháng và tuổi trẻ mãi mãi đón đau.

Đan đã ghi câu chuyện ấy vào nhật ký của
cô bé.

THỨ TƯ

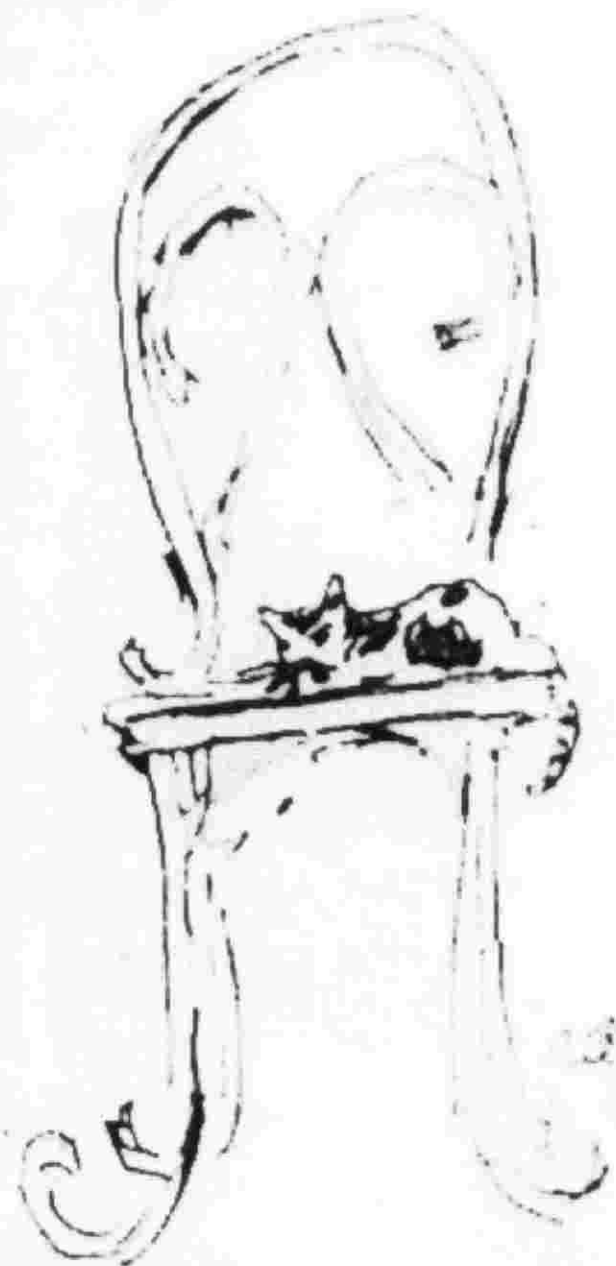
Khi đang giờ sử thi bà hiệu trưởng giới thiệu
với lớp Đan là họ có thêm một bạn mới. Đó là một cô
bé tóc thả chấm ngang vai mới chuyển từ một trường
ngoài miền trung vào. Cô bé tên Giang, Đan trông
thấy Giang là mến ngay, thật là quý hóa, Đan vẫn
thêm một bạn có giọng nói xứ Huế, cô bé xin cho
Giang ngồi bên mình — Đan và Giang quen nhau rất
mau và thân nhau rất mau. Giọng nói của Giang sao
mà dễ yêu đến thế, cô bé kể cho Đan nghe về quê
ở ngoài đó, những ngày mưa, những ngày nắng,
những dòng sông và đồi núi nhấp nhô. Đan lại
thêm có lần được ra miền Trung. Nhưng mặt Giang
rầu rầu cô bé đan lấy tay nhìn bạn : “ Đan à, quê
hương mình bây giờ buồn lắm ”. Rồi Giang kể cho
Đan về trường học của Giang chỉ còn những đồng
ngói vụn và những hàng gạch đổ vỡ. Bọn học trò
ngơ ngác nhìn nhau và chối bỏ một cách sợ hãi. Đan
và những bạn bè ở xa cách họ dậm ngàn nhưng cùng
một quê hương, họ còn đếm được mắt nhau đủ thiếu
và vui buồn.

Giang thật nhí nhánh nhưng cũng thật buồn,
cô bé thích hát nho nhỏ những khi có mình Đan
đi bên và đặc biệt cô bé đôi khi sợ nước một cách
lạnh lùng. Hôm nghỉ giờ học cuối Đan rủ Giang ra
bến tàu. Giang bảo nhìn nước làm Giang nhớ
tới những giòng sông của Quê Giang đẹp
nhờ những dòng nước ấy và cả buồn cũng vì
dòng nước ấy. Buổi chiều khi trời gần tối, trở về
Giang hát những điệu nhạc thật buồn, những tiếng
than thở của quê hương miền Trung như những
tiếng nấc mà không bắt ra tiếng khóc. Đan thích nhất
khi Giang hát một bản cổ câu :

Quê hương tôi nghèo lắm ai ơi mùa đông thiếu áo
hè thời thiếu áo. Trời nắng trời hành cơn lụt mỗi năm.

THỨ NĂM

Tức với chị Hà, Đan không sang nhà Thủy nữa — Đan chả hiểu sao cả, tự nhiên lại thích soi gương — Buổi chiều đi học về cô bé trông thấy anh Trung, anh ấy là lạ làm sao ấy. Con trai thật khó hiểu. Anh ấy cứ hay nhắc là thích đi lính.

THỨ SÁU

Hôm nay buổi tối khi ôn bài xong Đan đọc một chuyện cổ tích hay ghê, kết cuộc của cổ tích nào cũng đẹp như hoa, hoàng tử với công chúa và vương điện — Giá đời cứ như vậy nhỉ — Đan ngồi nghĩ vẫn vợ thật nực cười rồi cũng thật ngây thơ. Chẳng biết cái đau thương nó gieo từ đâu và nhân danh duyên cớ nào, chiếc radio thì luôn nói bản tin hiển sự với sự cách biệt của con người. Tại sao lại vậy cơ chứ, sự tha thiết với cuộc sống của con người đều giống nhau, hạnh phúc nào cũng gặp nhau trong tâm trạng thanh bình. Nhưng người ta lại có phân chia lý thuyết của một chủ nghĩa đã gây cách biệt — Thật Đan chả hiểu gì cả, những trẻ nhỏ lớn lên chỉ nghĩ

có được như vậy — Đến đây Đan nhớ tới những đoạn nhật ký của Anne Frank một cô bé 13, 14 tuổi người Do Thái, Đan thấy thương Anne quá xa xôi từ những ngày ấy. Vậy là quốc gia nào cũng có đau thương và dân tộc nào cũng buồn cả Anne Frank lớn lên với sự ước mơ và lớn lên với sự sợ hãi chiến tranh. Nhưng tuổi nhỏ chỉ đề mà quên đi và dễ dàng tha thứ còn không biết oán trách một ai, mà vẫn mong cho những . . . Đoạn kết của một chuyện cổ-tích.

THỨ BẢY

Đan ngồi ở cửa sổ để hong tóc, cho khô, khung trời xanh ngoài cửa sổ cao vút, có những con diều buồng từ những nóc nhà chao lượn trên không trung thật nhí nhảnh Đan đứng ở cửa gác nhìn xuống giàn hoa giấy trước nhà và cô bé reo lên như trẻ :

«A Thủy!» và Đan chạy xuống với bạn, hai cô bé quần nhau.

— Sao chẳng ít chịu khó cầm trại thế.

— Suyt nhỏ thôi nào, muốn sang nhà Thủy lắm chứ mà . . .

— Mà sao . . . Giận người ta hả.

— Ai bảo, Thôi đi tắt nhà trong kéo chị Hà . . .

Đan ghét chị ấy lắm chuyện lắm Thủy đi với Đan lên, lâu hai cô bé bằng tuổi nhau và cùng học một lớp chuyện trò dễ nở như liền thanh Thủy ngồi xuống bâng dăng điệu vương tước.

— Trông Thủy giống Sylvie Vartan quá. Thủy chơm chớp đôi mắt.

— Còn lâu.

Đan cười lên trong trẻo nhìn ra cửa sổ, lát sau cô bé quay lại nói với bạn

— Thủy có thấy những con diều kia không, nó có vẻ yêu đời nhỉ.

— Gớm, Đan của tôi . . . Ván chương quá. Rồi sau mà khổ đấy.

— Ai nói vậy.

Thủy yên lặng nhìn Đan — ước mơ thì lắm đề khổ sở cho nhiều — nhưng ai cấm những trẻ nhỏ lớn

lên ước mơ, có những khi ước mơ phải tàn lụi dần và tuổi nhỏ phải chối bỏ những ngày thơ mà lớn lên biết ngò vực và lo sợ.

— Bồ lắm chuyện lắm.

— Thật mà, Đan sau này sung sướng nhưng hơi buồn.

Đan cười thành tiếng : « Cậu mới học bói ở đây đấy. »

— Anh Trung đó, anh ấy bảo vậy.

Đan thôi cười, cô bé lẳng lẳng vào nhà trong, khi trở ra cô bé cầm một cuốn sách nhỏ nhỏ,

— Đan có cái này hay lắm.

— Gì thế.

— Mới học ở gần kéo chị Hà, quyền vở ghi cách bói tướng tượng chị ấy bỏ cả buổi đi chép lại bạn của cho mượn.

Đan mở từng trang Tháng 1, tháng 2 quanh năm, và mỏng một mỏng hai, đủ ngày trong tuần... Này nhé — hôm nay à, mười ba

« Bạn mong đời bởi có hen, có thư xa, hơi buồn ».

Thủy nhìn những dòng chữ và nhìn Đan

— Thế là ai đó.

Người đọc những điều viết ở đây.

Thủy có vẻ chịu lắm, những học trò con gái vẫn vậy. Tin bói hơn cả những điều hiển nhiên.

— Đan cho tôi mượn nhé.

— Chị Hà khó lắm, thấy mắt chị ấy kêu rồi lên.

— Bảo là cho thủy mượn.

— Mà chị ấy lại . . .

— Hai cô bé mang giấy bút ra, Thủy chép và Đan cũng chép phụ cho thủy — từng ngày và từng tháng trong năm, đủ gổ câu bói tướng tượng. Khi chép xong thì trời đã tối, Thủy về ngay, Đan đứng ở cổng và Thủy quay lại đến với theo :

— Nhớ mai một qua nhà Thủy nhé, Anh Trung có dặn vậy đó.

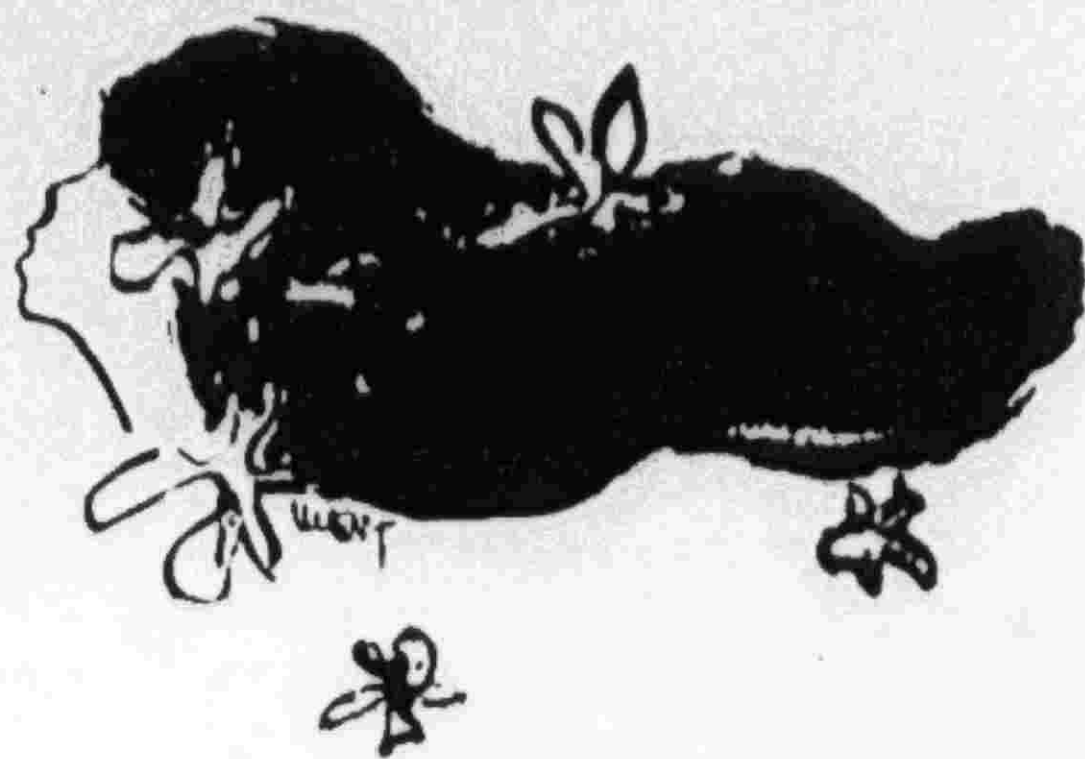
20 trong tuần

Thủy trở lại cửa sổ, ngoài trời xám đen và không nhìn thấy những con diều nữa . . . Một thoáng buồn rất nhanh khi Thủy về.

CHỦ NHẬT

Thứ hai, Thứ ba, Thứ tư Thứ năm, Thứ sáu Thứ bảy rồi chủ nhật. . . . Mẹ đi xuống thăm cô, chị Hà tới nhà bạn, mọi người đều đi vắng, còn mình Đan, cả một căn nhà thật là quá rộng lớn — Đan không thích khơi động một điều nào cả dù thoáng nghĩ, buổi chiều chủ nhật lẳng xuống trong tâm hồn người nữ sinh bé nhỏ. Đột nhiên Đan lại mong giá có Thủy và anh Trung tới hay là bây giờ cô bé sang chơi với họ — Đan định khóa cửa bỏ nhà đi, nhưng lát sau khi bận quần áo xong cô bé lại thôi. Vẫn nguyên quần áo ấy và Đan ra nhà ngoài, yên lặng, cô bé lấy nước ra rồi rót đầy vào những tách và ngồi thu mình trong chiếc ghế bành. Tiếng hát người ca sĩ có giọng buồn với một bài tình ca mùa chinh chiến trầm xuống như một lời ru. Như một người con gái mới bỏ trường ôm một con mi mi nhỏ đứng tựa cổng ; như đôi mắt sâu thẳm của Giang với những giòng sông miền Trung vừa đẹp vừa buồn, như khoảng tuổi gần gũi của Anne Frank — và anh Trung — với những khúc mắt suy của con trai — Đan thấy mình lớn lên lớn lên. . . — làm như Đan muốn khóc — Tuổi nhỏ từ già rất mau và biết yêu thật sớm — Chị Hà ơi gì lạ hả chị. Làm sao anh Trung chỉ chơi thân với một em quá nhỏ bé — Tuổi trẻ hôm nay đang đòi cho mình những gì với ước mơ và ước mơ chông chất. Tự nhiên nước mắt Đan ứa ra, đó là giọt nước mắt màu hồng của một cô bé đầu tiên biết làm dáng.

uyên chi

thụy trâm nguyên

giác ngủ mùa xuân

trùng sâu hai mắt mang lời
ngày Xuân mỏng cánh vàng rơi đất mằm
gọi về đây giấc thụy trâm
xuôi lời ru điệu nhũ thềm nức cao
trắng thơ đừng nở dáng chào
một lòng ngáy dai theo vào bóng đêm
lắng nghe hồn nhỏ gọi tên
vòng tay đầy mộng bình yên tuổi hiền
đếm xuân thơ trắng vẹn miền
hoàng minh trăng thắm hoa viền lộc xanh
môi tươi giăng nụ chân thành
mùa xuân giấc ngủ vương tròn phương em.

xuân bướm trắng

một loài rêu ngủ đáng hiền
chối từ biểu tượng triền miên hoang buồn
mộng lạnh với bảo se hôn
mà đời trách bạch vui chôn hiếu hòa
đường truông đất mộng trâm hoa
ngỡ ngàng hương phấn đầy đá trai thương
tĩnh cơn mài miệt chán chương
đến tới ôm trọn luống xương đọa đầy
bướm xuân cô đọng u hoài
thềm hoa gọi bướm không dài ưu tư

những mùa xuân

TUỔI NHỎ

nhớ mẹ

Giờ giao thừa bắt đầu, từng loạt pháo hồng tơi tả dư âm tan dần trong không khí, bầu trời hôm nay càng về khuya càng sáng rực, khác những chuỗi ngày mòn mỏi héo hon. Tiếng pháo giao thừa nổ vang, xa xa cũng có tiếng đi đùng đáp lại. Mẹ ơi, giờ đây con cũng đang hưởng một mùa xuân mới, cầm mấy chiếc pháo trên tay mà con ngại ngùng không dám cho nổ, con sợ cuộc đời cũng trải qua như giấc phù du. Hôm nay lòng mọi người đều hân hoan, con cảm thấy thiếu thốn một tình thương cao quý. Mẹ ơi ! Chẳng biết đêm nay sao con nghe buồn tha thiết có phải chăng cơn mơ màng về quê mẹ ở chốn xa xăm ?

Con nhớ mấy mùa xuân năm trước, con còn hồn nhiên bên mẹ, nhưng nay tâm hồn con đã dày dạn bao nỗi đắng cay. Còn gì buồn hơn xa tình mẫu tử, phải không mẹ ? Nhưng con biết nỗi lòng của mẹ lại còn chua xót hơn con. Mùa thu xa xưa ấy, lá vàng lìa cành tơi tả rụng, mẹ giắt con đi giữa cơn mưa lá cây và dạn dò nhiều câu âu yếm. Rồi khi cây xơ xác, lá vàng không còn rụng mênh mang, con đã

xa mẹ. Mẹ ! Một người mẹ cao quý của con, trên đời này không còn gì bằng tình thương của mẹ, vì chiến tranh, mẹ cho con tên lính, mẹ cố ở lại để giữ phần đất của ông bà. Con ra đi mang trong lòng một nỗi buồn khó tả, lắm lúc ý chí quá yếu mềm con muốn quay trở lại nhưng nhớ đến gương mặt của mẹ, những lời khuyên nhủ con cố gắng bước đi, con quyết vâng theo lời mẹ, con cố học thành tài, đem thân hèn ra giúp nước để mong thanh bình sớm nở trên mảnh đất thân yêu, để người mẹ già nở nụ cười tươi giương tay đón người con chiến sĩ, đầu tóc còn nhuộm nắng sương, thân mình còn bay màu thuốc súng và cũng để đem về cho các em nhỏ một mùa xuân chiến thắng.

Tiếng pháo càng nổ dồn, con đưa mắt về quê mẹ, trên trời mây bay như đem hương vị của mùa xuân về chốn xa xăm có người mẹ già cũng đang âm thầm đốt tiếng pháo giao thừa chờ ngày xuân thắm.

songmai

Độc giai phẩm Xuân các học sinh nhỏ — bé, thường ngổ ngang — e ngại. Đề tránh, giai phẩm Xuân Nguyễn Trãi năm nay dành một số trang cho những cây bút cùng mang lứa tuổi ấy.

• hai đứa bé

Những người buôn bán tại chợ Ông Tạ, họ thấy xuất hiện một đứa con trai lên tám, hơn tháng nay.

Gương mặt nó sáng sủa trông rất dễ thương. Nhưng nó thì đói rách và tội tàn quá. Đầu nó rối bù, như mấy tháng chưa hớt. Áo vải đen, không hiểu nó lượm được hay ai cho; quần nó bằng vải Kaki vàng, mất hết gấu, rộng thùng thình. Lưng quần là một sợi giây đỏ, buộc túm lại đằng trước.

Về đêm, phố vắng đường thưa, bóng nó bước thất thểu xiêu vẹo như một bóng ma. Nó tìm nơi có hơi ấm để tạm ngủ qua đêm, mai lại vác thân đi xin.

Nó là con của ai, từ đâu tới? Họ chỉ lưu ý qua những phút rồi rảnh. Bọn trẻ ở vùng Ông Tạ cũng biết nó, gọi là thằng Khất.

Hai tuần nay, thằng Khất ốm nặng vì cảm, nó đói như cào; như nạo ruột. Hai mắt nó lơ lơ đỏ hoe. Muốn đứng dậy đi xin, nhưng nó không tài nào lê nổi đôi chân.

Trời đã về khuya, nó sợ người ta dẹp quán, nó gượng đứng dậy, nhưng không thể được. Bỗng nó nghe tiếng gọi lớn. Nó cố mở hai mắt nặng trĩu, một đứa trẻ lớn hơn nó đang đứng trước mặt.

— Em. Anh...

Hai tiếng nói yếu ớt phát ra từ miệng thằng Khất.

Đứa lớn ngồi xuống nhìn Khất hỏi:

— Mày ở đâu?

Thằng Khất gượng nói:

— Dạ, em không nhà

— Ba má mày đâu?

— Em không biết.

Thằng Khất ngừng một hơi rồi nói tiếp:

— Em... đói quá...

Đứa lớn hiểu. Nó quay lại giờ hộp đánh giày cho thằng Khất thấy rồi bảo:

— Coi nhé.

Nó chạy tuốt ra đầu phố. Lúc lâu, nó trở lại với khúc bánh mì nhỏ cầm tay. Đưa tay run rẩy, Khất chụp khúc bánh mì nhai ngấu nghiến.

— Mày tên gì?

— Dạ, tên Khất.

— Còn tao tên Hành.

Trời đã khuya, thằng Hành nhìn con đường nhựa lồi lõm những ổ gà. Tay nó gõ vào thùng đánh giày đều đều như tiếng mõ nhà sư đang tụng kinh. Hành đứng lên:

— Khất, về với tao.

Thằng Khất lồm cồm đứng dậy, thằng Hành công Khất lên lưng, hai đứa, một lên tám, một lên mười chậm chạp bước.

Từ lúc thằng Hành một tiền mua từng viên thuốc — Khất khỏi bệnh. Hai đứa sống với nhau dưới hiên chùa đồ.

Hành không cho Khất làm gì cả. Bắt nó trèo lên cây trứng cá nhìn vào lớp học lóm. Còn thằng Hành đi đánh giày nuôi hai miệng.

Đêm về, Hành kể chuyện ở chợ cho Khất nghe. Khất lấy phấn vụn viết xuống gạch vắn ngược vắn xuôi đã học lóm nói với Hành.

Ngọn nến nhỏ chút xíu lượm được đã tắt. Rúc vào « cái ổ » làm bằng giấy vụn. Hành dặn Khất trước khi kéo tấm chiếu rách trùm lên khỏi đầu:

— Mai chỉ tao viết chữ « bê » nghe!

Bùi văn Khoa

(Thất 2)

đơn côi

bé

I

gió hôn lên tóc
gió rao bán hàng
bán cả nắng mai
bán mấy chiều tối
gió hôn lên môi
cài hoa lên tóc
đừng khóc nghe không
gió ngồi kể chuyện
ngày xưa công chúa
có đôi mắt đẹp
dáng thật là ngoan
thích ăn kẹo hồng
dinh đầy cả răng
rồi ôm mặt khóc

II

tiếng cười đơn tan
buổi sáng chủ nhật
một con sóc trắng
một con sóc nâu
rủ rừ trong lá
vừa ngậm chồi xanh
vừa nghe kể chuyện
ôi sao xinh thế
chú chuồn chuồn kim
chào chị sáo sậu
lâu không gặp cô
dạo này xinh ghê
chị sáo ngưng ngưng
dấu cặp mỏ son
vào đôi cánh xám

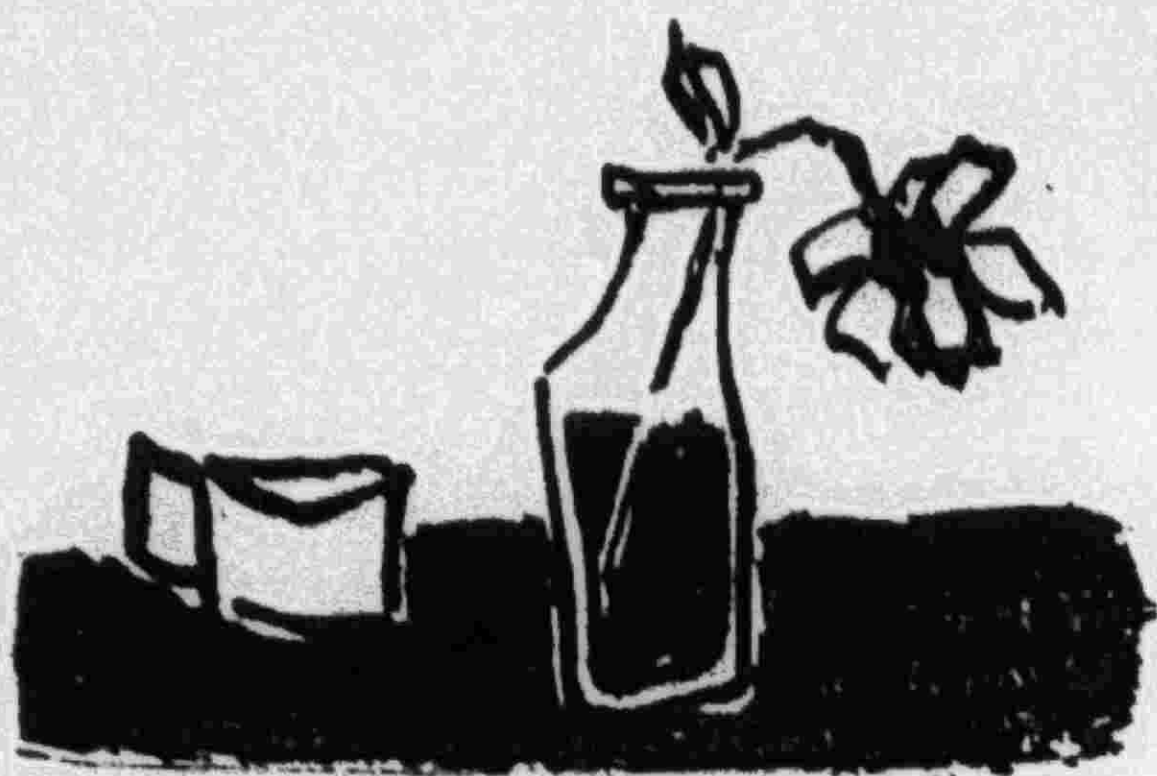
Này cô bé ơi
 góm sao đoảng quá
 hồng hất cả rồi
 đi đâu với thế
 chiếc khăn màu xanh
 quàng theo kiêu gió
 ngày mai nắng hanh
 mang theo nón nhẹ
 xinh nhất đám đó
 con bé nhà tôi
 vắng, ngoan ngoan là
 trông hiền ghê cơ
 nói thì nhỏ nhẹ
 cười thì thật tươi
 này mimi ơi
 chào bác đi chứ
 mau ngoan xem nào
 bác trông hay chưa
 vắng, dễ thương là
 cháu gái nhà bác
 có đôi mắt đẹp
 ngọt lịm như sao

bây giờ nắng cao
 một dải bờ ngựa
 kéo cỗ xe hồng
 kết đầy những hoa
 theo sau một đoàn
 những xe hoa khác
 xinh ơi là xinh
 đẹp ơi là đẹp
 * cô dân chủ dễ
 đôi dễ lên đầu *
 đến đâu rồi nhĩ
 chớm vào thành thời
 cô dân bước xuống
 chủ dễ bước sau
 cô dân đứng lại
 chủ dễ nhìn theo
 ơ sao mà khác
 hơn trẻ cười cho
 cô dân ngừng nguyền
 thời về nhà đây
 * nhớ mẹ bỏ xừ đi đây *

nắng cả trên vai
 nắng cả trên tóc
 nắng lên đôi mắt
 nắng trong đôi mắt
 đôi mắt lịm dim
 đôi mắt ngại ngại
 chẳng còn em tôi
 chẳng còn chôn hạc
 một cô cô dân
 đâu còn chủ dễ
 chớm chớm vẫy quanh
 cho hân công cháu
 gió nắng thì thăm
 ngoan thật là ngoan

CHI —

buổi chiều ở biển
 tháng ba-1965

hồn trẻ

TH Ể viên những miếng đất nhỏ và thả vào vũng nước cho rã ra, trời vẫn đang mưa
— Đẳng í chơi vậy dơ quá.

Thế quay lại thấy một đứa con gái bằng tuổi đang nhìn nó - Thế ngượng ngùng dẩu đôi tay lấm đất phía sau lưng, nó đứng dậy :

— Nhà ấy tên gì ?

— Đài, đứa con gái chụm môi đáp
Đài viết làm sao ?

— Đẳng í không biết đánh vần à ?

— Có chứ, Thế vung tay, (Đê-a - đai - í đai - huyền - đài) phải không ?

Đứa bé gái cười và Thế cũng cười. Trời vẫn đang mưa. Đài đưa tay ra ngoài mưa con bé nói lơ đãng :

— Mưa hoài, chán bỏ xừ đi ấy nhỉ.

— Ủ, tại sao trời cứ mưa, nước ở đâu mà lấm thế ?

Đài ôm ghì lấy cặp nó nhìn đứa con trai mới quen, vừa thấy nó run rẩy Đài hỏi :

— Đẳng í lạnh lắm hả ?

— Ủ, mẹ đang mong ở nhà.

Đài chợt cảm thấy thương hại ?

— Nhà đẳng ấy có xa không ?

— Ở sau rạp hát đó.

— Vậy hả, Đai nhồm dậy đôi mắt con bé tròn xoe nhà Đai cũng ở đấy.

— Sao nhà ấy không biết nhỉ.

— Mà nhà Đai ở phía trước.

Hai đứa không nói gì, chúng nhìn ra ngoài mưa những hàng nước rơi đều trên mặt đường, những chiếc xe đi nhanh và bắn nước tung tóe, những người đi và choàng áo mưa, mỗi người một cái, có khi hai người đi chung vì họ thiếu một cái - Lúc lâu Đai buột miệng :

— Sắp Tết rồi đó nhỉ ?

— Ai mà biết.

— Thật mà, cứ sau khi mưa lại có Tết.

— Nhà ấy nói gì mà lại mưa.

— Này nhé, Tết đến thì lạnh và phải mặc áo len, bây giờ trời mưa, đẳng í lạnh đó, Sắp Tết nên cứ lạnh hoài, chắc thế.

Đứa bé trai nhìn những bọt nước nổi, trôi và tan vỡ, mặt đứa bé hơi rầu, nó chưa biết nghĩ ngợi gì. Đai nhìn bạn :

— Thế mẹ đẳng í có áo mới không ?

Thế không nói, mặt đứa bé hơi rầu, nó lắc nhẹ đầu.

— Vậy ba đẳng í không mua à ?

Cúi gằm xuống, Thế không dám nhìn lên.

— Chứ ba chẳng í đâu rồi ?

Rồi Thế khóc òa lên, con bé Đài sợ, nó thấy bạn run rẩy hơn, Đài cũng muốn khóc, Trời vẫn đang mưa. Lát sau khi Thế không khóc nữa, nó lấy vạt áo quệt nước mắt, con bé Đài, mới tiến gần, đưa cho Thế cái khăn tay của mình.

— Chẳng í cầm lấy lau đi.

Thế không nói lắc đầu.

— Chẳng í giận tớ à ?

Thế lại lắc đầu.

— Mà sao lại khóc ?

Đài không thấy Thế nói gì, con bé cũng đâm ra buồn - Con trai mà lại hay khóc - Bố bảo vậy, nhưng khi con trai mà khóc là phải đau lắm - Thế run rẩy. Thế có mẹ đang mong, nhà Thế ở phía sau, nhà Đài ở phía trước - Chắc nhà Thế không to bằng nhà Đài. Trời cứ mưa mãi hoài, bảo là sắp Tết mà thế chẳng chịu mà Thế lại khóc.

— Sao chẳng í không về để mẹ mong

— Ướt hết mắt, về đau.

— Chẳng ấy quên áo mưa hả ?

— Không có.

Đài đặt chiếc cặp xuống và lấy chiếc áo mưa, xanh ra - Trời đang mưa có mỗi một chiếc áo choàng cho khỏi ướt - đưa bé trai run rẩy nép vào mái hiên.

Đài nghĩ ra được điều gì giọng con bé reo vui :

— Hay chẳng í đi chung với Đài... Chúng mình cùng đường mà.

Thế ngại ngùng nhìn Đài, nó trông thương hại hơi run rẩy, Đài lại gần bên rồi mở rộng cánh áo mưa.

— Đi với Đài đi, chúng mình ở cùng đường mà.

Không đợi Thế nói gì Đài choàng áo mưa qua đầu bạn, và đưa bé trai để yên vậy nó hơi cúi đầu cho thấp xuống. Trời vẫn đang mưa có những người cũng đi chung một cái áo choàng vì họ thiếu một cái, chiếc áo mưa thì nhỏ còn trời lại mưa to. Nhưng dù mưa to, mưa to hơn hai đứa bé thấy ấm áp như bên lò sưởi.

Bỗng Đài ghé sát bên mặt hỏi bạn :

— Quên mất chẳng í tên gì nhỉ ?

— Thế

— Thế à, vậy đánh vần dễ hơn tên của Đài.

chi

• xuân của tôi

thêm mùa xuân này nữa
bao mùa xuân đi qua
mấy mùa xuân vàng vổ
trong ngày tháng chia ra
người mẹ quê sầu muộn
ôm vết đạn quê hương
người cha đi chinh chiến
đưa em gái chưa khôn
mang nỗi buồn gác trọ
vết thương nào ra rồi
nắng vàng thiếu tuổi trẻ
trái đắng trào trên môi.
quê hương thì khói lửa
đi mùa xuân của tôi.

phạm xuân thành

• vui xuân

bé mừng khi xuân đến
như thuyền gặp lại bến
vì tuổi bé ngày thơ
mong sao trời vẫn sáng
để bé được nô đùa
cùng chúng bạn khắp nơi
đón xuân mừng pháo nổ
đem đến bé cuộc đời
trời như bướm vườn hoa
bé chẳng đợi xuân mau
cuộc đời vui thích quá
ngày xuân đứng với quê

bé minh duy

a.

Người nữ ca sĩ với mái tóc buông xõa, chiếc áo dài tha thướt bước ra, cùng lúc với cúi đầu nụ cười buồn gượng nở trên môi.

Rồi nàng hát, điệu nhạc trôi nhẹ nhàng như con thuyền trên sông Hương Giang qua một nét nhạc Huế. Hạ uy cầm xoắn lấy tiếng hát nào ruột, ghen ngào hiện tại xóa được nào động cuồng nhiệt của nhạc ngoại quốc vừa qua. Người ca sĩ say sưa diễn tả tiếng nhạc ní non với những thanh âm lơ lửng đặc biệt Việt Nam, khiến không khí nhạc phòng trầm hẳn xuống. Hạ Uy Cầm theo sát tiếng hát, để rồi vút lên đi vào xa xăm khi nhạc bản chấm dứt.

Người con gái làm lại cử chỉ trước khi hát và quay vào...

Sơn buong cây Hạ uy Cầm chạy đến:

— Ngọc còn hát ở đâu nữa không?

— Còn ở Dakao nữa anh ạ, thôi Ngọc đi kéo trở nha.

Sơn nhìn Ngọc bước ra, tà áo tha thướt nhẹ đưa càng làm mong manh bước chân Ngọc. Sơn nghĩ tới người ca sĩ nghèo đầy lòng hy sinh ấy với cả thương cảm. Bóng dáng yếu đuối kia, hằng đêm dưới ánh đèn đuốc đêm lân hơi, nụ cười ra quân xuyên một gia đình, Sơn cũng nghe thương cảm dạt dào khi nghĩ tới những đêm cùng Ngọc về chung con ngõ gồ ghề lầy lội. Hai người cùng sống chung một xóm, cùng chung kiếp cầm ca, cũng có những trách vụ tương tự khiến họ thương nhau hơn. Đêm đêm hai chiếc bóng khuất trong ngõ vào khoảng nửa khuya, khiến họ gần nhau hơn. Sơn đã từng cảm phục, yêu thương Ngọc qua những giao điểm đời sống và tâm hồn giữa hai người.

Sơn thở dài, bàn tay trở lại linh hoạt trên dây tơ. Âm nhạc Sơn nghe như lạc lõng ở đâu. Tiếng đàn ảo não theo gót Ngọc đi rất xa

tiếng
ngõ?

truyện
ngắn

Không khí nhạc trường trở lại cái không khí ồn ào của nó. Sơn cũng chìm đắm vào đấy.

Ngọc nhìn xuống khán giả phía dưới. Hôm nay phòng trà đông hơn những ngày thường nhờ ảnh hưởng của chiều thứ bảy. Lấn vào đám khán giả Việt Nam tới đây, Ngọc còn thấy những bản Mỹ. Ngọc nghĩ tới họ, những người tha hương vào đây tìm chút ấm lòng. Họ ngược nhìn Ngọc, nhìn người ca sĩ quen thuộc của họ, người ca sĩ Việt vẫn thường hát lên những bài hát của nước họ. Cảm tình của họ được bộc phát qua những tiếng Việt nghe ngó nghe nhưng dễ thương lạ. Ngọc vì tiếng nói ấy với giọng hát nhạc Mỹ của mình đều là những cố gắng vùng đại đáng yêu cả.

Ngọc cất tiếng hát, nhạc điệu SLOW ROCK đi theo lời ca khoan thai của Ngọc. Tiếng hát vẫn chưa dừng những u sầu, mô tả một chuyện phim buồn. Người ca sĩ có giọng hát Huế lúc này có giọng cao vút, nhưng vẫn nhen ngào đang thao túng nhạc phòng. Thính giả để hồn lâng lâng theo tiếng nhạc, rồi lắng sâu bên những giọt dương cầm theo. Khán giả nhìn người con gái đôi vai rung rung cổ vươn lên truyền sinh khí vào máy khuếch âm. Toàn là những hình ảnh của thương cảm.... Những người ngoại quốc sửa soạn làm một cử chỉ tán thưởng. Ngọc đưa tiếng hát cao vút lên, cho tiếng ca vào chơi với đề âm hưởng còn mãi trong thính giả. Người ca sĩ cúi đầu đón lấy nồng nhiệt phía dưới, và quay vào. Đó là an ủi to tát nhất cho đời cầm ca. Ngọc cầm bốp tắt tắt rồi nhạc phòng. Nàng đã nghe khuya lắm. Ngọc nghĩ tới mẹ già và bốn đứa em dại, nàng vội vã lách đám đông nhưng bất ngờ hiện thân của đồ võ xuất hiện một tiếng nổ tới đây chỉ mong tìm một phát ấm áp cho cõi lòng. Tiếng nổ cũng không tha thứ người con gái yếu đuối, xiêu vẹo: Ngọc ngã xuống, vùi lấp trong đồng gạch đỏ. Người con gái đau khổ đang phiêu du xa hơn cả tâm xa của hình ảnh những nốt

nhạc lá lướt của xứ Huế, dập dồn của phương Tây.

b.

Sơn ném xuống huyết những hòn đất giả biệt Ngọc. Cái chết của Ngọc đối với chàng quả phi lý đến không tưởng nổi. Sơn không thể tưởng tượng cái chết đến với Ngọc giản dị nhưng đau xót đến thế. Chỉ một tiếng nổ ngắn ngủi. Ngọc của anh đã ra đi, ra đi tan thịt nát xương, để lại những bờ ngõ của anh. Sơn nhìn đến vẻ tiêu tụy của mẹ Ngọc, vẻ đau xót ngỡ ngàng của lũ em Ngọc khiến chàng nghe thương đau dâng lên đầy hơn. Ở đây có những tiếng khóc thương bi thảm, nhưng Sơn không nhận ra. Tâm tư Sơn chỉ định ra âm thanh khô khan chát chúa của trái nổ. Tại Sơn đi, lớn vồn trước mặt một Ngọc là lướt và một Ngọc tan nát giữa máu thịt, tương phản nhau khiến Sơn rối óc. Một sự phi lý khiến người con gái vô tội gục xuống vì tiếng — nổ chỉ một tiếng nổ.

Sơn thấy một cảm hơn đột khởi trong tim. Anh nghiêng rằng, mắt tóc lửa nghe như đại đi.

— Nổ... Đồ võ... Ngọc... Phi lý.

Bàng hoàng trong lòng chầm dứt khi mẹ Ngọc đến gần Sơn. Bà cụ nói thứ tiếng miền mào:

— Thôi, về thôi Sơn...

Nghen ngào chen lại không cho câu nói thoát ra trọn vẹn Sơn đồng ý qua tiếng da khê. Sơn nghe mệt mỏi như chôn chân ý nghĩ của chàng qui về một tiếng nổ.

c.

Chiều nghĩa trang hiu quạnh, những năm mồ hoang im lìm, đôi tiếng buồn ní non của cơn trăng từ lòng đất.

Năm mồ Ngọc còn vàng tươi đất mới. Đến vết lỗ chỗ của những hạt mưa càng làm năm đất muốn rã rời.

Người con trai im lặng đứng trước mộ Ngọc. Ngôi mộ sơ sài được trang điểm mấy bông hoa. Sơn đứng miên man nghĩ về Ngọc, nghĩ về hình dạng uyển chuyển người anh yêu, về dáng điệu là lướt của Ngọc bên micro chưa xót dáng ngập cả tâm hồn. Sơn muốn đến đây giã từ Ngọc trước khi anh rời bỏ đô thành tìm đến chiến trường. Người con gái độc nhất trong tim anh ra đi đem theo cả hình ảnh tươi đẹp trước đây của đô thành. Đêm đêm Sơn thấy bàn tay mình lạc lỏng trên phím đàn. Anh đã trở lại với khói thuốc, cà phê đặc sánh trước đây Ngọc ngăn cấm anh.

Ngọc ra đi làm tê tái trái tim Sơn bao nhiêu thì cũng đun sôi hận thù của anh lên bấy nhiêu. Những đêm đơn độc đi trong ngõ cũ Sơn càng thấy căm hờn dâng lên nhiều thêm. Anh tìm đến cuộc đời quân ngũ để quên đi căm hận ấy. Sơn muốn được trả lại cho Ngọc, cho gia đình nghèo khổ của Ngọc, tượng trưng cho kiếp sống dân Việt. Những tiếng nổ. Sơn nghĩ đến phút say sưa bên tiếng đạn. Anh sẽ lao đi qua khói súng qua gian nguy để giết cho kỳ được bọn giặc tham tàn. Sơn muốn những tiếng nổ của chàng sẽ trả nợ cho tiếng nổ hôm nào. Mong ước của Sơn ở giờ phút này là thế, trước mộ Ngọc, Sơn muốn giải bày để ra đi.

d.

Mai này Sơn sẽ thành một sỹ quan. Sơn của chiến trường say với súng đạn cũng như Sơn của vũ trường say với cây đàn. Sơn của chiến trường say với tiếng phá nổ bạo tàn như Sơn

với tiếng đàn xây dựng cõi mộng cho lòng người. Hình ảnh Ngọc mọi nơi Sơn, đặt chân đến, thì hình ảnh tan vỡ của vũ trường cũng đến xây dựng cho xác định thù tan nát...

Và một chiều Sơn về nghĩa trang, ở đó Sơn choàng lên mộ Ngọc vòng hoa vinh quang tưởng thưởng cho chiến thắng của chàng. Lá hoa và cây thập tự nghe thấy chàng thắm thía chiến công hôm nay không là của anh mà là của em Ngọc ạ. Chàng chết như thiếu thân trước họng súng của anh để thủ đô nay còn những đêm chìm vào đèn màu, còn những tà áo dài ảo là như nét nhạc xứ Huế. Chàng nghĩ như lũ kiến nhỏ bé kia để đồng quê ta còn sông lúa dạt dào như tiếng đàn Hạ uy di... Ngọc...

Chiều tím, nghĩa trang vắng như chiều. Chỉ còn hai bóng in lên trời xám dần: Một cây thông cao vút, gầy gò nhưng rắn chắc. Một sỹ quan mặt ngược lên cao, đôi tay nắm chặt như bóp vỡ tê tái hoang lạnh. Trong chiều xám tím ấy trên gương mặt dần như thép tôi kia chợt nổi bật lên một viên ngọc? một giọt sương? không một giọt lệ của chàng tuổi trẻ...

ngọc ngàn trang

3A

THAO THỨC

Ngồi vào bàn học, nhìn vào vở, những dòng chữ nhảy múa lảng lảng làm cho tôi hoa mắt. Xếp lại thì trí óc trở nên bình thường. Lúc này tôi mới để một hình bóng trở về sống đây trong tim, nên đành thức trắng đêm vậy. Tôi cố xóa đi những dĩ vãng ngày xưa và cố tìm quên những kỷ niệm còn sót lại dù lòng đã lạnh, mẩn ở trong tim ghen đặc không lưu chuyển theo luật tuần hoàn.

Đêm nay trời không một vì sao, gió heo may lạnh lạnh, len vào cơ thể như ai đem băng tuyết vào lòng. Tôi bước đi vào bóng tối của vỉa hè đại lộ, những hạt mưa nhẹ rơi lất phất qua vai tôi tạo thành những âm thanh buồn là Thành phố đã lên đèn từ lâu. Ánh sáng của nó trải dài trên mặt đường phản chiếu màu sắc của hạt mưa tưởng như màu mắt người con gái thuở nào tôi yêu.

Một đêm dài và buồn thảm như là một đêm vào mùa đông, tâm hồn tôi đang chuyển mình trở về tiềm thức theo chiều diễn tiến của thời gian với theo năm tháng - Tôi đi suốt đêm nay, làm người dạ hành cô độc để đi tìm hương vị của làn môi với bàn tay chờ đợi bàn tay. Tôi mơ hồ hương tương tư đã chuyển mình trong dòng tâm thức : tâm tư hôm nay lắng xuống để nhớ thương trọn vẹn một người con gái có đôi mắt buồn thảm, ngàn khơi mang cả một bầu trời thế lương của mùa thu âm ỉm. Tôi không tìm tìm tôi trở nên hoang vắng, hình ảnh người yền đã xóa mờ theo năm tháng bây giờ lại sống động trong hồn tôi, mãi đời tôi là sa mạc hoang vu. Cuộc đời của chàng trai tha hương, buồn vui ai hiểu cho mình. Chính mình cũng chưa thấm hiểu được tất cả lòng mình bằng những trạng thái riêng tư.

Đêm nay đời tôi là một con tàu trở về ga nhỏ vắng lạnh - buồn thảm. Bỗng nhiên hai hàng lệ từ đôi khoé mắt nhỏ giọt xuống, từ từ trên đôi gò má gầy. Khẽ nấc nhẹ, giọng nước mặn thừa cơ hội len vào cửa miệng đang biểu hiện cho tâm hồn sầu khổ : khóc ? Tôi tự hỏi tại sao đêm nay tôi lại khóc, phải chăng khóc cho riêng mình hay người yêu..., hoặc để lệ chảy vào tim pha với máu. Rồi ngày mai những giọt lệ ấy không còn tuôn rơi trên đôi gò má gầy nữa - khóc cho người trở bước sang ngang không một lời giã biệt.

Cố tìm một lãng quên, tôi bước vào một ngõ quanh của đời để bóng tối của màn đêm bao phủ cả những niềm nhớ nhung. Dù dòng đời vẫn mang những khổ đau lại cho nhân loại - cho riêng tôi : người con gái tôi yêu bước

đi bỏ lại cho tôi trong quãng đời nhiều đắng cay, uất nghẹn, thương hờ... Đêm nay bỗng nhiên vắng lặng, không một tiếng động dù chỉ là tiếng tặc lưỡi của thanh súng như mọi hôm đã vang lên trong đêm vắng. Tôi tưởng như người yêu tôi trở về giữa lúc tâm tư tôi đang hương về nàng. Tôi quờ quạng trong bóng đêm, tìm người yêu, tôi ôm choàng khoảng tối mênh mông. Một vì sao đồi ngói gây nên một vệt sáng trên nền trời, thắm vào linh hồn làm tôi tỉnh giấc mơ, những hình ảnh ấy chỉ là ảo ảnh, do nhớ nhung, thương tiếc mà hiện ra theo tưởng tượng tượng của mình.

Điều thuốc, người bạn đương tiếp tục cuộc hành trình với một đêm nay, những hình ảnh xa xưa đã xáo trộn trong cuộc đời tôi nhiều đau khổ, đắng cay, làm tôi nhớ lại. Hỡi không gian, hãy dành cho tôi một khoảng trống, một huyết mộ để chôn vùi những kỷ niệm, những gì còn luyến tiếc mà lòng tôi đã băng giá từ lâu.

Thôi nhé ! hôm nay anh dành trọn thương nhớ về em, ngày mai trời lại sáng, anh trở về với cuộc đời dạ hành đơn độc của mình với vạn nẻo đường vô định, không biết nó sẽ đưa mình đi về đâu ? Nhưng lòng anh đã luôn luôn mang theo một tâm hồn đau khổ vì đã chót lỡ yêu một người con gái đầu tiên bước vào ngưỡng cửa tình yêu. Người ấy chính là em vậy. N... !

lam bình (IB₁)

con đường trước mặt

• định kiến luyện

1.

Tôi không trả lời Khoa, chiếc Honda chồm lại ở ngã rẽ, rú lên rồi lao nhanh - Chúng tôi đi dưới mưa lất phất của buổi chiều. Khoa bảo «Phải cho cân trụ không lái đau» - Tôi ngồi nép chặt sau lưng nó yên lặng - «Cậu lạnh rồi đó, vào cine không» - Bấy giờ tôi đáp «không» - Rồi Khoa cho chiếc xe leo lên lề và đầu chồm lại ở một cửa tiệm đã đóng, nó bắt mái tóc có những giọt nước mưa đọng trên đó,

- Khi nào nữa, cậu sợ cine à?
- Không.
-Ờ... mời cậu đi - Chẳng biết Khoa thành thật hay Khoa khách sáo, nhưng tự nhiên

tôi thấy miễn Khoa la lung như khi nó bảo nó thích tôi ngồi sau xe với nó.

- Không tớ phải về Khoa nhìn tôi nó lắc đầu

- Cậu không bao giờ dám lái xe à.

- Không phải thế. - Tôi chối, cách lơ lửng và vu vơ. Chẳng tôi nhìn sang bên kia đường, qua lớp mưa mỏng, những người con gái trẻ mưa và những người đang cúi đầu thu mình trong chiếc áo khoác - Tôi không trả lời Khoa - Tôi chờ nhớ tôi bé Chi...

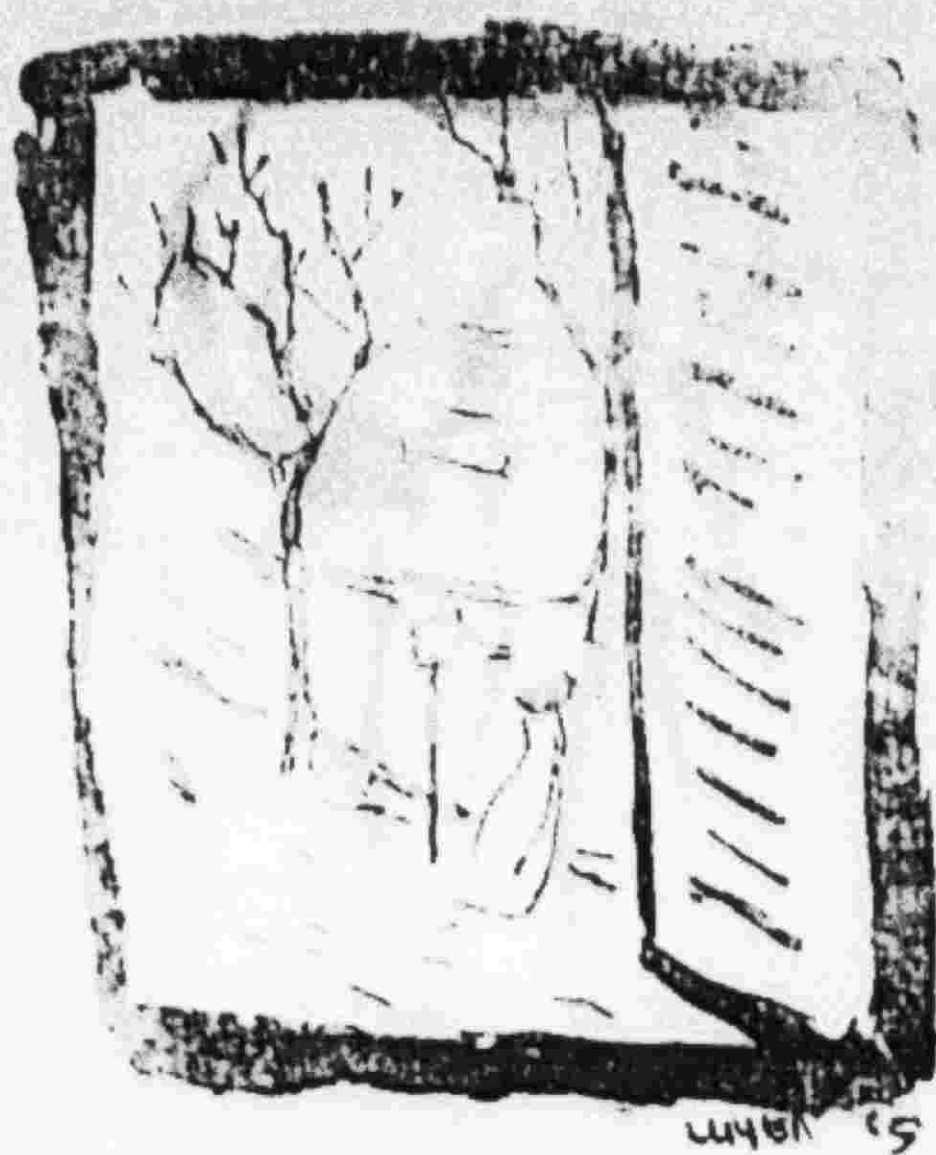
- Cậu bao giờ cũng vậy, Khoa nhìn vai, chả biết tại sao tao lại chơi với mấy Khoa nói thế không biết tại sao nó lại chơi với

với tôi khác các bạn bè của nó - chúng tôi cùng học một lớp, biết nhau từ năm cùng chọn ban và có lẽ từ một bài của tôi trong giai phẩm trường nữa. Trong lớp chúng tôi cũng « lơ mơ » như nhau, các bạn bè thì chúng có thể « chăm chăm » hơn. Nhưng chúng tôi chả « chăm chăm » được, bởi điều này hay điều kia của tuổi lớn lên - mà có lẽ chúng tôi khác hẳn nhau ở những điều nọ hay điều kia đó, bởi thế « không hiểu sao tao lại chơi với mày ».

- Khoa nhét tay hồ trong túi quần Jeans nhũn ra trời mưa to hơn, hai đứa con gái choàng áo mưa ngang qua. Nó nói lớn lên « Ồi... nàng .. tiên ... đi... » trong... mưa... - Hai đứa con gái không quay lại và đi chúi vào nhau. Tôi nhìn Khoa, nó rút thuốc ra hút... Cậu khó - chịu lắm phải không, rồi nó cười dễ dãi lơ đãng nhìn lên những cành cây trên cao, bỗng nó ném mạnh điếu thuốc xuống vũng nước trước mặt, giọng nó đổi hẳn.

- Tao cóc hiểu gia đình là gì cả.

Tôi không trả lời Khoa, tôi yên lặng đưa tay đón những giọt nước mưa từ trên cao rơi xuống lòng bàn tay, tôi nghĩ tới bé Chi nhiều hơn. Tôi cũng cứ tưởng Khoa dễ dãi với nó, bằng phẳng với cuộc sống nó, từ lâu lắm như vậy, tôi có thể kém Khoa 1 hay 2 tuổi, các bạn bè tôi, thằng Long, thằng Hiếu và Tường cũng đang dây rầy những khó hiểu và suy tư - Rồi mỗi thằng phải tự kiếm lấy cho mình một lối thoát tương đối thích hợp, hoặc quên đi, hoặc liều lĩnh, hoặc may mắn hơn là biết tự khuyên nhủ mình, không biết chống đối, không biết bất mãn ... Và gì, tôi chẳng hiểu chi hết, đưa tay vuốt mặt mà cảm thấy những giọt nước đọng trên má lạnh ngắt - Bé

Chi ơi, anh vẫn sợ mình bị kéo vào cái vòng suy tư của bạn bè, và có lần chợt quay lại thấy những vết thương loang rữa tâm hồn không được băng bó, rồi tuổi trẻ chợt biết chợt khóc, chợt biết mình vừa bị ruồng bỏ và tạo nên cảm hờn... Nhưng bé ơi, anh đang ở bên họ và làm sao có thể xa lạ được.

Khoa quay lại, nó dễ dãi « Thôi được » và nó chở tôi đến một con phố khác. Trời vẫn còn mưa, chúng tôi bước vào một tiệm kem và chọn một nơi có thể nhìn ra ngoài mưa - Tiếng hát trầm thật là trầm của người ca sĩ da đen trong pick-up buồn thảm - Khoa bảo rằng nó nhớ tới những tháng năm bệnh viện, dạo đó, nó chưa đi hoang - cuộc đời tuổi trẻ của nó bắt như thế - Có tiếng cười nói nhí nhảnh của mấy cô bé phía trong, chúng cũng có vẻ « chiến » lắm - Khoa rút thuốc ra hút và nó đưa cho tôi, tôi lắc đầu, tôi chưa bao giờ hút thuốc - Chả biết sao tao lại chơi với mày - Khoa nhìn ra ngoài đường, con lộ bé nhỏ, những ánh đèn vàng soi thấy

từng hạt mưa đan trong không - Khoa buột miệng:

— Như cậu vậy lại sương - Tôi lắc đầu bao giờ mới học hành «chăm chăm» được. Lên gác để xem tôi vẽ những gì, nghĩ ngợi những gì, vừa đam mê rồi lại vừa đòi ngấy thơ. Có phải rồi mỗi người sẽ tự làm khổ mình - Khoa đã bảo những lần nó có chuyện, gày gỗ ở gia đình, nó thường bỏ nhà để phóng xe, nhưng chẳng bao giờ nó tìm được gì cả - Khoa có thật nhiều bạn, ở nơi nào cũng có thể có những bạn của nó, nhưng bạn cùng đi xe vòng các phố, những bạn của các bạn - Nó là kẻ phóng dăng - Tôi không hiểu những điều đó bắt đầu như thế này trong nó - Từ năm 16 mà nó tưởng chết ở tuổi đó - Nó đã lớn lên và đang tìm trong cuộc sống những cái vội vã, và cái chán ngán mà hiện sinh bảo là «ý thức được cái âm phi lý của cuộc đời» - Tôi đã phủ nhận hoàn toàn, người ta đã tự khám phá và gán cho cái phi lý không cần nguyên do.

Khoa kể cho tôi nghe những lần nó phóng xe đến tận đêm mà không muốn trở về nhà. Làm như chẳng ai có thể hiểu nó, tất cả chỉ vậy học và làm nó khổ chịu - Khoa nói «Lần khi tôi nghĩ lại thấy mình bất hiếu quá, chẳng bao giờ làm cho gia đình bằng lòng cả, lăm lăm lì lì ở trong nhà và chúi đầu ở trên gác. Rồi chuyện gì đã xảy ra ở đó, tôi muốn phá phách và đổ vỡ hết cả, tôi để nghiêng chiếc ghế sách và một lượt chúng rơi xuống âm ầm trên sàn một lúc rồi tôi lại ôm đầu muốn khóc giữa đám sách báo bừa bộn đó».

Khoa cúi xuống và khi ngừng lên thì mặt nó phủ đầy khởi thuốc - Tôi như muốn thương hại nó tôi vẫn nghĩ, Đứa

trẻ lớn lên cũng thế; tự nhiên cảm thấy cô đơn, lạc lõng trong gia đình và chống đối với gia đình - Tuổi trẻ vẫn phải đợi cho cái thời gian ấy qua đi để rồi trở lại thăm thiết hơn trong những người thân thuộc - Tôi nói cho Khoa điều đó và tôi cũng chẳng hiểu sao tôi lại nghĩ như thế - Tôi không trả lời Khoa.

Tiếng hát của người ca sĩ da đen đã tắt lịm từ bao giờ - Chúng tôi ra ngoài, mấy cô bé hồi nãy đứng ở cửa, chúng nói chuyện với nhau bằng tiếng Pháp và che chung một chiếc áo mưa - Khoa cúi mặt, mái tóc của nó rũ xuống trán - Tôi đã quên lời dặn của chị Hà, buổi chiều khi Khoa đến rủ tôi đi xem cuộc triển lãm tranh ở một câu lạc bộ, tôi không nghĩ là phải về sớm nữa - Khoa lại chờ tôi đi, Khoa bảo đến nhà Quỳnh với Khoa, Quỳnh đã ở bên Khoa những tuần nó ở bệnh viện - Trời vẫn mưa nhỏ nhỏ, Khoa ngừng lại ở một căn nhà sâu trong ngõ, nó đứng ở cổng và tôi đợi nó ở một hiên đối diện - Lại sau một người con gái đáng nhỏ nhắn, tôi chỉ biết vậy, người anh đèn trong nhà bước ra, vừa đi vừa nhón chân tránh những vũng nước trước sân và năng mang dù - Họ nói chuyện giữa hai cánh cổng, thật nhỏ và tôi không nghe được gì cả - Thật lâu, khi người con gái trở vào nhà Khoa trở lại với tôi, Khoa cứ cúi gằm, đến khi nó ngừng lại tôi thấy một nỗi đau ngẫu làm như vừa khóc hay sắp khóc.

Mưa đổ xuống lạnh hơn - Chẳng ai bắt đề mà đây đây đứa tuổi trẻ như vậy - Khoa nhìn tôi «cậu về nhà với tôi nhé» - «Sao vậy» - Khoa nói nhè «Tôi cần có cậu đêm nay» - Kỳ lạ, bảo tôi chưa bao giờ làm như thế - gia đình và những người thân yêu - Tôi lạnh run lên - Kẻ nó - Tôi

bắt chước lối dễ dãi của Khoa và Khoa chở tôi phóng như điên dưới mưa, chiếc Honda về ngoại ô và rẽ vào cư-xá của Khoa ở.

Nhưng khi vừa bước vào nhà thì tôi chợt nhớ tới bé Chi và những nét ngây thơ của — bé tôi cảm thấy lạnh run lên khắp cơ thể — Chi nhé, mai anh sẽ sang với bé, anh không thể có Khoa và có bạn bè để họ lôi kéo mình vào vùng sa mù suy tư của tuổi trẻ, mà chấp nhận những phi lý rồi tuổi trẻ chịu đựng. Hôm nay, chúng ta mất mát nhiều lắm đó bé ơi — Khoa nhìn tôi bằng cả đôi mắt buồn của nó — Tôi van Khoa, Khoa chở tôi về nhà đi.

Khi tôi về nhà thì mọi người đã ngủ. Chị Hà mở cổng cho tôi, chị nhìn tôi ướt sũng nước mưa giọng chị lạnh lùng. Hình như dạo nào Trường khác lạ lắm đó — Tôi yên lặng lên gác và không ăn uống gì cả — Sao mà chị có thể biết được, cho chính tôi cũng không hiểu nổi tôi — Khi tôi vào giường tiếng chị Hà vọng lên: «nhớ uống 2 viên thuốc hồng không lại đau — Tôi không để ý lời săn sóc của chị, tiếng nước mưa đổ chầm ở ngoài — Tôi lại nhớ tới bé Chi

2.

Buổi trưa trời mưa, đến chiều thì tạnh, buổi tối tôi qua nhà bé Chi — Bé đang đứng ở trên cao và đến khi tôi gọi tên Chi thì bé chạy xuống với tôi, vừa đi vừa nhảy trên những bậc thang, vẫn tiếng riu riu như chim «cả tuần anh Trường không sang, mẹ Chi cứ tưởng anh đau» rồi bé níu lấy tôi, đôi mắt xanh như biếu — Bé ở bên, như một vùng tươi mát giữa khoảng đất rạn nứt, đó là nét ngây thơ giữa những suy tư hôm nay — Tôi đã không trả lời Khoa.

Chi lay mạnh tay tôi.

— Anh Trường có nhiều tội to lắm đó.

— To bằng bằng... cục kẹo không?

— Anh Trường đoán xem

— Chịu!

— Còn lâu, gì mà dễ, vậy...

— Anh mới «khám phá» ra được loại kẹo này tuyệt lắm, chỉ có ... Hoàng Tử Công chúa mới được thưởng thức thôi — Tôi định lấy kẹo trong túi ra để... dụ Chi nhưng cô bé đã lấy mất từ khi nào và đang ngậm trong miệng — Cô bé cười bằng cả mắt, thích thú vô cùng — Chi sành ăn kẹo hơn tôi là cái chắc! — Tiếng Chi cười trong lành và bé quên ngay: «Anh Trường có tội to lắm đó» — Tôi đi với Chi lên lầu vừa nhai kẹo vừa nói chuyện — Chúng tôi ra ban-công; mẹ Chi đang ở đó, buổi tối nào bà cũng ngồi ngoài một lát trước khi vào đi nghỉ — Một cảm giác thoải mái hơn trong bầu trời đêm rộng lớn — Ở giữa thành phố vội vã này, một bao lơn như một công viên nhỏ bé, có hoa lá, có chim muông và những người tâm-sự không có thời gian — Tiếng Chi nói chuyện lẫn cả với tiếng cười, chúng tôi ở trên cao này và nhìn con đường phía dưới loáng nước sau một cơn mưa, những người và xe cộ chen chúc nhau — Tôi tập lối nhí nhảnh của Chi, tôi chỉ cho bé:

— Kia, thử đếm xem có bao nhiêu người đang đi dưới kia! — Chi chồm mồi:

— Còn lâu, ai mà đếm được!

— Dễ thật là dễ.

— Chịu!

— Còn lâu, tôi bắt chước bé, gì mà dễ vậy. Nhưng tuổi thơ có nhiều giận hờn và trí nhớ bất ưng, thật sự, tôi chưa đoán nổi «tội» của mình to bằng nào.

— Này nhé, đã bảo dễ thật là dễ, đầu tiên cứ đếm... những chân của họ rồi đem... chia đôi là biết ngay!

Tôi bèn được sự phản đối «mãnh liệt» của Chi và mẹ bé:

— Ban toán có khác!

— Không được, ăn gian, anh Trường ăn gian.

Thế là bé Chi bắt đền lỗi... tính toán của tôi bằng cách đòi chia hai số kẹo tôi còn, bé cười khúc khích trong lòng mẹ — Giá những bài toán trong lớp tôi cũng

đề dãi như thế và bọn họ trò không phải dò dẫm để tìm ẩn số mà cuộc đời còn dẫu, mà những đứa trẻ lớn lên chưa biết, còn đang đòi chứng minh được định cho sự hiện diện của mình — Nhưng có phải càng đi sâu, càng tìm kiếm để rồi khám phá dần ra những phi lý? Để lật đề dần những thần tượng bấy lâu— và gia đình và Khoa— Tôi đã không trả lời...

Khi quay lại tôi thấy bé Chi ngồi bên mẹ, miệng đang ngậm kẹo và mắt chăm chú nhìn lên cao, những trái châu sáng lơ lửng một góc trời đêm— Đó là thực tại của quê-hương chúng ta— Mong cho bé Chi đừng biết điều đó, bé còn nhỏ, nhỏ lắm, phải được ngày thơ và giận hờn—

Tôi nhìn xuống con đường dưới thấp, tôi thấy những bạn bè đến với tôi, đang bị ở đó, con đường đó, vừa đi vừa tìm, đôi mắt vừa ngơ ngác— Vũ và Nghiệp và Tuất và Mạc— Rồi Hiếu, Hiếu đã không biết làm gì khi nó bỏ học— Nó chờ từng tháng tính từng ngày để đủ tuổi vào lính, nó đã chọn cuộc đời quá sớm ngay khi còn tuổi học trò— Bây giờ nó đang lênh đênh ở một vùng biển nào rồi...— Chi lay vai tôi «Anh Trường có thích đi lính không»— Tôi không trả lời, tôi thấy gần những bạn bè của tôi hơn... «Anh Trường có thích đi lính không» — Chợt tôi nhận ra tiếng xe của Khoa, tôi nhìn xuống đường, đúng Khoa, nó đang cúi rạp người trên xe và phóng nghiêng ngửa qua mặt tôi. Tôi chum tay gọi nó «Khoa ! Khoa» — Nó không nghe thấy gì cả, làm như tôi vừa thấy đôi mắt dò ngầu — Chục khóc của nó ở nhà Quỳnh — Chi và mẹ bé nhìn tôi, ngơ ngác khi thấy tôi đòi về ngay lúc ấy — Tôi bước một mình xuống những bậc thang mà không còn nhận ra tiếng giận hờn của bé với mẹ ở trên cao— Tôi ra mặt đường và xa vùng tươi mát ấy— «Chi ơi, thế là bé đã không giữ được anh Trường!... Anh cũng chưa hỏi bé để xem «tội anh «to» bằng nào. Anh đã không trả lời Khoa, anh không kể cho bé biết gì về bạn bè anh — chi à, anh còn được bao nhiêu tuổi thơ để làm vốn đóng đủ cho tương lai.

Đường phố đêm ồn ào và tôi lẫn mất trong đó, không biết phải đi chiều nào và tôi ngược đường về nhà — Tôi tưởng đến chị Hà khi mở cổng cho tôi và với đôi mắt xa lạ chị nhìn em — Tôi cúi gằm xuống và thấy nghén nghén nơi cổ, tôi nhớ tới cục kẹo bé Chi chia phần cho còn ngậm trong miệng, tự nhiên tôi thấy đắng ngắt — Con đường nhỏ dần và nhỏ dần... rồi mất hút ở ngoài ô — vô tận.

đ. t. huyền

BÀI LY CA BUỔI SÁNG

Khi tình yêu rứt cổ thu mình vào dáng người con gái cúi đầu, anh sa vào đám sinh lý trong mắt em ngập ngựa ... Mặt trời thì thật tối sa sâu can có với vết tích của chồi bỏ làm nhăn nheo những tia nắng không còn là nắng. Con đường từ nhà đến trường nổi da gà vì cơn gió lạnh từ em người con gái già bằng hóa thân từ chiếc tủ lạnh không lối. Những giọt nước mắt anh đông lại buốt giá ly cà phê trước mặt.

Hình ảnh cuối cùng trong anh là một bề mặt vô cùng bằng phẳng và không còn giới hạn. Anh ôm chầm sách vở hợp với bài hình học không gian.

Bằng trường thành với râu ria lờm chờm trên cằm, anh bắt đầu bằng những tuyên ngôn bỏ dở. Mọi người trở thành những động cơ của những xe hơi nhà binh suồng sã. Mảnh hồn thơ đại của anh bị đè bẹp khỏi âm thanh bạo dạn. Em thì ở đằng sau thật mờ và muôn ngàn im lặng...

Sách vở anh biến thành bụi mù quay cuồng cơn lốc khi hơi thở hăng mùi khói đen xe buýt những buổi đón đưa em đi học đều đều.

Anh nhập hồn vào những hoa rau muống ở sân trường nhìn lũ cỏ xanh dưới bước chân đám học trò thanh thân.

Các người đàn bà bắt đầu xây tường bao quanh ngôi trường mới bằng những bàn tay nhanh nhẹn của em: một sự ngăn cách bắt đầu. Có gì khó hiểu đâu phải không em vì em có bao giờ thêm yêu anh một chút.

Buổi sáng trở mình ươn ẹo thân mây, bầu trời rửa mặt thật trong và mát. Tại sao những ngày đẹp như hôm nay lại bị em từ chối bằng ý nghĩa của tấm thân nhỏ ú ỉ mình chiếc áo len, xanh khè nép. Thời gian gần tết đông đưa hơi thở đều đều gió lạnh. Tóc em thì khẽ run. Tại sao em không rung mình như lúc bị người yêu hôn thật nhẹ.

Anh đếm con đường Trình minh Thế kho 1 kho 4 kho 5. Xin bắt đầu buổi học bằng lời nhớ em thật vội...

nguyễn hà đồng

(anh còn nói được gì khi ngôn ngữ đã chết dưới những nhát dao từ mặt lạnh nhạt)

BUỔI sáng trời hơi lạnh. Hân theo mấy người bạn cũ vào trường. Sân đầy người hân cảm thấy nhẹ nhàng, vui thoáng nhẹ. Nhìn những thằng bạn hiền lành hân định gọi lại nói chuyện. Bọn nó ngó hân mỉm cười bước nhanh. Đôi mắt chúng hơi xa xôi với hân. Hân thù người.

Tiếng keng của bác Nhân — sáng hôm nay không có điện, học sinh bắt đầu xếp hàng. Tiếng cười đùa ồn ào... Dáng chậm chạp của cụ tổng tay cầm chiếc còi lùa học sinh xuống sân. Bạn hân vô vai

— Mày ngồi chơi tao lên. Nghỉ mấy ngày liền, lơ mơ bị đuổi bỏ mẹ.

Không chờ hân bằng lòng hay không, bạn hân chạy vội khuất sau cầu thang. Hân ghi chặt những cuốn sách trong tay, chúng lạnh, tro trên như không còn thân thuộc gì với hân, hai cánh tay nặng nề thông xuống. Đầu hân thấp mái tóc lòa xòa trên trán.

Năm nào, năm hân cũng không nhớ rõ hân thi đậu vào trường này với bao sự hy vọng và tin tưởng của bố mẹ hân.

Khối óc non nớt vô tư của hân giữ được trong sạch cho đến năm đệ tư.

Ngày hân đã ý thức được cái nhục đầu tiên, là ngày làm cho hân muốn thoát ra khỏi cái ngưỡng cửa của gia đình. Hân nhớ những bộ mặt hách dịch nhấm nhó một cách đáng ghét của các chủ nợ, ngược lại với đôi mắt van lơn khuôn mặt thều ra, như mì gần như đàn độn của mẹ hân. Lúc đó hân chỉ biết đi, đi cho khỏi thấy cảnh kia nữa.

Những bữa cơm, hân ngồi nhìn, hết thức ăn bày trên bàn, đến các người trong gia đình. Hân cảm thấy tài nhục ngao ngán. Miếng ăn đã mất hết ý nghĩa ăn để mà sống.

Nợ, âm thanh gọn nhưng gọi lên đầy đủ bộ mặt ngao nghệ, đàn độn và nô lệ. Hân âm

ức, hân thắc mắc. Hân không tìm được câu giải đáp, nó ám ảnh mãi trong óc hân.

Hân biết cúp cua, đi nhậu nhẹt, hút thuốc lá. Hân nhớ sau những lần ăn vụng đầu tiên, hân còn lo sợ, sau rồi quen đi. Nhưng bài vở chồng chất lên quá nhiều, không thể nào theo kịp được nữa.

Hân nhớ những buổi trưa hè, nắng gay gắt đổ xuống mái tôn, lớp học của hân chẳng kém gì lò nung. Hân thấy rõ những vết mồ hôi chạy dài

bước chân lạc

vũ ngọc doanh

từ vai xuống tới thắt lưng. Bên những con số vô vị, những bài hình học rắc rối nhảy múa trước mắt, kèm theo những giọng đều đều chậm rãi như ru ngủ của thầy hân. Hân ngáp dài.

Hân buồn xuôi tay như mắc cho năm sau hãy hay.

Ngày "lich sử" đã đến. Hân bị loại ra khỏi trường.

Gia đình hân vẫn chưa biết — hân vẫn đi học — đi đâu? hát phố hay xi nê — không — mọi ngày còn hấp dẫn con thú vị, còn vui thích sao đến nay hình như chỉ đưa đến cảm giác khoan khoái nào như ngày còn ở trường để thỉnh thoảng đi chơi với bạn hân.

Trở về nhà ư, hân sợ — hân khờ sớ —
Hân đau đớn — Hân giết mình mỗi khi ông bố gọi
tên hân, hân hốt hoảng khi người nhà bảo có
thơ. Hân cố tránh ánh mắt của bố hân, hân hốt
hoảng khi người nhà bảo có thơ. Hân cố tránh
ánh mắt của bố hân, hình như đôi mắt
sáng quắc và nghiêm khắc ấy có thể đọc được
những gì tội lỗi trong tâm hân. Người mẹ, nhiều
khi hân tỏ ra thù ghét trong những giây phút nổi
giận khi bà bị đòi nợ. Nhìn gương mặt nhẵn
nhục, lùi thúi dưới bếp — hân cảm thấy thương
hại.

Hân hơi ngẩng đầu — bờ tường, gốc cây
kia, mỗi giờ ra chơi với bạn, hân thường ngồi
ở đấy, sao bây giờ nó trở nên lạnh lùng và lạnh

đạm đối với hân thế.

Lớp của hân — cánh cửa sổ còn treo miếng
giấy ngày bầu cử trong trường là nơi hân đã
từng phóng ra khỏi lớp.

Những mái đầu nhô lên bên khung cửa
trông quen thuộc làm sao. Tiếng nói của ông
giáo sư già đối với hân trở nên dịu dàng, triu
mến, ấm áp quá.

Hân run lên vì sợ — đôi mắt của ông giáo
sư dạy viết văn hân — hân cúi đầu xuống tránh.
Nắng đã lên — cả trường hình như nhìn theo
hân — xa lạ — lạnh lùng hân lăm lăm bước —
xiêu vẹo — nghiêng đổ...

vũngọcdoanh (tam B¹)

ngày ấy

một con chim đã bay vào thành phố
mang theo tình yêu và một đóa hoa hồng
đến chờ em một bình minh một hoàng hôn
rồi bỏ đi rất xa thành phố

luenig

Tôi đứng dựa vào tường, ném mắt về phía đại lộ Nguyễn Huệ. Phiên chợ cuối năm tấp nập, bùng lên như một ngày hội. Có khác chăng là phiên chợ chứa đầy hoa, hoa tràn ngập, rón rã, chói chang dưới nắng. Hoa nhiều vô kể, hoa đông hơn cả một rừng người chen chúc nhau như thóc lúa trên khắp ngã đường. Một năm gần hết, Năm đi qua lảng lẽ mau chóng. Thời gian gạch nát gương mặt, những vết tích biến đổi bất chợt, bằng hoàng hôn đậm trên môi trẻ. Năm đỏ chạng. Năm với những đêm trần trọc, những bệnh hoạn, những chuỗi ngày dằng dẳng, sôi động khuấy nát những nếp sống yên lành. Năm với mùa Xuân, mùa Hạ,

mùa Thu, mùa Đông. Những thay đổi mau chóng khôn lường, những khoảng cách liên tục khó phân biệt, những âm thanh đồ dòn mắt hạt. Còn đây... Năm. Năm với vãi, ngẩn ngủ, với giờ nửa thời. Sống đi chờ. Sống với năm một lần chót. Kỷ niệm tiền đưa chờ đón. Có mất mát gì đâu. Tôi muốn đi, đi khắp một con đường thành phố, đi với một cùng người, và một quẻ bom, một quả bom thỉnh linh rơi giữa đỉnh đầu, phá tan cái hình bóng của thành phố. Những thấy người nát bét, máu chan hòa, chui tuột trong cống, đi ngầm, hòa với nước sông xanh tươi. Một cái dầm thẳng hạn lần lóc trên vỉa hè. Nó cười. Năm đấy. Thành phố đấy. chiến tranh

đấy. Chiến tranh trở về thành phố không ngờ. Những nét mặt kinh hoàng, những đôi mắt trợn trừng nhìn chiến tranh như một thứ sinh vật biết nói điên, tàn phá. Nó đi qua rồi để lại. Nó vô lý, tàn nhẫn, đau đớn vô cùng, một lỗ trũng sâu đào bởi trên thân thể của một nạn nhân bất đắc dĩ. Những đám mây chỉ cuộn tròn, mang đầy những kỷ niệm xót buốt. Eo nó đỏ. Nó hiện diện hàng ngày trước mặt. Nó bay đi lẹ làng, nó báo hiệu dồn dập. Nó phơi mặt chán chường trên mặt báo, âm vang lạc lõng trên đài phát thanh. Mạng sống của mây rẻ lắm. Một viên đạn xuyên qua thân thể, thổi rữa lớp thịt, mưng mủ trong người. Cái chết hiển hiện, đan lười chẳng chịt khắp nơi. Thấy người ngã xuống, tiếng súng reo vang, găm giữ chiến tranh hoành hành dữ dội. Thoát được chăng. Chiến tranh, một thằng con nằm xuống, một bà mẹ khóc rấm rức bên mộ con, là một thứ nạn nhân kỳ quặc của chiến thời. Người vợ đợi chồng. Một người tình ngóng tin người yêu. Thanh ơi, anh đây, em yêu quý của anh, chúng mình chỉ là thứ nạn nhân vô tình của một cuộc chiến tàn khốc dữ dội. Đó là thứ định mệnh ràng buộc quá chặt chẽ. Chúng mình không thoát khỏi. Mọi người cũng vậy. Anh chịu nhận với tất cả sự chịu đựng không oán trách, vì oán trách cũng chẳng ích lợi gì. Chắc em cũng vậy chứ, hỡi em yêu quý. Thanh ơi, mùa Xuân lại trở lại rồi đấy, em ạ. Như vậy là đúng mười hai năm rồi em nhỉ. Mười hai năm em đã chết, em chết vì chiến tranh, những bất đồng kỳ lạ của loài người ở một làng ngoại ô Hà Nội. Anh chỉ biết tin qua một người đi qua vội vã không kịp một tiếng chào. Một phát đạn, một quả bom, một dòng máu đỏ lôm. Phải không em? Em Thanh yêu quý, còn ai, còn ai nữa không hả em. Những bà mẹ, những thanh niên như anh và em. Mạng sống bị mang đi dễ dàng, bí mật. Một cái huyết nóng cạn sơ sài cái chiếu rách nát bần thiêu, em nằm cuộn tròn bên trong. Em đi thật sao em, kia em đi làm gì.

Chúng mình còn mỗi hai đứa: anh và em. Đi làm gì. Không. Anh điên rồi em ạ. Anh xin lỗi em. Anh nguyện xin để em yên nghĩ. Kéo dầy làm gì. Khoảng cách thật xa đã ở giữa chúng ta.

Còn mây nữa, Bình. Mây là bạn tao phải không. Tao đây. Thịnh đây mà. Mây ở đâu, ở đâu hả mây. Mây đừng đây. Phải mây không. Gương mặt này của mây, tay chân này của mây. Thôi đừng mây rồi. Bình ơi mây có nhớ không. Hết năm rồi đấy Mùa Xuân đứng trước mặt nấp trốn xung quanh. Tuổi trẻ chúng mình còn đây, chồng thêm một tuổi, khoảng thời gian dài dang dằng dang kể vô cùng, tao nghe thấy âm thanh cao vút của chiều, cái hình dáng của đêm, những ý nghĩ vụn vặt của tuổi trẻ đang đi, đi thật mau mây ạ. Thấy không, nó chạy trốn, nó đuổi bắt, nó đón đường ở sau lưng, trước mặt. Một chiếc ngò cụt hiện ra, một thằng người lao mình vào, những bức tường chạy ngang, nghẽn lối. Đấy tao đây. Tao đang ngộp thở trong thành phố. Những bức tường thật cao, sừng sững, thu hẹp tầm mắt. Một khoảng trời xanh phía trên, mùi ẩm thấp của đất, những tiếng động của những người bạn cùng tội. Tao ngồi dựa vào tường, nằm dài trên đất. Một đám rêu xanh mịn rón rón trước mặt, Chúng lộ mặt bỏ thăm vùng đất màu trốn chạy những sỏi đá rải rác khắp nơi cuộc đời rêu bó kín trong hơi đất ẩm. Những hèn mọn tầm thường của thứ thực vật hiền lành sống tối tăm và an phận. Chúng găm nhấm, bồi đắp, chúng cần thận chiếm giữ, gan lì dành giật phần sống trong sự dang co dui dằng, nhường nhịn. Nó ở đây nhà tù, tao đang giam nhốt năm sống như một thứ hình phạt rắn dạy cuộc đời, tao đốt thân thể bằng những chất không nghiện, Rượu chè. Cà phê. Thuốc lá. Mây thấy không, tao đang tập làm người, tập ăn chơi, tập truy lạc. Những thứ nước cay sẽ đắng ngắt, những hơi khói nóng hổi nung nấu, xé toang thớ thịt, chọc thủng

buồng phổi, co dăm lớp da vàng nghệ bệnh hoạn.

Một đêm một đêm mây ạ, tao khao khát được gặp mây, được nói chuyện với mây thật nhiều. Tao bỏ nhà, đi khắp trên các ngã đường phố. Những con đường ban đêm vắng tanh và lạnh lẽo vô cùng. Đại lộ Lê Lợi rộng thênh thang một vài bộ mặt xuất hiện bất chợt nghiêng ngả. Con đường Tự Do hút sâu, Nguyễn Huệ im lìm. Tao đi tắm mình dưới ánh điện, soi mặt trên đường nhựa, đếm từng viên gạch trên khắp các vỉa hè tìm một gương mặt quen thuộc của một thằng bạn hay một đứa con gái đi đêm. Một tiếng cười tinh hay một tiếng chửi rủa. Tiếng huýt sáo trong vắt đuổi theo. Bóng tối của đêm lướt đi, lướt đi nhanh chóng trên ngọn cây trên mái nhà tránh xa vùng ánh sáng giả tạo của thành phố. Những tiếng động thật nhẹ, bị mặt ngàn vang trong đêm là âm thanh dài vô tận, hay bỗng khắp nơi, đuổi nhanh theo thời gian, thứ khoảng cách gấp rút của tuổi đời in hằn mãi mãi trên thân thể. Đêm đây, đêm của tao, đêm thức trắng nói chuyện với bóng tối, với sự ngủ vùi mệt mỏi của thành phố. Thành phố ngủ như chết. Cái chết im lìm, bất động, dấn mình trên đất, những xác thân quên chôn không bao giờ thối rữa. Một đôi mắt mở lớn, sự cựa quậy thỉnh thoảng cũng làm kinh sợ gương mặt thành phố những khiếp hãi hoảng hốt thứ giới kỳ bí không thấy, thừa một cách kỳ lạ và không ngờ.

Mây thế nào hở Bình. Nói chuyện cho tao nghe với. Mây đang ở chiến trường nào đấy nhỉ. Hay đang đi hành quân. Bình ơi, tao thấy mây. Một buổi chiều qua rừng có lưu đạn treo trên cành cây, những trái mìn giăng dây lẩn kín phía dưới đêm tối trời hạ trại dưới khu đất chơ vơ, không chỗ chần, sợ những đợt nhập, đánh úp của quân địch. Một buổi sáng bị kéo dây dẫn đi ngụp lặn trong lớp bùn đặc sệt tà hãm. Mây sẽ chửi rủa tao nhiều lắm, phải không. Rồi một cuộc đụng độ diễn ra. Những tiếng súng lác đác báo hiệu, những

ngờ ngác ngỡ ngàng trên vị trí những bàn tay rắn chắc ghim báng súng, đạn bay đi, âm thanh thoát khỏi nòng súng đục lỗ, cao vút thì nhau gào thét reo vang. Đạn ghim vào người nằm sâu trong thớ thịt phá nát sự sống nhanh chóng trong giây phút. Đạn lạnh lẽo lắm lì, nổi gai trong cơ thể. Và những xác người ngã xuống. Những dòng máu chảy dài. Những trăn trối gấp rút. Một người bạn đồng đội nằm chắc lấy tay gãi gãi một tiếng nói cuối cùng. Làm gì nữa chẳng hở Bình. Bình ơi mây là một thằng sung sướng nhất trong bọn mình, thằng Khánh đi buôn lậu đã chết biệt tích, trong vùng biên giới. Tao bệnh hoạn bám riết trong thành phố bụi bặm, như bản này. Chỉ có mây, mây đã lựa chọn được một cuộc sống có thái độ, mây biết không. Cuộc thi đã tự khoác lên chúng mình một trách nhiệm. Tao không muốn nhắc ở đây những danh từ mơ hồ đến nhảm chán, tao chỉ muốn nói với mây - mây đã đi, đã sống và như vậy là đầy đủ.

Một lúc này, tôi muốn chết. Trên một cao nguyên ngút ngàn nào đó, tôi nằm xuống yên lặng và nhẹ nhàng. Cái chết đến với tôi như một thứ giải khát mẫu nhiệm. Hai buồng phổi nóng ran. Hai mươi chín Tết đi thăm bệnh, nhận được một tin buồng phổi anh bị sưng. Con ho đến với mình thỉnh thoảng. Một chút máu đào đỏ vương cổ tua trên bãi đêm. Có máu thật sao. Mình gần chết. Một lúc nào mình sẽ đi ra khỏi cái thế giới ban ngày tư giả phàng Bình, đi với thằng Khánh bây giờ, nó ở dưới đây làm chi. Nó có biết mình sắp xuống không nhỉ. Giá có một đường dây thép nào đó liên lạc giữa hai thế giới, mình sẽ báo nó đón mình. Bệnh đã tới thời kỳ nguy hiểm rồi. Vì trùng Kock ăn mòn, đục khoét tuổi trẻ. Một đời người mình đã làm được gì rồi nhỉ. Hai buồng phổi rách nát và cái chết đứng chờ trước mặt. Lắm lúc mình lẩn thân đến kỳ quặc, chiến tranh, mặc kệ nó cuộc đời buồng trôi dấy. Mình đây.

(xem tiếp trang 45)

người

và chim sẻ

Tôi nhìn ra ngoài sân. Nắng trưa gay gắt. Không khí oi bức. Các học sinh sau một hồi chạy nhảy, quay cuồng trong nắng bụi, bỏ lại sân trường vắng vẻ. Đó đây từng đám bụi tàn mát trong không khí từ từ rơi xuống đất. Trời trong xanh, vài cụm mây trắng phất phơ. Những chú chim sẻ tung cánh bay lảng quăng trong ánh nắng. Từ ngoài đường vắng vào những tiếng còi xe mịt mội kéo dài. Tiếng thước kẻ của ông thầy gõ mạnh lên mặt bàn khô khan làm tôi giật mình. Thầy giáo đang đưa bút dò trên bảng danh sách học sinh để gọi lên trả bài. Một cảm giác hồi hộp đến với tôi... Hôm nay lại quên mất vở... Lạy trời ông đừng gọi tên mình...

Nhưng...

— Nguyễn Cao Thuần lên trả bài.

— Thưa thầy, hôm nay em quên vở...

— Zê rô, chép phạt 20 lần từ nay tôi không làm biếng.

Tôi thở phào như trút gánh nặng. Tôi không còn phải lo âu nữa vì việc đã rồi... Zê rô thì zê rô... chép phạt thì chép... sợ gì?

Thầy giáo bắt đầu giảng bài. Các bạn cầm cuì ghi lời giảng trên vở. Tiếng bút cọ giấy sột soạt. Tôi cầm bút lên lúng túng, chẳng biết ghi vào đâu. Không ghi thì thế nào ông cũng la. Làm sao đây... Tôi lấy tay che che và làm bộ viết viết... Nhưng thật ra ngồi bút chỉ đi chuyển trong không khí. Mấy thằng bạn cười chế diễu. Một đứa (la khe khẽ thôi)... — Thưa thầy, anh này không viết. Cậu quá tội trọng mắt: — Cầm mồm... Nó nghe răng cười khi khi và tiếp tục ghi chép... Hừ vĩa, chút xíu nữa ông nghe thấy... Hên thiệt hên...

Nhưng nỗi mừng của tôi không được kéo dài được lâu. Chợt ý thức được việc làm của mình thực vô nghĩa và lảm càm, tôi chép miêng, lật đật cuối một cuốn vở, ghi ghi chép chép một cách uể oải. Nhưng rồi..., ghi mấy cái này vô bổ này vào làm quái gì... mình ghi không đủ ghi cũng uổng công... Thôi để hôm nào thi lục cá nguyệt, mình mượn mấy thằng bạn chép lại tất cả mấy hồi?.

Những nét vẽ nguệch ngoạc lại hiện ra trên các trang giấy trắng. Đây con bò kia con sư-tử, rồi cao bồi và mọi đánh nhau chí chóc... Lớp học bỗng nhiên trở nên ồn ào: Thầy giáo ngưng đọc, học trố rảnh tay để cấu véo nhau, ngoác mồm nhe răng đùa nghịch sau một lúc cầm cuì viết lách. Những tiếng bẻ tay kêu răng rắc. Một đứa ngồi ở bàn dưới cất giọng khe khẽ hát bài « Suy tôn Ngô Tổng Thống ». Tôi đột nhiên trở nên cáu kỉnh:

— Cầm đi mày, thôi lảm, tưởng hay lảm sao?

— Ông hát thay kệ ông. Việc gì đến chú mày, oánh chết cha bây giờ.

Tôi quay lên. Con bực bội vô cơ tan đi đằng nào mất, câu chửi bới hung hăng của thằng bạn như tiếng gió thoảng bên tai, tiếng lá kêu sào sạc vô nghĩa tan biến vào tâm tư trống rỗng. Tiếng thước kẻ đập chan chát trên mặt bàn thầy giáo:

— Im lặng. Lớp không phải cái chợ. Anh nào làm ồn tôi cho đi cấm túc chủ nhật... Một đứa cúi thấp đầu nói khẽ:— Cấm túc là cái quái gì... mười cấm túc cũng cóc sợ. Tôi nhìn lên bàn thầy. Đột nhiên, tôi thấy người ngồi trên bàn kia không còn xa cách với tôi nữa. Giờ đây, trước mắt tôi, ông ta đã hết là một « hung

thần «đáng nề» và «đáng ngán». Mớ tóc bạc trắng, giọng nói mệt nhọc, ánh mắt uể oải, ông ấy chỉ còn là một người, một người từng trải và chán chường. Tôi cảm thấy thương cho ông, thương bố tôi, thương chính mình và các bạn tôi hiện tại rồi các ông lại phải đi kiếm ăn, cặm cụi làm việc. Tôi và các bạn lớn lên, tiếp tục cái vòng lẩn quẩn đó, không bao giờ dứt. Tôi thở dài và nhìn lên lên, bầu trời xanh thẳm. Những cụm mây trắng vẫn hồ hững bay. Ngoài sân mấy chú chim sẽ nhảy tanh tách trên mặt đất chầm chú tìm tòi thức ăn. Ô kia lại có cả hai con dành ăn đánh nhau túi bụi. Nhưng chúng vẫn vui vẻ và vô tư, riu rít kêu hót. Tôi nhặt một viên phấn ném ra. Cả đàn vay túa lên cùng một lúc từu chỉ có một con vậy.

Bất giác, tôi mỉm cười, lòng trở hăng hái và thư thái hơn. Thăng bạn ngồi bên cạnh lấy khuỷu tay thích vào lưng tôi:

— Mày cười gì thế Thuần? Khi không cũng cười, đồ khùng...

U Thuần
(đệ nhị b3)

nói chuyện

(tiếp theo trang 43)

bệnh hạon. Chết chóc con người mình à thứ vất đi trong xã hội, thứ ăn bám lấy lấy, không đáng kể một xu tiền. Mình lo nghĩ làm gì cho cái xã hội y. Máu kia Thịnh, mày gần chết rồi đó. Hãy lấy gương mà xem lại khuôn mặt mày đi. Mày còn nhận ra ai không. Mày đấy. Đem cái phút gần cuối này, mình mới thấy thanh thản một cách lạ lùng. Khi được ném mạnh và trộm vào người một sự sống, sự khổ bắt đầu như lên trường thành dần dần chúng ta không một ai sung sướng cả. Bất hạnh am giữ đang cấy lên những mầm mống quái gở trên thân thể.

Phiên chợ vẫn tấp nập là thường. Ánh nắng gay gắt trưa ba mươi bắt đầu hấp mũi hơi người đầy chợ. Tôi đi lẫn vào trong đám đông hồ hững. Âm thanh của chợ như mơ hồ, chơi vơi trên không, hạ dần, hạ dần rồi mất tăm. Đầu óc bắt đầu choáng váng. Con ho trở lại, tôi bưng vôi lấy mồm, kéo một cơn ho dài. Bàn tay đầy máu. Một vài người xung quanh nhìn lại, ghé tòm và xa lánh. Một khoảng cách bắt đầu phân chia xung quanh. Mình sắp đi vào một thế giới khác.

Đuông 181

xuân thương

mai đã nở đầy hè đại lộ
như báo anh rằng xuân sắp sang
đêm saigon, đèn hoa rực rỡ
do thướt tha, anh lại nhớ em

ngày xưa gần tết em cần dặn
mừng một qua em mình đánh bài
sáng sớm định sang, bà liền mắng
chỉ đợi đừng đi sớm họ kiếng

hôm sau dọ dẫm sang bên ấy
em liền hờn dỗi chẳng thèm bả
làm anh lủi thủi về buồn chơi
nhưng sau em lại năn nỉ mời

dạo ấy chúng mình còn nhỏ quá
tuổi vẫn còn thơ, chưa mộng đời
anh nhớ những ngày vui năm ấy
những sáng mình đi lễ nhà thờ

năm nay xác pháo hồng đương ngổ
mà anh lòng hận nước tang thương
giòng sông ngăn cách đôi hai đờn
Xuân đêm, chỉ riêng anh vẫn vương

anh đã hiến ngang đã nguyện cầu
đi mong non nước bớt khổ đau
cho đồng nhiệt huyết thôi ngừng đi
anh được thăm em đất mẹ già

Thời gian ngăn cách đôi đờn đờn
đã cướp mất rồi đưa em thơ
quê hương hãy đợi ngày trở lại
con sẽ về quê dưới bóng cờ

Huy Đông
(nhất B1)

Tôi gọi cho Gillian ly sữa tươi và một cái croissant. Phần tôi một tách cà phê creme. Người bồi Trung Hoa đã già, sẽ lặp lại lời nói của tôi trong miệng đoạn hân hoan nhanh chiếc khăn vải trắng vừa lau bàn lên vai quay lưng bỏ đi. Gillian bắt chéo hai chân vào nhau, chiếc jupe plissé màu xanh là cây kẻ carreaux đỏ hơi kéo nhếch về phía trên Gillian chống tay vào chiếc bàn thấp, lơ đãng nhìn những bức tranh vẽ hoa lá trên tường cao sát trần nhà, không chú ý đến những kẻ tò mò chung đang ló mắt nhìn nàng. Ở dưới con gái trẻ đẹp nổi giữa đám đông như Gillian không quan tâm gì đến mọi người chung quanh đang có vẻ chú ý mình, tôi thấy đó là lần thứ nhất. Bàn bên cạnh ngay lối ra vào là một cặp trai, gái còn trẻ, đứa con trai, tóc mù ni kiểu Beatles, sơ mi rộng bỏ ngoài quần, đứa con gái cắt tóc cao tro chiếc cổ gầy và đen. Một chiếc tailleur màu ngà bó lại thân hình mảnh khảnh, ở cổ gần cầu vai trái một chiếc nơ nhung đỏ thẫm, tất cả đều rập đúng khuôn mặt Sylvie Vartan chỉ tôi một nỗi chán tay đen dài khẳng khiu. Cả hai đều rất còn trẻ. Cả hai đều mang kính đen thật lóa, thật rõ đen. Charade. Tụi nó, đứa, nhất đứa con gái, hình như chú ý nhiều đến Gillian. Tôi không thấy Gillian nhìn một lần nào chúng nó. Mắt nàng sâu và đỏ, mi dài không giả tạo. Tất cả là mệnh mòng trong đó. Là sa mạc. Là cánh đồng nước phù sa. Là Đồng Tháp của tôi, của những buổi chiều trở về đơn vị, trên con kênh thẳng tắp giữa mệnh mòng cỏ lác ngập đầu, của nước đục gầu ồm mây trắng và từng cánh hải âu lác lõng trong tiếng phang phạch. Phành phạch của chiếc ca nô cũ kỹ, dềnh và buồn yên tĩnh và chờ đợi và nin hơi.

Buổi sáng Saigon rơi chậm và lặng lẽ. Bên kia con đường là công viên vắng. Lá khô rơi trên nền đất cao. Cỏ xanh. Ghế đá. Những thân cỏ thụ ngạo ngễ. Những tàng cây già. Tất cả là trống vắng. Tất cả đều vô vị. Có cũng là không. Trơ vơ. Tội nghiệp. Người bồi già đã trở lại với chiếc khay gỗ đen nhỏ hình nhữ nhật. Trên đó là một ly sữa trắng, một đĩa croissant vàng cháy như chiếc sừng bò một tấm khăn giấy vẽ hoa, một chiếc bình đất nung chứa cà phê, một đĩa tách không. Hai chiếc

thìa sắt tây. Gã trình trọng đặt ly sữa tươi về phía Gillian đĩa croissant, chiếc khăn giấy, đĩa tách không trước mặt tôi, rót cà phê vào chén, đặt bình cà phê xuống bàn đặt thêm hai cái thìa. Xong gã quay lại bàn trống ở bên cạnh lấy đĩa đường thủy tinh đặt vào bên này, đoạn gã trở vào. Một lúc sau gã quay lại với một chén nhỏ creme, dùng chiếc thìa vét chỗ còn lại trong chén sau khi đổ vào tách cà phê, rút tập «bône» trong túi để ở chiếc bàn trống, lấy chiếc gạt tàn thuốc chần lên trên rồi bỏ đi. Gillian mỉm cười, tò mò nhìn người bồi bàn làm những cử chỉ nhỏ nhặt ấy, đoạn nàng bỏ đường vào tách cà phê của tôi, dùng chiếc thìa khuấy đều mấy vòng. Những váng creme tan dần trong cà phê như sủi bọt. Ngón tay Gillian dài trắng, hơi xanh che khuất chiếc thìa nhỏ, tôi có cảm tưởng Gillian nhúng cả ngón tay đẹp đó vào cà phê. Ngón tay dài và đầy lông xanh ở giữa các móng. Em sinh nhằm quê hương rồi Gillian ơi. Tôi thấy em còn hơn xa những thiếu nữ Việt Nam bây giờ đó. Em có bao giờ đọc Ông Không Từ như em đọc Aragon và Ian Fleming không? (Anh có vẻ buồn, Anh đang nghĩ gì trong đầu?) Gillian hỏi trong khi nàng cho chiếc thìa dài sáng loáng trên môi. Tôi nhìn những người chung quanh càng lúc càng đông. Bọn chúng nó phần nhiều đều trẻ. Trẻ như những người bạn đồng ngũ của tôi. Những người đã chết sắp sửa chết vì đang ngày đêm đứng trước miệng súng. Chúng vẫn ăn diện phây phây ra giữa Saigon xa hoa này. Tôi bỗng nghĩ đến Dũng. Trần Trí Dũng. Những buổi chiều trên sân vận động một tỉnh miền Trung. Mái trường Phan Chu Trinh. Căn nhà nhỏ êm đềm ở đường Nguyễn Tri Phương. Những thung lũng mây mờ Đà Lạt và cuối cùng là những ngút ngàn cao su. Đồng Xoài. Tôi nghĩ đến Thiện, đến Đạt, đến Tuấn... Cả những người trẻ khác đã gục ngã cho đất này màu mỡ, cho quê hương đầm máu những đứa con thân yêu... Tôi uống vội một ngụm cà phê và kéo Gillian dậy. Nàng mở to mắt nhìn tôi, nhưng không hỏi. Vì cà phê không ngon như mọi ngày. Tôi đặt vội tờ giấy bạc vào gạt tàn thuốc...

MẠCH SÀU

Mưa lùa trên mái lá rồn rột. Gió quạt vào những tấm tente che cửa những lay động vồn vã. Chiếc máy truyền tin vẫn kêu tích tích như tiếng đế ngoài bờ rào thép gai. Những nhúm sáng vàng dò li ti. Đêm dày và đầy nước Yên tĩnh trong đợi chờ. Lâu lâu một làn ánh sáng do chiếc pha ở lò cốt phía đông quét qua gian trại một lượt càng làm tăng vẻ calm nin thấp bé của dãy nhà dựng lên vội vã. Rất xa, dần phía mé tây, có tiếng một đứa trẻ khóc. Tiếng một người binh sĩ cười hăng hạo và tiếng một người khác rõ to. « Thôi, bỏ đi tám, bỏ qua đi. Tôi mỉm cười trở về chiếc ghế bố. Ở đó tôi đã có mấy cuốn sách nhận được của Gillian, trong số có cuốn L'adoration của Jacques Borel vừa được giải Goncourt năm nay. « Anh hãy đọc nó đi. Thư Gillian viết - sẽ có những tìm kiếm khám phá bất ngờ, những tâm tư khắc khoải vô cùng... » Thuần vừa chết hồi chiều trong một cuộc hành quân mở đường cho đồ máy về Cai Lậy. Đáng lẽ tôi đã có mặt trong số những người được nghỉ phép tuần này. Nhưng Thuần chết. Hai phát đạn bắn sể. Thuần cũng còn trẻ. Rất trẻ. Vừa đổ chừng chỉ vài mình Việt Nam khóa vừa rồi. Tôi thường chế nhạo hân Văn minh Việt Nam có gì ngoài tre và nước phen? Một cay đắng làm tôi buồn chán. Ngụm cà phê pha rất khéo của hạ sĩ T. không làm tôi nhớ đến tách cà phê crème ở Saigon. Chẳng nó rồi sẽ làm gì, chúng nó có là anh em với chúng tôi không. Chúng chết cho ai? « Em hiền anh. Em không là gái đông phương nhưng có linh khiếu để hiểu rõ tâm hồn cao cả, quân tử, như anh Trường a. Bao giờ anh về Saigon nhớ cho em biết tin trước. Một tháng hai chuyến trực thăng, chắc là thơ phải đi chậm lắm. Anh cần phải nói trước thật lâu nghe anh. Louis đã chết ở Algérie. Em thương anh kyll lắm. Louis cũng như anh đấy Trường a, không biết có phải

Chưa sinh em ra để yêu những người chiến sĩ không, chỉ biết anh và Louis đã làm em thấy nhỏ bé và ngập tràn tình thương. Louis là anh ruột của em đấy... » Thuần cũng đã chết. Thuần cũng có người em gái. Em gái Thuần học đệ nhị Trưng Vương. Ngày nghỉ phép tháng trước, tôi đã đến nhà Thuần và gặp Linh. Linh đẹp lẽ phép, nhất là đã tỏ ra rất vồn vã và qui trọng người bạn của anh mình. Tôi ngồi nán lại phòng khách sau những lời chào hỏi của Thuần, vì Thuần tháng này mới đến phiên về phép, tôi nói chuyện học hành với Linh. Mặt Linh sáng vô tư. Thuần bây giờ sẽ không còn về phép nữa. Không biết đôi mắt hồn nhiên trong sáng của Linh sẽ ngập bao nhiêu ánh mây?... « Hôm nào anh về nhớ kể chuyện Đồng Tháp cho em nghe, cũng như ngày xưa Louis đã kể chuyện chiến tranh Bắc phi cho em nghe » Tôi uống nốt tách cà phê và cảm thấy ngọt ngào. Bên cạnh, Vinh bỗng nhồm dậy

— Ê Trường ! mộtousse-càphê chịu không ?

Tôi cũng nhồm dậy

— Cũng được. Mà ở dân Đại Ủy có đấy ?

— Câu không cần biết. Chỉ biết rằng dù ở nơi đồng chua nước mặn, không có anh đem mầu và nhạc Twist, tớ vẫn có chai cognac để cậu đủ ngà ngà say mơ về « người yêu tóc nâu vàng sợi nhỏ » là được rồi

— Đồng ý ! Đại Ủy chịu chơi lắm. Đám em ít khi « dám từ chối » lắm

Tiếng rượu rơi vào chiếc cốc nhỏ như một niềm vui hiếm hoi. Tôi uống cạn cốc rượu chờ đợi cái say sưa như cái say cuộc đời chiến chính và mất gai nhàn...

thế nhị

(một đoạn trong ĐẤT TRÍCH)

Hôm em đi đón mẹ Fatima còn tôi - tôi đi đón em. Vực mặt vào chậu nước lạnh vỗ từng đợt. Da mặt nóng bừng-bốc khói- Qua khung cửa bầu trời trong sáng tôi đoán một ngày tuyệt đẹp.

Tôi chen giữa đám người mặc áo mới. Những mái tóc bóng nhoáng nhẹ nhai - những khuôn mặt ngờ ngạc nhiên - đôi môi đỏ chời. Tôi như dầu, Em đưa tôi mắt tròn-to-đen nhảnh-ngơ ngác của đôi chim sẻ thủ thỉ trên ngọn cau - kéo dài-dôi môi đỏ như hai quả ớt chín-bĩu ra. Em mặc chiếc áo dài màu tím sậm - chiếc bandeau đỏ hoa đào. Tôi hiểu em.

trọng lời hứa lắm. Em dặn : « Chiều một lần thôi dẩy nhai, mặc áo dài coi người lớn-tụi bạn nó cười chết. Chúng nó lại bảo có... thi sĩ mới thích màu tím. Tôi tức tối. Thế cứ thi sĩ mới được thích màu tím thôi sao. Em đáp xe nhanh - Một lần thôi dẩy. Tôi lắc đầu-cái đầu to nặng nề. Bà đứng cạnh em khuôn mặt đầy thịt-bầy nhầy-mỡ màng-mổm lắm bầm-mặt cứ nghệt ra như con mán đứng trước thành phố. Tôi biết sẽ không sao gặp được em. Nhìn em phấn trần càng làm tôi tức giận hơn. Tôi thầm nghĩ-mong ước

tôi sẽ kéo em đi - đi thật xa - đi Bửu Long - Tôi sẽ kể

ĐOÀN VĂN ĐOÀN VĂN ĐOÀN VĂN

• ngọc hà

SẮP CHẾT

cho em nghe chuyện cổ tích-xưa có nàng công chúa đẹp - đẹp lắm - đẹp tuyệt trần - một hoàng tử xấu-xấu ghê đi... và tôi miên man - nóng bừng - những mạch máu căng thẳng giần giật - tôi lên cơn sốt - ngón tay thon dài đặt trên môi tôi - 1M Ngày xưa ngày xưa - có một nàng công chúa trời sinh đã xấu-xấu hơn n lọ lem nhiều - gặp một ông hoàng tử đẹp - có tiếng sáo tuyệt hay - nhưng có tội-hơi một tý là dối - hơi một chút là gian.

Nhưng công chúa của tôi - hoàng tử của em. Lấy được nhau không? Tôi hỏi, em bảo - dành cho anh.

Kia mọi người quý - sao em không - ngón tay ngắn ngắn - thô kệch - kéo em xuống. Bà ngạc nhiên trách em. Tôi không hiểu - mẹ xấu như thế - em lại....

Tôi bước đi - tiếng cầu nguyện vang - tiếng vỗ tay - tôi nghĩ họ cầu nguyện cho tôi - tiễn tôi - thằng con trai đang nghĩ tới ngày sắp đến ngày ấy cũng rất gần - hân diên lên - hân sắp chết vì....

ngọc hà
(IBr)

vũ văn du

• BẾ TẮC

tình
thương

Nhìn những hàng chữ dày đặc, những công toán trên bảng, hân ngso ngán lác đầu. Trên trần quạt quay vù vù, bên cạnh hân những khuôn mặt đăm chiêu im lặng, hân cảm thấy có một sự gì xa lạ giữa hân và các bạn. Nỗi giận bực bội trong lòng, hân chỉ muốn gào lên, hét lên những tiếng man rợ, nhìn ra ngoài cửa sổ, cây cối xanh tươi như mới mọc, chào đón mọi sự bay nhảy, những con chim sẽ riu rít chuyển qua các cành cây năng lá một vài con tung mình lên cao vùng đôi cánh vẫy vẫy trong bầu trời cao và rộng, hân liền tưởng như chính hân đang hò hét kêu gào. Những con chim sẽ buông mình lao vào ngọn cây làm rung động những chùm lá xanh mượt, lần qua những cành nhỏ năng chiều những lá, hân cảm thấy bực bội, nhìn quanh những khuôn mặt im lặng. Một con chim sẽ vụt ra khỏi đám lá cây tung mình trong khoảng bao la; hân cảm thấy háng hái lạ thường, giáo sư vừa quay lưng, hân vụt ra khỏi lớp nhẹ như một làn gió rồi rời khỏi dãy hành lang hẹp. Ánh nắng chói dọi xuống người hân làm cho hân lảo đảo, sau phút háng hái bỗng bật, hân cảm thấy như là có một sự gì mới mẻ và chán nản xen lẫn sự lo âu, hân bước đi những bước không định hướng, khổ hiểu, bực bội.

Có những con mắt soi bói tò mò nhìn vào chiếc cặp trên tay hân, có tiếng thì thầm : « cặp của ». Hân ngượng ngùng nhìn dãy phố dài đằng đằng, hân cảm thấy tiếc lớp học, hân cúi đầu bước đi đôi mắt vạch trên đường đầy sỏi : Bế tắc ! ! !

Nó bước đi chậm chạp, lưng thông xuống, cơn đói đã dần vặt nó suốt buổi chiều hôm qua. Ánh đèn vàng vàng vọt ở đầu đường soi rõ thân xác gầy còm của nó xuống mặt đường, khô khan, nó từ bước ra đầu đường. Trời đã gần sáng nhưng màn đêm vẫn còn bao phủ lên vạn vật, mùi thịt thơm ở đầu thoáng qua mũi nó, nó nhòm người bước vội, trước mặt nó là cửa hàng mới mở, đèn sáng trưng, tiếng dao thớt lách cách, mùi thơm từ trong tiệm bay ra.

Nó bước vội mũi ghéch lên thưởng thức mùi thơm mà nó tưởng sẽ ngon lành lắm, nước dãi nó từ từ ứa ra hai bên mép nó bước vội đến một rổ thịt, những miếng thịt tươi và thơm lắm sao.

Chó !

Sau tiếng quát quát chưa ngán ngái một chiếc chổi nặng nề giáng ngay giữa lưng — nó lảo đảo vùng manh ra cửa chạy vào một ngõ tối. Thất thểu đau đớn, đói, nó lại bước đi chật chạp trên nền vừa qua làm nó đau đớn kinh sợ nghĩ thù oán loài người vụt tắt khi nó thấy một đồng rúc lớn bên vệ đường. Nó bước lại hy vọng sẽ gặp một cái gì giúp nó qua cơn đói đang hành hạ.

— Gừ Gừ

Trong bóng tối hai con mắt của đồng loại nó lộ lên sắc như dao.

Nó dừng lại... Do dự

— Gừ !

Một tiếng tuyên chiến vang lên ngân ngái, nó vội quay cổ chạy miết...

Khi nó đã dừng lại trời đã gần sáng, bóng tối từ từ kéo đi bầy chim đã tỉnh giấc bắt đầu hát nhưng nó không còn tâm trí đâu mà biết giờ giấc cùng cảnh đẹp ban mai, trong ngõ hẹp nó lầm lũi đi.

(xem tiếp trang 55)

huyền thoại một đêm mưa

• nguyên mạnh hùng

Những tiếng đại bác chậm rãi dậm đều cho cơn mưa lẻ thê buồn thảm. Tôi tiễn Thư về giữa lúc trời nhiều mưa gió và thăm dần. Cơn mưa kéo dài từ nửa đêm qua nên xóa hết thời gian. Không có bình minh nên không có buổi sáng, không có buổi chiều nên chẳng đến hoàng hôn. Tất cả chỉ là một ngày đông âm ảm. Tôi quệt mặt đồng hồ vào áo mưa và xem giờ thật khó khăn. 6 giờ chiều mà trời đã nhá nhem tối. Tôi muốn nói thật nhiều với Thư nhưng khi sắp nói tôi lại chợt thấy câu nói của mình là thừa thãi. Cuối cùng tôi lặng im. Thư cũng vậy, tôi đoán thế, và chúng tôi lầm lũi đi về phía thành phố xa tít bỏ lại ngoại ô trong giấc ngủ buồn bất ngát, bỏ lại những dãy nhà viêu vẹo ướt đầm gió mưa.

Từng cơn gió lớn và trong màn nước lấp lánh, lạnh đến tê dại. Thư cúi người khép lại vạt áo mưa, và co ro nắm chặt lấy không hiểu sao tôi cũng làm cùng động tác với nàng. Thư nhìn tôi cười thật đẹp. Tôi cũng cười theo. Tôi hình dung nụ cười thật đậm thắm. Rồi Thư trở lại với nỗi buồn xa xăm và tôi tìm về những kỷ niệm cùng những suy tư day dứt. Những kỷ niệm trong sáng như buổi tình sương những suy tư buồn như tiếng hát Lệ Thanh, buồn như những tối mưa rả rích. Căn phòng thì hẹp và ý nghĩa thì cuốn ra theo cơn gió xoáy, đưa đi tận những miền sâu thẳm mà nhiều lúc chỉ đứng nhìn với sự thèm muốn với sự nức ức của một thân phận giới hạn. Hình

ảnh bạn bè thật đậm — linh động giữa chung quanh rồi rã chân nắn. Quê hương hiện ra với màu xám ngất muốn bật khóc. Những con quạ đen thì nhau xé từng miếng thịt của xác chết và bầy dơi leo trôn, bông dương lúc nhúc trong cơ thể bắt đầu thối rữa. Kẻ giết người đã trở thành vô nghĩa và chứng nhân đứng rùng mình kinh tởm. Mặc cảm trách nhiệm dày vò không cho phép họ quay mặt đi và họ cũng không thể thanh minh được vì sự nhậy nhua lợm giọng đã ứ đầy cổ. Họ đứng chết cứng như pho tượng đá. Họ tự che đậy bằng giá trị triết nhân. Cơn gió bay một lúc mà nó tưởng đã xa xăm nên trở về căn phòng chiu lặng. Thằng bạn người gì đâu mà gần bỏ mẹ — buổi tối đến mượn cái áo lạnh. Chiếc áo độc nhất, bạc thếp moi ra từ một góc tủ cũ quá rồi, ở đây nóng nên chả vận bao giờ.

Nó cười, phơi cả hai hàm răng vàng nham nhở. Thôi để về nhuộm, màu gì, đen nhá. Không có câu trả lời và rồi nó lại cười lên hềnh hếch. Chiếc sơ mi ni lông xanh nhạt rộng thùng thình rung lên theo tiếng cười. Mái tóc dài chồm xuống tận mang tai — không hiểu máy nghe nghệ sĩ hay máy không có tiền cắt tóc — Nó cười hềnh hếch, chỉ có một điệu cười rồi ra về lúc trở khuya. Trời có nhiều tiếng sấm động không biết nó nhất đầu được cái xe xô-lếch cũ mèm nổ máy long trời. Chuối cười vang khoái trá. Mấy ngày nữa nó sẽ

được ở Đalat, ở cái thiên đường sâu muộn mà nó hằng mong muốn được sống nơi đây mãi mãi. Chỉ một tuần thôi là mây sẽ chán ngấy và trở về mây a. Nếu vì một lý do gì mây không về được — bọn phá hoại, hết tiền đi xe đồ... — mây sẽ lững lờ như con chim sẽ bị bắt bỏ vào lồng. Mây đâu phải là đứa yêu thầm lặng. Thầm lặng thực tế khác với tiểu thuyết nhiều lắm mây ơi. Mây tin tao đi, tao nói chẳng bao giờ sai đâu. Mây — người gì đâu mà gàn bỏ mẹ.

— Anh nghĩ gì mà nghĩ nhiều thế. Thư cười hỏi tôi, đôi mắt nàng ranh mãnh đồng lõa với nụ cười.

Tôi giắt mình bắt lên một tiếng kêu thất ngờ ngẩn. Thư càng cười trong khi tôi lúng túng — Sao Thư biết? — lần mới Thư vẫn không tắt cười — Mắt anh bảo thế — Tôi cười, thấy vui lây với lúc vui bất chợt của Thư. Mưa vẫn buông tầm tã và trời thật nhập nhoang. Chúng tôi nhỏ bé dưới bầu trời tối bao la. Một cơn gió thật mạnh. Hàng cây cao vút bên đường nghiêng ngả ào ào làn nước trời nhanh cuốn từng đợt lá cây lá tã trên mặt đường ra ngoài ô mênh mang. Thư cúi nhìn giòng nước mỏng và thật nhỏ — đi ngược giòng nước thích lắm anh a — Tôi cười và chúng tôi cùng rơi vào sự im lặng tịch mịch. Thư có nét thất buồn khoảng không gian càng buồn, buồn hơn cả Thư nữa, buồn đến tê dai. Tôi muốn Thư vui nhưng tôi lại yên về buồn của Thư vô hạn. Nàng buồn bao la và đẹp thần thánh. Một cánh cây khô rơi xuống mặt đường vang lên tiếng trên khô khan. Gãy nát. Tôi nhìn thẳng Thư. Nàng vẫn lặng lẽ nhìn theo từng xác lá cây trời ngập ngừng. Chiếc mũ áo mưa lật ngược ra sau mà tôi không hiểu nàng cố ý hay gió lật ra và nàng không đợi lại, bỏ tóc dài sũng nước nổi bật khuôn mặt trắng bấp bênh chịu buồn của Thư. Nàng thật gầy, chiếc áo mưa trắng càng khiến nàng thêm lá lướt. Tôi chợt có ý nghĩ ghê gớm rồi tôi chạy trốn nó ngay. Nhưng tôi vẫn thấy trở nên thương Thư hơn và tôi không muốn tìm câu giải thích. Tôi bắt đầu sợ hãi nỗi buồn của Thư. Tôi muốn Thư vui nhưng không đủ can đảm đóng kịch nhất là với Thư, cuối cùng, tôi đã bị nỗi buồn

của nàng cuốn đi thật êm dềm. Trời tối hẳn. Đen mông mênh và gió càng lạnh đến khía thịt. Thư có lẽ cũng đang lạnh run, đang dấp dấp thật mong manh. Tôi thấy hối hận vì đã không ngăn cản nàng tới tối chiều nay và đã để nàng đi bộ về nhà.

Từ một căn nhà bên đường, cái cửa sổ hé mở mắt ra tia sáng yếu ớt, cô đơn trong bóng tối mông lung. Tôi tìm về cái cửa sổ cũ, mưa khuya lẽ thơ bắt gặp dáng yêu kiều của người con gái ngoan ngoan ngồi học bên ngọn đèn nhỏ Mưa nhanh với dáng thanh thanh Sức quyến rũ ma quái, lãng mạn. Một cái lắc đầu, cánh tay trần đưa vuốt những sợi tóc vương rối là của một bức tranh đẹp huyền diệu, kỳ ảo. Say mê hình ảnh đó với tất cả nồng nhiệt của tuổi trẻ. Nhưng rồi hình ảnh thiên thần đó, niềm say mê quân quai đó tan biến như làn sương mù vào buổi bình minh. Ánh mặt trời sẽ chiếu tan lớp sương mờ huyền ảo ấy. Đêm mưa qua và niềm yêu đó chỉ là giấc mơ đẹp. Người con gái thần thánh chỉ là người con gái hiện về đêm trong truyền liêu trai. Thực tại là cả một nỗi chán chường. Ôn lại một loạt những gì đã qua mà thấy như xảy ra trong hiện tại. Thật gần gũi. Quê hương với những ngày bình lặng ngẩn ngui và tháng năm lửa đạn tang tóc dường như triển miên. Những lớp người sinh trong khói lửa, sống lên bằng khói lửa và cũng chết vì khói lửa. Cuộc đời được trang sức bởi tiếng đàn rít, tiếng bom gầm và sự chết chóc hơn là tiếng cười. Tất cả chỉ là âm ảm. Tất cả chỉ là những tiếng khóc hơn cho số kiếp đơn đau. Phải chăng tất cả nỗi khổ ải của thế giới đã dồn cả vào đây để quê hương nay phải gánh chịu tất cả. Những con người chung tình sống chết cũng ôm ấp lấy mảnh đất lờ loét bệnh tật để cùng chung sự đầy ải ấy. Hiện tại nát bét. Mặc tương lai có thể dật tung. Mặc, tất cả chỉ có quê hương và tình yêu. Đẹp quá sức, đẹp thành thiên. Tiếng kêu đã muốn giữ lại cũng đã bật ra khỏi cổ họng. Hãy gạt nước mắt đi, hãy can rằng từ bây giờ vết thương đi, nắm chặt tay nhau lại, thật chặt, cùng đứng mãi đến tận lúc, cùng xây dựng quê mẹ, xây dựng tương lai, sự hiện hữu phải là một giá

trị, phải là một sự định đoạt kiêu ngạo. Tất cả...

Chúng tôi đã vượt qua khỏi đoạn dốc và lên đến trên cầu. Cây cầu gỗ già nua gập ghềnh. Tiếng bước chân vang khô trong tối đen vắng. Bước chân Thư ngập ngừng quen thuộc. Tôi tìm lại được ngày xưa của Thư, những ngày bình thản và đẹp như pha lê. Con sông tối bé nhỏ lặng lẽ và nước mưa làm mặt sông đầy lăn tăn như thủy ngân. Qua làn sương mờ, những con thuyền nhỏ ẩn hiện với ánh đèn leo lét. Tôi nghĩ đến sự cô đơn của con thuyền và sự già lạnh của những gia đình mà cuộc đời gắn liền với con thuyền ấy, tôi nghĩ đến sự cô đơn của chúng tôi và sự già lạnh của những đứa bạn. Ngày mai, ngày một, ngày kế tiếp, tất cả những ngày sông nước và mưa đen như trời nay lửa đạn không thể hâm nóng và những giống máu không thể làm chúng tôi hồi sinh, tôi bàng hoàng rời chân ngàn đến cùng tận. Tôi nghĩ chỉ có cái chết vô nghĩa, nhạt nhẽo mới có thể chấm dứt nỗi chán chường. Tri tôi đã đi đến cực sâu thẳm và tôi chợt thấy mình quá uồn lên nên cố xua đuổi mọi suy tư chấp chùng. Mặc cảm đối trá hoàn toàn chế ngự, tôi hỏi Thư bằng giọng.

— Thư có thích mưa?

Thư ngửa tay, bàn tay gầy xanh xao, hứng làn nước mưa đầy về thích thú.

— Có, mưa đẹp lắm chứ... tiếng mưa như tiếng hát...

Từ bầu trời đen thẳm, hơi sấm ầm ầm chạy dài trong mưa gió. Rồi mất hút nơi xa thẳm, nơi thế giới xa lạ thế giới của chết chóc kinh hoàng. Thế giới ấy sao không giống cuộc chiến tranh đang vây quanh mà có những đứa bạn đang say sưa hò hét. Những khuôn mặt thật quen, thật gần, sát ngay trước mặt, thật sát, quay cuồng tàn bạo, chồm hút theo mọi ý nghĩ mọi thắc mắc. Sự kích động làm thần kinh tê dại, con người tê dại. Tưởng tượng không hình dung được sức mạnh phá vỡ, nổ tung. Đôi mắt bị thôi miên xoay tẩn vào một hướng. Có lẽ mắt đang đỏ lửa. Điều kiện thể xác không thể theo kịp suy tưởng. Thất vọng nên đứng hững. Dõi nhìn theo và cười đầu hàng. Tìm lại những hình ảnh lặng lẽ bi thảm

của bạn bè, tất cả như phôi bày ra trước mắt. Thật rõ ràng. Bắt đầu bằng tiếng nói quen thuộc của thằng bạn "... bà cụ nó khóc như cha chết còn nó thì nói với tao một cách nghiêm trang nỗi ước vọng của nó là được về Saigon đập xích lô ...

Tôi cười cợt lẽ thật xấu. Nó cũng cười hềnh hếch sau câu khôi hài mà nó chợt thấy quá nhạt nhẽo. Cảm thấy thật khó chịu ngột ngạt. Rồi chợt tê lạnh đi. Những hình ảnh vùng nổi loạn, thật hỗn - loạn. Đầu óc hoa lên trong một cơn sốt. Choáng váng ngây ngất. Cầu nhà nát mọc im vắng già buốt. Ngọn nến gần tàn, chấp chờn khiêu vũ. Cây hương treo dằng tâu phủ kín chân. Chiếc quan tài đỏ lôm nhom như vừa được quét một lượt thuốc đỏ. Opep tường như bóp cạnh có thể dập nát không một cánh hoa khuôn mặt học trò quá trẻ. Làn môi hé mở. Sắp nói sắp cười. Sắp khóc. Nền tóc đen chảy dài qua đôi vai gầy và chìm sâu trong thâm thẳm. Nụ cười rộng thêm ra và đôi mắt oán hơn kỳ quái. Rồi tất cả trở lại mặt kính phẳng lặng.

Tiếng nấc trong hơi thở đứt quãng từ một góc tối. Trở thành tiếng khàn khàn đặc thẳm thiết, kéo dài, sau khi còn tiếng thở nhọc mệt nặng nề. Tiếng thở rướn người tắc nghẹn.

Những thân hình gầy gò ma quái chợt vùng lên trong giấc ngủ chấp chờn. Cử động uể oải trong yên lặng. Cử động thật quen thuộc. Bất động trong một thoáng. Âm thanh vụt trở lên chát chúa theo bóng người nhảy múa. Dạ vũ chết chóc. Kéo dài ra như tiếng rit căm hơn.

Tiếng đứt của kẻ chinh phục rồi trở thành tiếng cười đắc thắng. Vụt chạy dài chơi chang chang trong đêm tối. Bầu trời ửng hồng kỳ dị. Gió ủa vào thật nhanh rồi tan biến mang theo chuỗi cười ngạo nghễ. Âm thanh quái gở vang động như từ vô hình, không đổ một nhạc khí và có giá trị một lời phán quyết tuyệt - đối. Hòa theo sau là tiếng khóc nghẹn ngào. Tiếng khóc an phận muốn triển miên trong tang tóc thê lương. Chợt rá lên kinh hoàng. Tiếng kêu không thoát ra ngoài cổ họng. Tráng cười man dại hơi thở hắt hỏn hỏn lời van xin tha tha thiết. Vẫn tiếng cười vang lạnh lùng chai đá. Đồn dập hỗn - loạn hục hặc như muốn vỡ

oang. Tiếng nấc vùng lên náo - nùng, rồi lịm tắt. Chuối cười bất tận nghiêng nát không gian. Cảm giác mơ hồ, chênh vênh. Buổi chiều mưa gió lạnh lẽo và chiếc xe tang vút chạy xuống nghĩa trang xa vắng. Người chết có lẽ xấu hổ và người sống có lẽ say mê tốc độ nên quên cả khóc than. Sự chết chóc chỉ còn được thể hiện bằng chiếc xe tang đỏ vàng nhem nhuốc và nổi xót thương chỉ là hình ảnh vàng tang trắng lạnh. Mưa gió cuốn chiếc xe xa xa dần cho đến khi chỉ còn một điểm nhỏ đi động. Đường trơn trượt vắng tanh.

Những hình ảnh loảng và tan dần... thật nhẹ nhàng... chỉ còn là nhạt mờ ngoài xa. Mưa vẫn âm thầm ru ngủ... những mái nhà bên chân cầu chìm dần vào lặng im. Xuống khỏi dốc cầu vào địa phận thành phố, gió ấm dần không còn lạnh nữa, dễ chịu hết sức. Những ánh đèn bên đường sáng hơn sau lớp mưa đang giăng mắc. Quán giải khát góc đường mở toang lộ liễu. Một vài người ngồi như chết bên những cốc cà phê đen ngòm. Trơ trọi dưới ánh đèn neon sáng chaoang lảo. Tàu chủ quán ngồi lặng lẽ sau quầy hàng nhìn vô hồn ra ngoài đường tối ướt nhầy. Đi thẳng chứ Thư? Thư lắc đầu. Thư không muốn về nhà. Thư sợ lắm — Nhưng khuya rồi. Thư giọng nài nỉ — Hãy còn sớm. mưa đẹp quá — Tôi cố gắng dịu giọng — Trời không đẹp đâu - buồn lắm mà Thư mới ốm dậy — Thư lắc đầu nữa, giọng nói chợt trở nên cương quyết, Anh về trước đi để mặc Thư - Tôi lặng im và bước theo Thư. Sự giận tức và thương hại khiến tôi không thể quyết - định. Và lại tôi biết rằng nếu tôi cứng rắn. Thư sẽ vùng bỏ chạy đi ngay. Nàng dám làm những gì táo bạo nhất, mặc dù nàng là người con gái thật nhiều tình cảm - nhiều khi quá yếu ớt nữa. Và tôi chắc chắn nàng sẽ không chạy qua mười thước. Nàng sẽ gục ngã ngay dưới mưa kia. Có thể nàng sẽ không bao giờ trở dậy nữa. Những cơn ốm đau triền miên khiến nàng chỉ còn là cái bóng lá lướt. Chỉ một cơn gió mạnh là cái bóng ấy tan biến và sẽ chẳng thể tìm lại được. Tôi rất sợ điều đó. Nhưng chẳng lẽ nàng lang thang trong đêm mưa mãi thế này cũng không được. Mà nàng giờ đây có lẽ đang sốt ruột

mong chờ đưa con gái độc nhất bệnh hoạn. Có thể rất giận nàng nhưng chẳng bao giờ nữ trách cứ ; mắng quở. Tôi thấy mình thật bất lực. Người con gái thông minh như Thư chắc sẽ đoán ra mọi cách mà tôi dùng để đưa nàng trở về nhà nên đành mềm mỏng.

— Thư, nghe tôi...

Chúng tôi đang đi vào một phố tối tăm, xa dần ánh đèn của quán giải khát và Thư thì lắc đầu lia lịa không đáp. Những căn nhà bên đường ngủ im lìm thật sớm. Giấc ngủ ngon yên lành cho đến sáng mai. Trở dậy mới cảm giác thoải mái của những kẻ sau khi hưởng lạc, giải trí lương thiện. Rồi tiếp tục lại với những công việc đóng khung khô khan lạnh lẽo. Thiên đường hạnh phúc là sự bình thân như những cơn mây chiều, như dòng sông lờ lững. Còn bây giờ chúng tôi đương lang thang không nghĩ đến nhà đến giấc ngủ ấm êm, đến ngày mai, chờ đợi. Quanh chúng tôi bây giờ chỉ còn là bóng tối thâm thẳm và gió mưa vùn vùn. Tiếng đại bác im lặng từ lúc nào, sự im lặng đầy đe dọa khủng khiếp. Chờ đợi hay là đã kết thúc. Chiến tranh và bè bạn. Chợt thấy mình quá khốn nạn hơn nhất. Xấu hổ đến không dám nghĩ gì nữa nên cũng không dám tìm một lối thoát. Mặc cảm ăn cắp khiến mình muốn trốn chạy. Anh chớp lóc hồng và tôi không có can đảm nhìn Thư. Không hiểu lúc này Thư nghĩ gì. Nghĩ về mình, về cha mẹ hay khinh bỉ tôi. Tôi muốn biết câu trả lời nhưng tôi tin rằng không bao giờ tôi được thỏa mãn. Tôi nghĩ rằng chúng tôi là những người cô đơn trong đêm nay và khổ đau giữa tha nhân. Nhưng tôi không thể tìm được nguyên do và tôi kết luận chẳng phải một nguyên do nào cả. Từ chúng tôi đang làm nhau khổ, đang nắm tay nhau và chìm nhau xuống dòng sông tuyệt vọng. Chúng tôi cũng không hiểu chúng tôi không được hay chúng tôi chối bỏ ánh sáng với mà đáng lẽ chúng tôi phải được hưởng...

Tôi thấy mình gần Thư hơn và tôi ngẹn mặt hứng làn nước mát. Anh chớp hồng đã trả lại bầu trời màu đen tăm tối. Tôi bình cả một tầng mây đen dày đè nặng xuống thành phố và trên lớp mây ấy sấm sét đang tung hoành

hùng hỏ; còn Thư âm thầm mong manh dưới lớp mây này. Tôi nghĩ một cơn gió mạnh bây giờ cũng đủ cuốn Thư mất hút vào thế giới xa vắng kia. Vĩnh viễn. Lúc ấy tôi sẽ trở về hay tiếp tục lang thang trong trời mưa gió đêm nay. Tôi rùng mình. Tôi chắc không còn phần ứng nữa. Tôi muốn một cơn lốc khác sẽ cuốn nốt tôi đi cùng với Thư, trả lại quãng đường này thành phố này cho gió mưa và vắng lạnh, trả lại nỗi buồn cho bóng tối âm u. Thế giới kia chỉ còn có chúng tôi và trở thành thiên đường đau khổ. Nhưng thực tại vẫn là thực tại. Tôi và Thư vẫn như những kẻ không nhà, như những con chó không có chủ trong đêm mưa tầm tã xám chết. Nỗi buồn vẫn còn chổ ngự và bao vây chúng tôi không để một kẻ hở. Tôi chợt linh cảm buổi tối này sẽ là buổi tối cuối cùng, vĩnh viễn chúng tôi sẽ không có nữa. Và tôi thấy yêu thương say đắm. Tôi tin rằng sự vĩnh biệt không có nghĩa là chúng tôi cùng tầm liệm những đau buồn mà có nghĩa chúng tôi đưa chúng tôi lên hai chiếc xe hoa đi về hai ngã. Chúng tôi sẽ ôm nàng niu chúng đi vật cuối cùng độc nhất của một tình yêu không tưởng điên khùng mà tôi muốn rằng sẽ là một kỷ - niệm để chúng tôi mãi mãi tôn thờ, mãi mãi giữ một vị trí tuyệt - đối của dĩ vãng u hoài. Rồi tôi bật cười vang, cười quẩn quại, cười vô ý thức. Thư không cười theo mà nghiêng mặt nhìn tôi. Tôi thôi cười, im bất, trống rỗng. Ánh chớp lại một lần nữa nhoáng lên để tôi nhìn thấy khuôn mặt ngơ ngác đan dựa của Thư. Tôi không hiểu là nước mưa hay nước mắt. Tôi cầu mong là nước mắt và nước mắt tôi có lẽ cũng đang chảy ẩm trên má. Thư quay mặt đi để tôi chợt rơi vào trống không sâu thẳm với một tốc độ kinh hoàng đến nỗi tôi không còn cảm giác dù là cảm giác của cái chết đau đớn. Tôi muốn níu lấy Thư nhưng bàn tay tôi chỉ bơi trong khoảng không và xa dần nàng. Hình ảnh Thư nhỏ và đưa cao tít tặn. Tôi chỉ còn nhận kịp đôi môi chật và đôi mắt hoảng hốt của Thư nhìn theo. Khuôn mặt nàng méo mó và nhạt nhòa dưới làn nước xáo động. Rồi mất hẳn. Thư ơi hãy nói đi để anh có thể ra đi đỡ đơn đau, nói đi, anh đoán là Thư không khinh anh mặc dù anh vẫn khinh anh, anh mẹ muội anh không biết tìm con đường cho

minh, anh đương vùng vẫy tuyệt vọng cho đến khi tàn sức. Thư không giúp được anh đâu, chẳng ai giúp được anh đâu, anh đã tự đẩy dọa mình nên anh muốn sự chấm dứt cùng tay anh tìm lấy. Có lẽ đó là lần độc nhất trong đời mà anh tự hào là đã thành công và thực sự có nghĩa lý. Em hãy nói hộ anh những lời vĩnh biệt, nói đi em, đừng ngần ngại, đừng khóc nữa, nói đi.

Tôi nói với Thư, giọng nói vô hồn lạc lõng.

— Về đi Thư, hãy nghe tôi lần cuối này thôi — Thư cười, sự say sưa chợt trở nên đắm đuối - không, mưa đẹp quá, Thư sẽ đi mãi trong đêm nay, anh đi với Thư về nhà và đừng nói gì cả, sáng mai anh hãy tiễn Thư ra nghĩa trang nhé, đẹp quá anh nhỉ! anh đừng khóc nhé, con trai khóc xấu lắm, chỉ có mẹ Thư khóc, anh nhớ ném cho Thư nắm đất đầu tiên và nhớ Thư vào những ngày mưa đầu mùa Xuân này anh nhé, anh đừng nói gì cả, đừng cầm tay Thư và đi với Thư, mưa đẹp tuyệt vời anh nhỉ, đừng bao giờ sáng nữa... anh... giữa chúng ta là những không tưởng thương đau, chúng ta đều điên... mưa càng to, gió càng lớn. Thư yêu quá.

Dưới chân một cột đèn ông lão khề ho mấy tiếng, nó dừng lại nhìn ông lão, người và vật nhìn nhau, nó khề lùi lại khi nhìn thấy cây gậy bên cạnh ông lão, trận đòn vừa qua làm nó chưa quên những nhát gậy. Ông lão nhìn chùng chùng vào nó, im lặng.

— Ngoan nào!

Ông lão nhện nhàng nói rồi quăng đến trước mặt nó một nắm cơm nhỏ nó nhìn chằm chằm vào ông lão và nắm cơm. Chợt nó nhảy vọt đến đón ngay nắm cơm, lão khề ném nắm cơm thứ hai ra lần này nó không do dự ăn luôn khi nó vừa nuốt xong thì nắm cơm thứ ba rơi xuống sát cạnh đùi ông lão nó tiến lại ăn bữa cơm ngon nhất đời nó, khi ông lão xoa đầu nó và từ từ ném những nắm cơm « ngon hơn » cho nó, nó ngoắc cái đuôi xơ xác bên ông lão hạnh phúc. Nó đã tìm thấy tình thương bên một người xa lạ. Những ý nghĩ thù oán tiêu tan theo những màu cơm thừa, hết bữa cơm nó rúc đầu vào lòng ông lão mặc cho ông lão vuốt nhẹ lên bộ lông xám xịt bẩn thỉu, nó đã tìm thấy một tình thương.

Trời đã sáng, vầng thái dương le lói trên những mái nhà tôn nhỏ hẹp. Trên con đường mòn dẫn ra phố, nó đi bên cạnh ông lão, trước mặt nó một chân trời mở rộng...

vũvănđứ tam a

đức giang những buổi chiều

Buổi chiều xuống nhanh. Bầu trời giăng đầy mây chi. Thân cây đen mốc cần cỗi, giờ những cành khô trụi lá, siêu vẹo nghiêng ngả. Dãy đèn giăng ngang dọc. Vẽ thành những khung nhạc trên nền xám. Căn phòng chìm trong bóng tối. Khói thuốc lá bay uyển chuyển dật dờ.— Bật đèn lên máy. Tiếng các khô khan. Tôi vẫn hoàn tối— Lại cúp điện. Im lặng, ngọt ngọt.— Rút tao cốc nữa... Những bàn tay gầy guộc vung lên. Chắt nước vàng ánh lấp lánh trong cốc nước thủy tinh cầu bản, chú giọt rơi vào những cái mồm toác rộng. Giao động trong cổ. Trận mưa đổ ào xuống. Vội vã. Trút giận. Trong bóng tối lơ mơ ba thực thể nằm vật ra, man dại như ba con vật sắp đem vào lò. Trên mặt bàn gập ghềnh, chai rượu lăn kềnh. Vài giọt rượu đọng lại ở đáy chai. Vài ba cái cốc ráo hoảnh, trơ trẽn. Tàn thuốc lá vương vãi với những mảnh giấy vụn trên mặt sàn nhộp nhúa nước. Một cơn gió thổi mạnh. Chiếc cửa sổ tung ra, giận dữ nện vào thành gác. Vài hạt mưa bắn vào bên trong. Tiếng cựa mình lán nhán, rửa thắm.

Hàng cây im phăng phắc. Nóng bức. Bức tường quét vôi trắng toát. Tầng căn phòng nằm lì lì trong cơn sốt ban trưa. Vài bà sơ bước nhanh trên hành lang vắng lạnh. Dáng dấp im lìm, lẳng lẽ như những bóng ma. Một chuỗi ho khan, dồn dập phát ra từ một căn phòng. Mũi e—te nũng nặc. Tất cả đều trắng toát. Buồn nôn. Hai thằng đứng nhìn bạn. Khuôn mặt của người chết, xanh xao, hóp lại, đưa cả xương sọ. Làn da mỏng bao bọc bộ xương lở mồm lén. Từ khoe mồm, giòng máu chảy dài đông trên tấm drap trắng thành một vũng nhỏ. Máu máu đã sẫm lại, lờn nhón như cả một tập đoàn vi trùng đang chen chúc, rời khỏi vòng tuyến vô dụng ấy bằng độc đao, bay toả ra khắp nơi, đi tìm một môi trường khác. Tờ khai bệnh lý lủng lẳng ở đầu giường giống chữ *Tuberculose. 3er convalescence.* nằm ngao ngễ. Bảng biến thiên bệnh trạng dán gần đấy, đường biến diễn chực thẳng xuống như mũi tên lao xuống hố. Tắc nghẽn nửa chừng. Nét mực còn ướt: «Chết ngày giờ... Lý do: thổ huyết». Hai thằng vẫn đứng lẳng, mặt ngbet ra. Viên ảnh nhảy múa trong óc. Tiếng khóc của bà mẹ

rắn rĩ, day dứt. Nét mặt ông bố trầm ngâm, to tát. Chiếc xe tang lăn vào nghĩa địa. Con đường mòn thẳng tắp. Đưa con gái sự sệt. Ân nấp trong đám thân nhân theo sau. Đôi mắt thần thờ đắm lệ. Chiếc «ruban» trắng vắt ngang mái tóc đen. Tiếng tụng kinh ngâm nga trầm bổng của vị sư trong không gian vắng lạnh. Quan tài từ từ chui xuống lỗ huyết đen ngòm. Vài tiếng khóc rё lên. Thăng Hiệp nằm trong đó. Những nắm đất thi nhau rơi lộp bộp trên nắp áo quan.

Thân thể cứng đờ. Bộ đồ trắng nhợt nhợt những máu và bùn đất. Hồng bên phải toác ra. Thịt lầy nhầy lẫn với nùm ruột lòi ra bên cạnh. Bàn tay co quắp. Ngón tay vẫn đặt trên cò súng. Những giọt máu vung vãi trên mặt đất đã sẫm màu. Hàm răng nghiến chặt. Đôi mắt trợn trừng. Thăng Hải chết rồi. Đầu nó nằm yên trên đùi tôi. Tiếng «o..o» của máy truyền

tin. Giọng nói ngọt mũi. — Đây. Cọp 1 trung tâm. ra lệnh cho Cọp 2 đến lên truy kích. Cọp 3 thu dọn chiến trường. Anh nghe rõ chưa. Lặp lại. Chiếc Skyraider đâm đồ xuống. Tiếng lộp độp của đại liên vang lên. Mặt đất rung chuyển. Từng cụm khói bốc lên. Lửa cháy. Mùi khét lẹt. Ánh vàng rực của mặt trời tắt dần sau dãy núi. Màn đêm buông nhanh.

Chiếc xe buýt dừng lại ném vãi vài ba hành khách. Thăng hướng về bến cuối. Đại lộ vắng lạnh. Mặt đường sạch bóng. Hàng phố đóng cửa. Dãy nhà xưa biến mất. Tầng «buyu—dinh» cao chót vót đứng lạnh lùng. Kỷ niệm xưa tan biến. Buổi chiều chết lịm dần. Mùi hương trầm thoang thoang. Cơn gió cuối mùa thốc mạnh. bóng tối bao trùm, lan rộng.

thơ

một đàn con gái

Một đàn con gái — Trong sân trường —
đầy la rưng — dưới mái hiên được kín thời
gian — ồn ào — Màu nắng xuyên qua tán cây
nhỏ — Che phủ những mái tóc thơ ngây một
màu nhạt vàng — Lại một hệ thống chuyển
dịch — Bài toán rắc rối — Vũ bộ vĩ đại không
điệu nhạc kèn trống — Những nhân vật truyền
thuyết — những tương lai của mai hậu —

Đàn bướm trắng — lại có những cánh chân
màu đen — Nhịp nháng — Uyển chuyển —
phải chăng một bài ca kết hợp nhiều âm thanh
— Nhiều đứa con gái — Đơn lẻ một cánh hoa
— Không nói — không cười — Không vũ bộ —
Âm thầm tìm dư vị của không gian ? — Của

lá vàng rơi ? — Đăm nhìn về một thế giới bên
ngoài — Một thế giới của con người khi có sự
thay đổi của nội tâm — Lại tà áo trắng — Đoan
trình và trong trắng hứa hẹn của thơ ngây —
Qua mùi kình sử — Những đứa con gái — Có
đôi mắt đen lầy — Khuôn mặt xinh với mái
tóc tình sử — Đôi tay — Dài — Thon — Trắng.

Một đàn con gái — Sớm hạn vì ai — Nguồn
thơ tri kỷ — Đếm trọn thời gian — Sầu lên
mái tóc — Những màu tình ngang trái —
Những đêm vắng xa ngày — Những nhớ hoài
về một đối tượng — Qua màn sương đọng —
Từ giờ thơ ngây — Ra đi là hết.....

mạnh - châu

TÔI GẶP NGƯỜI BUSHMAN

PHÓNG DỊCH THEO "I MET A
BUSHMAN" TRÍCH TRONG READER'S
DIGEST.

« Đừng vượt qua sa mạc Kalahari một mình »
Bạn tôi còn kể thêm : « Nếu xe anh hỏng bất ngờ, anh
sẽ ở lại vài ngày đợi người khác qua. Ngoài ra trời
lại nóng và có nhiều ruidi muỗi lắm. Hơn nữa anh sẽ
làm gì khi gặp người Bushman ? »

Các bạn xúm lại kể cho tôi nghe chuyện về người
Bushman. Họ là giống người sống mọi rợ và không
có thiện cảm với người da trắng. Nếu một người du
lịch lạc đường, luôn luôn có người Bushman rình rập
ông ta sau những đám cây cỏ rậm cao, đợi đến khi kẻ
lạc đường kiệt sức, gục ngã, họ sẽ lấy bình nước, dây
da, giày, ba lô quần áo của kẻ xấu số.

Nghe các bạn kể tôi quyết không vượt sa mạc
một mình. Nhưng tôi phải đến một thành phố ở phía
tây Nam phi, và con đường độc nhất qua Kalahari ngắn
hơn mọi đường khác đến hơn 1.000 dặm. Tôi đành cố
phải đi một mình vậy.

Vài ngày đầu xe tôi chạy thật tốt, nhưng qua ngày
thứ tư xe tôi bị hỏng bất ngờ. Tiếng nổ lớn ở buồng

máy báo hiệu cho tôi biết là không còn một giọt nước
nào ở trong bình nước. Nâng nắp máy lên và nhìn vào
trong, đúng thật rồi, bình nước cạn rỗng, mà tôi còn
cách làng gần nhất đến 30 dặm *MỘT MÌNH TRONG
SA MẠC*.

Đã một giờ ngồi trong xe — Tôi nản óc xem
phải làm gì bây giờ. « Mình để bình nước xe uống
hay vào cổ họng » ; Chắc chắn là tôi không rời xe để
đi tìm nước. « Nếu đi tìm ta có thể lạc đường và gặp
người Bushman » Vì vậy tôi bấm còi xe, có ra phút
một lần, kèn xe tôi kêu vang, hy vọng có một khách
đường nào qua gần đây nghe thấy chẳng.

Cái nóng buổi trưa thật là dễ sợ, trong xe nóng
như một cái lò than. Không có không khí, sân họ bay
đến bám đầy cửa xe. Tôi cảm thấy cổ họng và khát
nước kinh khủng.

Nhớ lại chuyện về người Bushman, tôi sợ quá....
Và rồi tôi thấy một người Bushman, hân nhai xồm xồm
đám cỏ cao, tay nắm cây cung với nhiều mũi tên nhọn

dài bằng cái bút chì. Mặt hân đen, đầu tóc bù xù, khi đứng dậy, tôi thấy anh ta còn thấp hơn ngọn cỏ cao.

BẠN HAY THÙ

Khi nhận thấy tôi đang nhìn hân, anh ta bước chậm chạp lại phía tôi, tay vẫn nắm cây cung và mũi tên. Cặp môi anh ta ta mở ra rồi đóng lại, phờ phàng hàm răng trắng nhợt. Tôi thầm nghĩ "Đó có thể là một nụ cười và có thể là không phải", tôi không cười lại.

Anh ta ngồi xuống bên ngoài xe, im lặng nhìn tôi chậm chạp trong suốt một giờ, dưới ánh mặt trời gay gắt cứ mười phút khi tôi nhận còi, anh ta kêu lên mừng rỡ,, tiếng kêu đó lay tẩm thấn từ đầu đến chân nhưng rồi anh ta lại nhìn tôi không chớp mắt. Có một lần anh ta nói với tôi một tràng dài tiếng bản xứ anh ta để cây cung xuống đất, hai bàn tay giơ lên trời tỏ dấu hòa bình, nhưng tôi không tin. Sau cùng khi mặt trời bắt đầu lặn, anh xích lại gần và nói một thứ tiếng lạ lùng. Gương mặt anh ta tỏ rằng anh ta không hiểu tại sao tôi lại có vẻ kém thân thiện thế. Tôi cảm thấy ngại ngại và không tin anh ta, vì tôi nhớ đến câu chuyện về người Bushman.

Đêm xuống tôi phải chịu ơn anh chàng Bushman nhiều. Đêm là khoảng thời gian đáng sợ nhất trong sa mạc. Tôi cảm thấy sợ hãi nhiều khi có một người khác bên cạnh, dù đó là người Bushman. Tôi càng phải nhờ vào anh ta nhiều. Khi anh đốt lửa với vài củ khô, đêm trở lạnh bất thường, mấy phút sau quay lại nhìn tôi anh ta lắc tay; hình như muốn nói bảo vệ tôi suốt đêm, dần dần tôi đỡ sợ và ngủ quên đi.

NƯỚC TRONG LÒNG CÁT

Tôi tỉnh dậy, người bạn Bushman bé nhỏ vẫn ngồi im lặng trên nắp xe, miệng luôn cười. Tôi vùng dậy cảm thấy lạnh quá, lần đầu tiên tôi cười với anh ta. Ngay đó nét mặt anh ta đổi hẳn, anh toét miệng cười. Có vẻ anh muốn nói "Rồi anh cũng phải cười như khắp người khác. Bây giờ chúng mình là bạn cả có phải không". Nhìn vào tay anh ta tôi thấy một bình da đầy nước.

NƯỚC ! Sao có thể tìm thấy được ở nơi khô khan này ? Quên cả sợ hãi. Tôi mở cửa xe lần đầu. Anh ta cho rằng đó là dấu hiệu tôi muốn thân thiện, anh chàng chạy quanh xe cười nói lưu lo như một đứa trẻ.

Tôi ra dấu cần nước, anh ta hiểu ngay. "AH" anh đưa tôi túi nước và tôi đổ vào bình nước trong xe, nhưng không đủ.

Thấy vậy anh chàng Bushman hái lấy một ngọn

cỏ cao rỗng ruột, anh ta ra dấu cho tôi đi theo. Đi được vào một quãng ngắn anh ta ngồi thấp xuống và cầm một cây gậy rỗng chọc xuống đất, tôi nhìn sững lạ lùng khi anh ngậm lấy đầu gậy, 1 lát sau một tia nước tràn qua miệng anh : Có một giòng nước trong lòng cát. Chạy về xe tôi mang lại bình nước lớn bằng nhôm, nửa giờ sau bình nước tôi đầy ắp. Khi bình nước đã đầy anh ta đưa tôi, khuôn mặt rạng rỡ như muốn nói "Bây giờ chúng ta là anh em". Quay về xe tôi đổ nước vào bình xe. Trong lúc ấy miệng anh ta vẫn làm việc nhưng không còn nữa. Anh ta chạy quanh, chọc gậy xuống đất, hé miệng hút nhưng chỉ toàn là cát, sau cùng anh ta gượng cười nhìn tôi thất vọng.

GIÚP ĐỠ KHÔNG VỤ LỢI

Chúng tôi im lặng trở về xe. Tôi nghĩ "mình lấy một ít nước cho anh ta". Nhưng tôi muốn đưa một vật gì đáng giá để tỏ lòng biết ơn. Tôi cời đồng hồ và đưa cho anh ta. Đôi mắt mở lớn ngón tay run rẩy anh ta cầm lấy. Nhưng anh ta lại trả tôi chiếc đồng hồ. Ngạc nhiên tôi lắc đầu, cố giải thích : Tôi muốn anh giữ lấy nó.

Không ! anh quyết không nhận, mắt anh như muốn nói "ông là khách đây là sa mạc. Nhà tôi. Tôi tiếp đón ông là lẽ dĩ nhiên, xin ông không phải trả tiền. Tôi ngược ngùng cho chiếc đồng hồ vào túi

Lấy một ít nước đổ vào bình nhôm tôi dúi vào tay anh ta lắc đầu, tôi cố nói "YES. YES" "anh cầm lấy đi". Vì vậy anh đành để xuống cạnh cây cung.

Tôi đóng nắp xe và nổ máy. Chúng tôi chào nhau với hai thứ tiếng và tôi tiếp tục cuộc hành trình trong sa mạc.

Tối đó tôi dừng chân lại ở thành phố cuối cùng trong cuộc hành trình. Lúc tôi lấy vali ra, bất ngờ tôi thấy bình nước của tôi, Nó ở trên sàn xe, cạnh chỗ tôi ngồi. Thì ra anh chàng BUSHMAN đã trả lại tôi. Thật là kỳ lạ...

đỗ hoàng khanh

nghiêm hà đông

nói chuyện với em

Đất nước mình với cơn ho bom đạn
Những người thầy thuốc vừa cầm súng vừa
bít tai
Bà mẹ già nua thở hơi bệnh hoạn
À bài toán này em làm đúng hay sai ?

Đất nước này bằng than và lửa
Dem đun sôi siêu nước để hầu bà
Nguyên đán năm nay em không còn hăm hồ
Thằng Định hành quân có gửi thư qua ?

Đất nước mình mùa mưa này vất vả
Thím Bảy đã làm xong nhà cửa chưa em
Bão lụt ứa qua dư âm còn bưng bả
À này em mẹ có khóc vào đêm.

Ngày giỗ này họ hàng còn đông đủ
Người yếu em còn ngóng cổng trường không ?
Hương về nhà còn hàng rào quân sự
Sao em chẳng còn hay nhớ hay mong ?

Tết đến năm nay mình sơn nhà sơn cửa
Mứt trái bánh chưng đã sẵn sàng chưa
Ti nữa anh quên em vừa đi chợ
Tiền thờ ăn ngày bốn chục khó mua

Đất nước mình mang rãnh hào loang lổ
Buổi sáng phi cơ làm đục cả trời mây
Nắng quá nhĩ em, buổi trưa rồi chết chửa
Em hãy vào nhóm lửa nấu cơm ngày

cận thị

tìm một ánh sáng nhỏ cho văn nghệ nguyên trái

CUỘC thay đổi chính trị 1983 — là ngọn gió giữa trưa hè oi ả — là ngọn lửa khơi cho văn nghệ Nguyễn Trãi từ ngưng đọng — tẻ liệt đến bùng sáng.

Là đứa con đầu lòng — sinh thiếu tháng — văn nghệ Nguyễn Trãi 64 không sao tránh được những bước di chấp choạng — bộ mặt ngày thơ khờ dại. Nhưng học sinh Nguyễn Trãi sẵn mang trong người tinh thần của kẻ ham học hỏi — cần tiến — Văn Nghệ Nguyễn Trãi đã đứng — và đứng thẳng.

Niên khóa 1985 — 1986 bước sang một khung cảnh mới — một môi trường mới — thêm tinh thần mới dĩ nhiên sẽ có một hoạt động mới — Ban chấp hành học sinh đã và đang cố gắng tạo cho mình một thành tích — dù thành tích ấy chỉ là một kết quả nhỏ bé — khiêm nhường.

Chương trình định sẵn — trên bình diện

lý thuyết không ai phủ nhận — nó đã nêu lên được phần lớn những điều học sinh trong trường nghĩ và ước ao. Với lo lắng — thực hiện làm sao tránh những lỗi lầm của niên khóa trước — nghĩa là không làm bằng mồm — bằng miệng — bằng giấy tờ — không xây dựng tòa lâu đài Văn Nghệ trên bãi cát — trên sự chệnh vênh và tạm bợ.

Công việc của văn nghệ học sinh thiết tưởng không ngoài ba điểm chính : ban nhạc, ban hợp ca, ban kịch.

Trường ta hiện nay theo thống kê mới nhất của phòng báo chí — cứ đồ đồng mười học sinh — có một người biết xử dụng nhạc khí. Một phần trong số ấy là những người đã từng hay đang giữ trong các ban kịch động nhạc, ban văn nghệ được giới ưa ca nhạc đó thành biết đến. Sẵn người — ta chỉ thiếu một phương

tiện quan trọng nhất đó là NHẠC CỤ — không thể bắt chước một số trường — lập ban nhạc với dụng cụ của từng cá nhân. Như thế không dụng cụ người tài làm sao lộ diện được — hơn nữa chắc gì kẻ may mắn có đã là người chơi hay — xuất sắc. Do đó công việc lập ban nhạc không thể một chốc — một lát — một niên khóa mà hoàn thành — Nó đòi hỏi sự kiên nhẫn tích trữ, dành dụm tài chính lâu dài. Cũng mang một khó khăn không kém. Ban hợp ca Nguyễn Trãi nhiều lần trình diễn rất được tán thưởng. Tuy nhiên — vì không có ý định thành lập hẳn hoi — mà chỉ xử dụng lúc cần thiết như : cây mùa xuân, lễ phát phần thưởng — tập dượt nhanh chóng — biến đi cũng không chậm — hiện diện với năm mươi phút phù du. Về kịch — hầu như ít khi được đặt đến. Thứ nhất có lẽ giáo sư phụ trách ban này ban — thứ hai cũng như ban nhạc — thiếu dụng cụ hóa trang. Dù kịch vấp phải điểm thất lợi trên, ta ta hãnh diện nhân rằng số diễn viên kịch ở trường ta không hiếm — về kịch Nguyễn Trãi hình như rất thạo và xuất sắc — bi kịch, thoại kịch hơn là hài kịch — vì học sinh Nguyễn Trãi bản tính mềm mỏng — thích chia sẻ chuyện không vui của trường bạn — Qua điểm vừa nêu lên — ta thấy — báo chí Nguyễn Trãi được ưu đãi và nuông chiều hơn cả. Những bước tiến có khả quan — nhưng vẫn còn sơ sót nhiều lỗi đáng kể — Phần lớn điều khiển tờ hội san — Giai phẩm xuân — thường là đệ nhất năm trọn — Học có một năm — Thành thử bước sang năm tới — Báo chí Nguyễn Trãi đi lại bước đầu của năm trước : bờ ngõ — lũng tâng. Nhìn những thiếu sót — cũng như ưu điểm của văn nghệ Nguyễn Trãi vừa trình bày

Chúng ta nhận định — không chấp nhận giải pháp «đốt giai đoạn» xây nền Văn Nghệ Nguyễn Trãi được — mà nên đặt chúng vào vị trí thích hợp : TỪ KHỞI ĐIỂM bằng cách :

— Lập «quỹ nhỏ» riêng biệt do sự phân phối của nhà trường — Một là dành mua dụng cụ — hai là làm giải thưởng cho từng bộ môn

— Quĩ nhà trường không dồi dào cho lắm Ban Chấp Hành nên phát động cuộc lạc quyền trong trường — nêu rõ chủ đích — xây thánh đường — mua nhạc cụ — với tự ái và danh dự của trường chắc chân học sinh sẽ ủng hộ.

— Nhấn mạnh và ghi chép lại những điều đã — đang — sẽ của từng bộ môn hầu niên khóa tới sẵn đó sửa đổi hoặc tiếp nối công việc. Chẳng hạn về báo chí ghi : nơi in báo, tiền chi dùng — giá quảng cáo — nơi xin được quảng cáo — thời gian in xong báo, vấn đề kiểm duyệt v.v...

— Nhà trường nên mời giáo sư trẻ — hoạt động và nhất là có khả năng hiểu biết tổng quát về tổ chức, kịch, ban nhạc, báo chí v.v...

Với hy vọng kỳ — nếu được ban giám đốc thành thật giúp đỡ cũng như hợp tác với Ban Chấp Hành — Chúng ta — học sinh Nguyễn Trãi đặt một ước vọng — ước vọng không cao xa — không viễn vọng — rất thiết thực và bé nhỏ :

NẾU KHÔNG LÀM ĐƯỢC TIẾNG VANG RỘNG LỚN THÌ ÍT NHẤT VĂN NGHỆ NGUYỄN TRÃI CŨNG GIEO CHO HỌC SINH TRƯỜNG TA VÀ BAN NIỀM KHÂM PHỤC TIN TƯỞNG.

TỔ CHỨC HỌC ĐOÀN NGUYỄN-TRÃI

○ BAN GIÁM ĐỐC

Hiệu - Trưởng : Ông Hà Đạo Hạnh

Giám - học : Ông Tạ-văn-Ru

Tổng Giám - thị : Ông Đặng-tử-Kiểm

○ HỘI - ĐỒNG GIÁO - SƯ HƯỜNG . DÂN

— Chủ - Tịch : Ông Hiệu - Trưởng Hà-Đạo-Hạnh

— Tổng Thư - ký : Giáo - Sư Cao-Thanh-Tùng

— Ủy - Viên : Giáo - Sư

.. Nguyễn-quang-Minh (Cổ - văn Văn - Hóa)

.. Nguyễn-huy-Quán (.. Học - Tập)

.. Đặng-dinh-Phùng (.. Thanh-Niên)

.. Đặng-ngọc-Hạnh (.. Kinh - Tài)

.. Nguyễn-đức-Tiến (.. Trật - Tự)

.. Tạ-quang-Khôi (.. Xã - Hội)

○ HỘI PHỤ-HUYNH HỌC-SINH

— Hội-Trưởng : Ông Trịnh-Trác

— Đệ Nhất Phó H.T. : * Đỗ-đức-Trung

— Đệ Nhị Phó H.T. : * Tạ-văn-Ru

○ BAN ĐẠI DIỆN HỌC SINH NGUYỄN TRÃI

★ Hội Đồng Liên Toán Trưởng

Vũ-Khắc-Luân, Nguyễn-Phúc-Tiến, Phạm-Minh-Dương

Trần-Đình-Phúc, Nguyễn-Mạnh-Sơn

★ Ban Chấp-Hành

Do toàn thể học-sinh bầu.

— Tổng Thư-Ký : Nguyễn-Nam-Sơn IB₁

— P.T.T.K Điều-Hành : Phạm-Hữu-Hiểu IB₁

— P.T.T.K Hành-chánh : Nguyễn-Hùng IB₁

— Trưởng Khối Học-Tập : Đỗ-Chi-Giang IIB₁

Phụ-tá : Nguyễn-văn-Chuẩn IB₁

— Trưởng Khối Xã-Hội : Tạ-văn-Long IB₁

Phụ-tá : Phạm-hữu-Hiểu IB₁

— Trưởng Khối Văn-Hóa : Vũ-ngọc-Hà IB₁

Phụ-Tá : Đặng-ngọc-Mẫn IIB₂

— Trưởng Khối Thanh-Niên : Phan-thanh-Liêm IB₁

Phụ-tá : Nguyễn-văn-Đoàn IIB₃

— Trưởng Khối Trật-Tự : Nguyễn-quang-Đại IIB₁

P.T. Khánh-tiết tiếp tân : Nguyễn-huy-Hùng IB₁

— Trưởng Khối kinh tài : Nguyễn-nam-Sơn kiêm nhiệm

SINH HOẠT HỌC ĐƯỜNG

Sang trường mới — Nguyễn Trãi thiếu người điều khiển. Dù nhận chức thật trẻ công việc bề bộn tích trữ từ hè — thầy Hiệu Trưởng với ban Giám Đốc cố gắng thực hiện cuộc bầu Ban Chấp Hành trực tiếp với một thời gian kỷ lục. Theo tinh thần trẻ và giải quyết mau chóng Ban Chấp Hành Nguyễn Trãi hăng hái hoạt động.

O HỌC TẬP

— Xin được một phòng đọc sách, báo do học sinh, Giáo sư và nhân viên văn phòng ủng hộ

— Thêm vào đó, phòng đọc sách chờ sự chấp thuận của các tòa Đại sứ Anh, Pháp. Cơ quan Usun, Usis, Bộ Tâm Lý Chiến về số sách, báo, bản đồ mà khối Học Tập gửi đơn xin.

— Nâng cao bảng các lớp.

— Một giải thưởng thi đua học tập đã thành hình.

O XÃ HỘI

— Lập một quỹ nhỏ dưới sự bảo trợ của hội Phụ Huynh Học sinh để phòng tai nạn, thiên tai, mất xe của học sinh nghèo mà nhà trường không thể trông thấy.

— Nhà để xe đạp sẽ hoàn thành.

— Thành lập gần xong một ban đi vào khu xóm Chiều, kho 5 công tác Vệ sinh

— Đang xúc tiến mở số Tombo la để xây thính đường in 100.000 số mỗi số 5 đồng

O THỂ THAO

— Giải Túc cầu trong trường đang tranh cúp. Cúp vô địch sẽ được trao vào dịp lễ ra mắt Ban Chấp Hành

— Thành lập một hội tuyển Bóng-tròn để tham dự giải học-sinh toàn quốc.

— Tổ chức giải Bóng-bàn trong trường và thành lập hội tuyển

— Tổ chức những trận đấu Bóng-tròn, Bóng-bàn giao hữu với các trường khác.

— Đang tranh giải Vũ-cầu do Bộ Tổ chức cho học-sinh niên khóa 65-66

— Đã liên-lạc với Bộ Thanh-niên xin những dụng cụ thể-thao.

— Điền-kinh đang sửa soạn tập dượt để tranh giải.

O VĂN-HÓA

— Xúc tiến việc ra báo Xuân 66

— Tìm chủ-bút điều khiển tờ Nội-san Nguyễn-Trãi.

— Máy Ronéo riêng phòng báo chỉ quay bản tin tức học đường hàng tháng.

— Thành lập ban nhạc với những kiện tướng đang giữ trong các ban

The Foxtynix, Cavalier, Black-Caps.

O TRẬT-TỰ

— Nguyễn-Trãi vẫn đề dãi về đồng phục nên khối trật tự chỉ kêu gọi tinh thần tự giác.

O KINH TÀI

Chưa có việc để hoạt động.

PHÚ-NGUYỄN

(PHÚ-QUỐC CÚ)

174, Trần-hưng-Đạo — Đ.T. Sg. 20132

SAIGON

Nơi đáng tin cậy

BÁN CÁC LOẠI MÁY VÀ ỐNG

chế tạo trong nước và ngoại quốc

— MÁY TÀU, MÁY KÉO, MÁY BƠM
NƯỚC, MÁY PHÁT ĐIỆN.

— ỐNG BƠM HƠI, ỐNG RÚT NƯỚC,
ỐNG DẪN NƯỚC.

THÀNH-MỸ Plastic C.T.

KỸ NGHỆ SẢN XUẤT

GIẤY ĐIỆN & CABLES

Nhãn hiệu

LION D'OR

Đủ kiểu, đủ loại

theo đúng mẫu mực quốc tế

VĂN-PHÒNG :

44, Hai Bà Trưng — SAIGON

TÉL. 22392

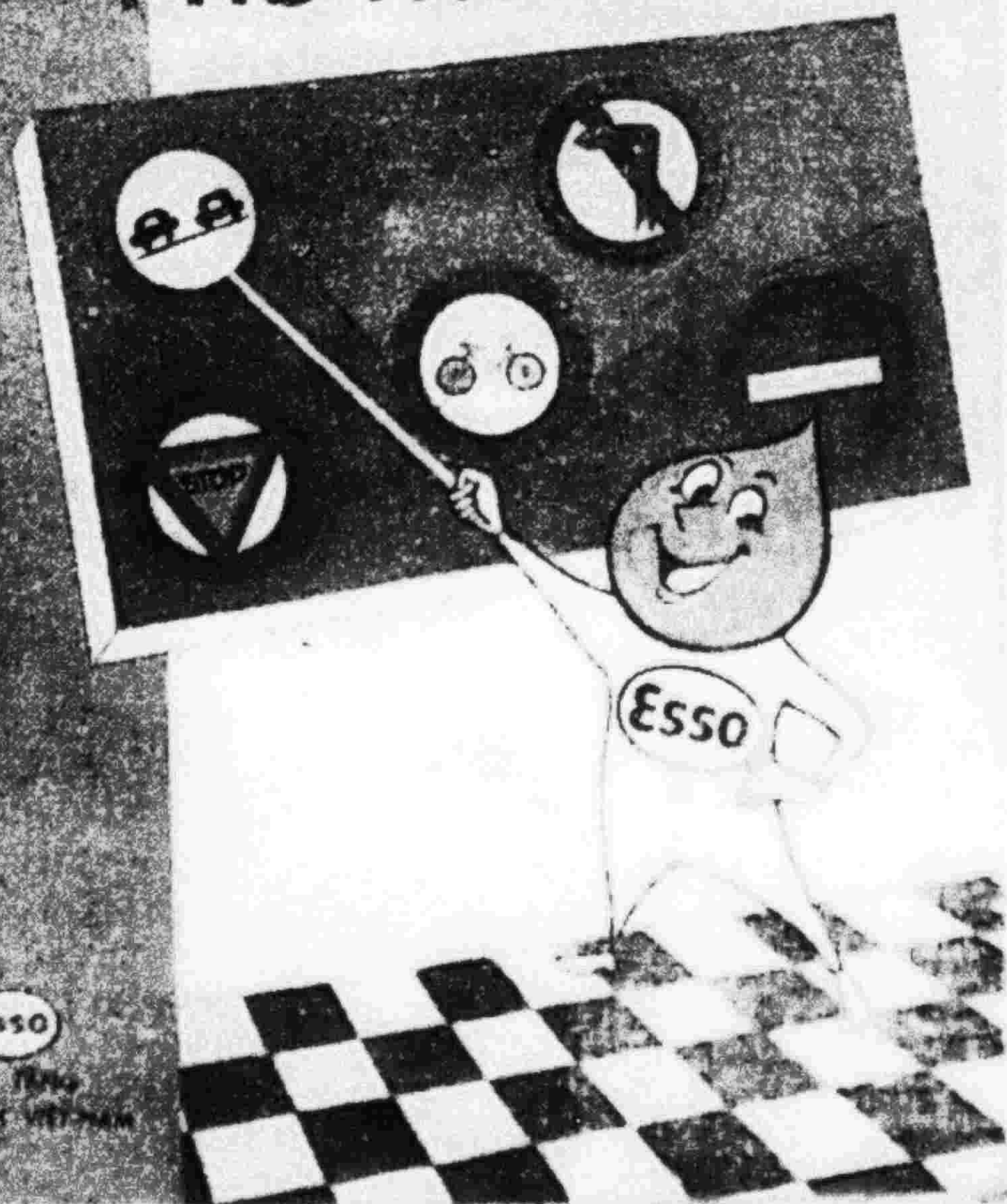
hộp thư

- O TRỊNH NGÂN-SƠN : bản nhạc hay như đã trình bày, không đáng được.
Sơn thông cảm.
- O L. T. MINH : bạn nhận xét đúng : H.N.C vô... tình giống T.V năm
trước quá.
- O KHANH : rất phục trường người bạn gái Khanh học - giai phẩm
T.V đáng nể
- O VIỄN : L.V.D tiến là cái chắc và có nhiều sáng kiến hay phải
không Viễn ?
- O D. T. ĐỘ : Đúng đấy những bài còn dùng "Mộng Thu, Vân Hùng"
như C.T làm giảm hay.
- Q N.P TIẾN : C.V.A ra cùng lượt với mình, V.T.T sớm hơn 2, 3
ngày.

Giấy phép số 5161 BTLC/BC3 ngày 27-12-1965

In 3.000 cuốn — tại nhà in TRƯỜNG-THỊNH 49 Võ Tánh — Phú-Nhuận

LUẬT ĐI ĐƯỜNG PHỔ THÔNG

*Đây là hình chụp bìa
sách Luật Đi Đường
Mà tặng phẩm Esso cho
học sinh Việt Nam.*

MUỐN PHÁT TRIỂN QUỐC GIA và NỀN VĂN MINH QUỐC GIA

CÁI CỎ

- TỰ DO là dân nghi và dân thể là dân kinh mại
- MỘT HỆ THỐNG GIÁO DỤC HIỆU
- là truyền từ kiến thức từ thế hệ này sang thế hệ khác
- MÁY MÓC là giúp dân làm việc khác những công việc khác nhau để sinh sản
- và MỘT NGUỒN TIẾP LIỆU NĂNG LỰC DỐI DÀO để dùng cho máy

SAN XUẤT VÀ CUNG CẤP NĂNG LỰC TỰ DẦU MỎ
LÀ MỘT QUAN TÂM CHÍNH CỦA **ESSO**

GIAI PHẨM XUÂN NGUYỄN TRÃI 1966

lambình hoàngchí cường uyênchi mạnh
châu vũvăn du huyđăng vũngọcdoanh
nghiêmhà đông đứcgiang hàngiang
ngọcchà nguyễnmạnhhùng bùiivăn khoa
phạmđắc lập dynhtiếnluyện songmai
thụytrămnguyên dunăng thểnhi
thươngngọc hoàiphong cậnthị
nguyễnnam sơn ngọcngân trang lệtrần